

პოლიტიკა

ჩინოვნებაში
პარლამენტს მალე
დაეშვინდობაჩინ

იმ საარჩევნო ოლქებში, სადაც აღმასრულებელი ხელისუფლების დღევანდელი მაღალჩინოსნები ნოემბერში მაჟორიტარებად აირჩიეს, ცენტრალური საარჩევნო კომისია ხელახალ არჩევნებს დანიშნავს, მაგრამ...

A3

ეკონომიკა

საქართველოში
კომუნიკაციები
პროგრესული
სფერო ხდება

მთავრობის მიერ აღიარებულ პრიორიტეტულ სფეროებში კომუნიკაციებიც მოხვდა. აღმასრულებელმა ხელისუფლებამ კომუნიკაციებიდან, როგორც შემოსავლების დიდი პოტენციალის მქონე სფეროდან, შემოსავლების ამოღების გაზრდის მიზნით, სტრატეგიის გაუმჯობესებაზეც დაიწყო ფიქრი.

A4

უცხოეთი

ბრიტანელი მოგზარ
ქადაფის ქარავნი
გამაღწეს

უკანასკნელ დრომდე განკვეთილი ლიბიის ლიდერი 15 წლის მანძილზე პირველად ჩადის ევროპაში. ვალ დიუმეს სასახლის მიმდებარე პარკში კადაფისათვის ბედუინის კარავია გაშლილი. "მე მარტოხელა ბედუინი ვარ, რომელსაც დაბადების მონმობაც კი არ აქვს," - ამბობს კადაფი.

A5

საზოგადოება

გაპანათლომ
ნარკომანები,
თუ ნარკომანიის
შავსიკრება გვინდა

ზიანის შემცირების საერთაშორისო პროგრამა ღია საზოგადოების ინსტიტუტის ერთ-ერთი სტრუქტურაა. მისი დანიშნულებაა, ხელი შეუწყოს ნარკოტიკების მოხმარების პრობლემის გადაჭრისადმი ინოვაციური მიდგომების დანერგვას აღმოსავლეთ და ცენტრალური ევროპის ქვეყნებში. იგი განსაკუთრებულ მხარდაჭერას უწევს ზიანის შემცირების თეორიაზე დაფუძნებული პროგრამების განხორციელებას.

A6

სამართალი

თელავს
კომანდოსელები
"დაესხნენ"

200-მდე ჯარისკაცმა გუშინ, დილით, ბატალიონის ტერიტორია დატოვა და თელავის პოლიციის შენობისკენ გაემართა.

A7

აზიანი

თბილისი	17	☁
ქუთაისი	21	☀
ბათუმი	19	☁
სოხუმი	23	☁
ფოთი	21	☁
თელავი	17	☁
ზუგდიდი	24	☁
გორი	14	☁
ახმეტა	18	☁
ჭიათურა	14	☁
გაგრა	22	☀
სამტრედიი	21	☁

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლარიდან მიმართაში	
აშშ დოლარი	1.9850
ევრო	2.3623
გირვანქა სტერლ.	3.5188
რუბლი	0.0685

ასლანი ასლანის წინააღმდეგ

ვარიკო თავზაძე

ასლან სმირბას გუშინდელ განცხადებასთან დაკავშირებით, "24 საათმა" რამდენიმე პოლიტიკოსს შემდეგი შეკითხვებით მიმართა:

- ასლან აბაშიძის ყოფილი ერთგული თანამებრძოლის ასლან სმირბას ოფიციალური განდგომა აჭარის ლიდერისაგან ნიშნავს თუ არა იმას, რომ აბაშიძის გარემოცვა შიგნიდან ირღვევა?
- სმირბას ნაბიჯი ხომ არ არის განპირობებული იმით, რომ აბაშიძე დანარჩენ საქართველოს დაუპირისპირდა?

დავით გარეანიშვილი

პარლამენტარი:

- რა თქმა უნდა, სმირბას მიერ გაკეთებული განცხადება იმის მომასწავებელია, რომ აბაშიძის რეჟიმი ირღვევა. ასლან სმირბას შესანიშნავი ცნოსვა აქვს, აბაშიძის ხელისუფლების ანატომიაშიც კარგად ერკვევა და მას არ სურს, ასლან აბაშიძის ხელი-სუფლების ნანგრევებში მოყვეს.
- ასლან აბაშიძე მაშინაც უპი-

რისპირდებოდა საქართველოს, როცა ასლან სმირბა მისი ერთგული ქვეშევრდომი იყო. თუ სმირბა ახლა გაიზარდა, ესეც ხეირია... ყოველ შემთხვევაში, მისი ნაბიჯი, პრაგმატული თვალსაზრისით, დადებითად უნდა ჩავთვალოთ. ერთსაც დავძენდი: შევარდნაძის ხელისუფლებაში ყოფნა ცუდი იყო, ასლან აბაშიძესთან ყოფნა უკვე დანაშაულია.

ბაზრძალაბა A3 გვარდუა

შორეული და ახლობელი "საბა"

"საბას" ლაურეატები.

ქრთამი ქვეყნის ჭიბებში

სოფიკო ჩხაიძე

"ფული ჯოჯოხეთის ანთებს" და რა გასაკვირია, თუ გია ჯოხთაბერიძეს ჩამორცხა დანაშაულის ლაქა. 15,5 მილიონი დოლარი და საქართველოს გენერალური პროკურატურის გამოძიებლებმა "მაგთიკომის" დამფუძნებლის უმწიკლოება უპრობლემოდ ირწმუნეს. მათი ნდობის დამსახურება კი მხოლოდ მსხვილი თანხების გაღებით ხერხდება და, როგორც ირკვევა, სრულიად საკმარისია კონკრეტულ სისხლის სამართლის საქმეზე გამოძიების შესაწყვეტად.

პირველად არ ვამბობთ, რომ ბრალდებულთა თავისუფლების სა-ნაცვლოდ თანხის გადახდის ერთადერთი კანონიერი გზა არსებობს - სასამართლოს გადაწყვეტილებით

გირაოს შეტანა. არადა, ყველას კარგად გვახსოვს, დეჟარდ შევარდნაძის ქალიშვილს მეუღლის "გამო-სასყიდად" გირაოს სახით 2 მილიონი ლარის გადახდა არ დანახებია.

ბაზრძალაბა A7 გვარდუა

ერაყში ბრძოლები ბრძალდება

ლევან დიმიტოვი

მიუხედავად იმისა, რომ ერაყის რამდენიმე ქალაქი კვლავ ამბოხებულთა მიერ კონტროლდება, ვაშინგტონმა უკვე დაიწყო საუბარი ქვეყნის მომავალი მოწყობის შესახებ.

აშშ-ს სახელმწიფო მდივანმა კოლინ პაუელმა განაცხადა, რომ 30 ივნისს ერაყისათვის სუვერენიტეტის მინიჭების შემდეგ, ერაყის დროებითმა მთავრობამ თავისი ძალაუფლების გარკვეული ნაწილი კოალიციას უნდა გადასცეს, კოალიციის ძალები კი კვლავ ამერიკელთა ხელმძღვანელობის ქვეშ უნდა დარჩნენ. "უშინვენელოვანესა, რომ კოალიციამ ამერიკელთა სარდლობით გააგრძელოს მოქმედება, თუნდაც ეს ვინმესთვის ერაყული სუვერენიტეტის შეზღუდვას ნიშნავდეს," - აცხადებს კოლინ პაუელი.

ბაზრძალაბა A5 გვარდუა

კოალიცია ამბოხებულებს უტევს.

აბაშიძის კიდევ ერთი დაახლოებული ადამიანი განუცხადდა

"დღეს რაც საქართველოში ხდება," ეს არის დიდი სისხლის ტბა," - აცხადებს ბათუმის ყოფილი მერი ასლან სმირბა. მისი მტკიცებით, აჭარის ავტონომიის ლიდერი ასლან აბაშიძე ინფორმაციულ ვაკუუმში იმყოფება და მისი ამჟამინდელი გარემოცვა არასწორ ინფორმაციებს აწვდის. სმირბა აჭარაში შექმნილი ვითარებით შეშფოთებულია და ადგილობრივ მოსახლეობას განიარაღებისკენ და აბაშიძისადმი დაუპირისუფლებლობისკენ მოუწოდებს. "თუ არ შეწყდება ის, რაც აჭარაში არის - ეს იარაღის, ყუმბარმტყორცნების, ზარბაზნების თარეში, ამას აუცილებლად მოჰყვება ტრაგედია. ძმთა სისხლისმღვრელი ომი ჩვენ არ გვინდა," - აღნიშნა სმირბამ გუშინ

ბაზრძალაბა A2 გვარდუა

დამოკრახია - ესა იგი სტაბილურობა!

ზურაბ ყვანას ვიზიტი

ნიკა იმნაიშვილი

ვაშინგტონიდან
საპროკონსულირ "24 საათისათვის"

ვაშინგტონის ცენტრალურ რაიონთა მოსახლეობა მეოთხე დღეა, ინტერესით შესცქერის ქალაქის ქუჩებში ხუთჯვრიანი დროშით დამშვენებული კორტეჟის მიმოსვლას, რასაც გამყარებული სირუნიები ახლავს თან.

ამერიკის დედაქალაქში სტუმრები ყოველთვის აინტერესებთ, ხოლო ამ ქალაქის მაცხოვრებელნი ტრადიციულად პოლიტიზებულნი არიან. საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ვიზიტი, ამერიკული მხარის ინიციატივით, სწორედ ამგვარი ანტურაჟითაა ორგანიზებული, რაც ერთის მხრივ ინტერესს გამოხატავს, ხოლო მორეს მხრივ, საქართველოს მოქალაქისათვის ნამდვილად სასიამოვნოა, როდესაც მისი ქვეყნის წარმომადგენელს,

ბაზრძალაბა A3 გვარდუა

ბიუჯეტი - 2004

თამარ ხორბალაძე

2004 წლის ბიუჯეტი საქართველოს პარლამენტში ორშაბათს შევიდა, თუმცა გუშინ საღამომდე ტექნიკური პრობლემების გამო დეპუტატებს ბიუჯეტი ჯერ კიდევ არ ჰქონდათ ხელი. სამაგიეროდ, გუშინ უკვე გარკვეული იყო ბიუჯეტის დამტკიცების მაქსიმალური ვადა - როგორც საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის გუშინდელ სხდომაზე აღინიშნა, პარლამენტმა ბიუჯეტის დამტკიცება მაქსიმუმ სამ კვირაში უნდა მოახერხოს. ამთავითვე შეგახსენებთ ძირითად პარამეტრს, რომელმაც თავიდანვე წარმოაჩინა ხელისუფლების გადაჭარბებული ოპტიმიზმი: 2004 წლის საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის მიხედვით, გასაწევი ხარჯების ოდენობამ 1.728,1 მლნ ლარი შეადგინა, რაც 249,1 მლნ ლარით ანუ 16.8%-ით მეტია 2003 წლის შესაბამის საპროგნოზო მაჩვენებელზე (1.478,9 მლნ ლარი) და თითქმის 400 მილიონით მეტი, ვიდრე გასულ წელს რეალურად გაწეული ხარჯი. "24 საათს" დღეს საშუალება აქვს, გამოაქვეყნოს 2004 ბიუჯეტის შემოსავლებისა და ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობის საპროგნოზო მაჩვენებლები, რაც წარმოდგენას ქმნის ამ ბიუჯეტის ავტორი ხელისუფლების აზროვნების სტილსა და

ბაზრძალაბა A4 გვარდუა

პრაზიკდენტარის შეხვედრა კიევში

უკრაინაში ოფიციალური ვიზიტის ფარგლებში საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი გუშინ უკრაინის პრეზიდენტს ლეონიდ კუჩმას ერთი ერთზე შეხვდა. ორი ქვეყნის პრეზიდენტებმა უკრაინულ-ქართული თანამშრომლობის, ასევე საერთაშორისო და რეგიონულ ორგანიზაციებში თანამშრომლობის საკითხებზე განიხილეს. განსაკუთრებული ყურადღება სუუამი-ს ფარგლებში საქმიანობას დაეთმო, რომელსაც ამ ეტაპზე საქართველო ხელმძღვანელობს.

შეხვედრაზე უკრაინის პრეზიდენტმა გამოიციხა აჭარაში დაქირავებული უკრაინელი მებრძოლების ყოფნის შესაძლებლობა; რასაც საქართველოს პრეზიდენტიც დაეთანხმა. **”უკრაინა საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას აღიარებს და განუხრავლად დაცავს მას,”** - აღნიშნა ლეონიდ კუჩმა. საქართველოსა და უკრაინის პრეზიდენტებმა კიდევ ერთხელ გამოხატეს საკუთარი პოზიცია ერყმდი ყოფი მრავალეუროვნე კოალიციაში მონაწილეობის შესახებ და განაცხადეს, რომ ორი ქვეყნის წარმომადგენლები მისიის დასრულებამდე შეასრულებენ მოვალეობას. **”თუ კოალიციის წევრები ვართ, ჩვენ იმ მისიის დასრულებამდე უნდა ვიყოთ,”** - განაცხადა კუჩმამ შეხვედრაში.

პრეზიდენტებმა ორ ქვეყანას შორის ეკონომიკური ურთიერთობის პერსპექტივების შესახებაც ისაუბრეს და ორმხრივი ეკონომიკური პროექტების შესაძლო რეალიზაციაც განიხილეს, მათ შორის - სატრანსპორტო და ენერგეტიკულ სფეროებში.

24 საათი

ახაშიძის კიდევ ერთი დაახლოებული ადამიანი გაუნადგა

პირველი გვერდიდან

საგანგებოდ მონეველ პრესკონფერენციაზე, რითაც ასლან აბაშიძეს ოფიციალურად განუცხა. სმირბას თქმით, აბაშიძე სერიოზულ მოლაპარაკებებს აწარმოებს აფხაზეთიდან აჭარაში იარაღის შეტანისა და სამხედრო ბუეიკების შეყვანის წინააღმდეგ. **”საქართველოში სიტუაციის განაწვევაში აფხაზეთი მონაწილეობას არ მიიღებს,”** - დარწმუნებულია ეროვნებით აფხაზი ასლან სმირბა.

სმირბა აყვამად თბილისში იმყოფება. მან გუშინ საგანგებო პრესკონფერენცია გამართა, სადაც აღნიშნა, რომ იგი, როგორც საქართველოს მოქალაქე და ადამიანი, რომელიც ბათუმში წლების განმავლობაში სხვადასხვა საპასუხისმგებლო თანამდებობებზე მუშაობდა, თავს ვალდებულია მიიჩნევს, აჭარის მოსახლეობა მოსალოდნელი მძათამკვლელი ომის შესახებ გააფრთხილოს.

სმირბა ქალაქის საშუალო სკოლების დირექტორებსა და პედაგოგებს მოუწოდებს, არ დაემორჩილონ ადგილობრივი ხელისუფლების მოთხოვნებს ჩოლოქზე საპორტეტსო აქციების გამართვასთან დაკავშირებით და სკოლებში სწავლის პროცესი დროებით შეწყვიტონ. ბათუმის ყოფილი მერმა იმედი გამოთქვა, რომ მისი თანაქალაქელები მის ამაგს, მის მონდობას დაფასებენ და უმართავ პრეცედს თავიდან აიცილებენ. **”მე ჩემი თანაქალაქელების იმედი მაქვს,”** - აცხადებს იგი.

სმირბას ოჯახი აყვამად ბათუმში არ იმყოფება, თუმცა, როგორც ბათუმის ექსპრესი აცხადებს, მათ საფრთხე მიანიც ემუქრებათ. **”ჩემი შვილი მოსკოვში სწავლობს. ერთ-ერთი მალაქონისანი, რომელიც ახლა მოსკოვშია, იმუქრებოდა, რომ ასლან სმირბას თუ არა, მის შვილს მაინც მისწვდამდნენ. მას რომ რაიმე შეემთხვეს, მთელი პასუხისმგებლობა აჭარის ხელმძღვანელობს და მის ლიდერს დაეკისრება,”** - აღნიშნა სმირბამ, თუმცა ზემოაღნიშნული ჩინოფიკის ვინაობა არ დაუკონკრეტებია.

24 საათი

თეთრ კბილას ზეპქლია, ადამიანის ცხოვრებას უცხოვლად

კომპანია **ultradent-ს** მნიშვნელოვანი სახელედი აქვს. მათ შესახებ სტამბოლოლებს და ახალი სამედიცინო ტექნოლოგიებით დაირტერესებულ პირებს გუშინ საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტში (სდასუ) საგანგებო ლექციით აცნეს. ლექცია წაითხა **ultradent-ის** ექსკლუზიურმა წარმომადგენელმა საქართველოში, ბატონმა სტივ გერბერმა.

სტივ გერბერი თორმეტი წლის წინათაც ყოფილა საქართველოში და თან წაუყვანია ერთი ქართველი სტუდენტი გოგონა, რომელსაც დღეს საუბათიო, საქმადო პრესტიჟული კლინიკა აქვს ლოს-ანჯელესში. ერთი რეზიდენტის წაყვანას ამერიკის მეერთებულ შტატებში ბატონი გერბერი ახლაც გვგმავს.

”სტომატოლოგია მუდმივად იცვლება და მე არ ვარ ექსპერტილი იმით, რაც გუშინ გავაკეთე. ჩვენი პროფესცია 96 ქვეყანაში გამოიყენება. მე მიყვარს ultradent-ის პროდუქტები; ყველაფერი პლასტიკატის მასალით არის დამზადებული და მაღალ მოთხოვნებს აკმაყოფილებს”, - განაცხადა სტივ გერბერმა და კომპანიის უკანასკნელი მიღწევების დემონსტრირება მოახდინა. განსაკუთრებული ინტერესი გამოიწვია კბილის ემალის გასათეთრებელმა საშუალებებმა. **”კბილის სიყვითლის მიზეზი შეიძლება იყოს ფლუროზი, ტეტრაველეონი ან, სულაც, მკვდარი კბილები. დღეს ამის გამოსწორება შესაძლებელია. კბილის გასათეთრებელი კვლევების ხარისხი სტამბოლოგიაში ყველა სახის კვლევის აღემატება”,** - გვარწმუნებს სტუმარი.

ქართველ სტომატოლოგებს ამ პროდუქციის სრული პაკეტის შეძენა გუშინ 25- პროცენტიათი ფასდაკლებით შეეძლო. უნდა ითქვას, რომ მაქსიმუმად ორგანიზაციამ უცხოელ სტუმრებზე აშვერდაც კარგი შთაბეჭდილება დატოვა. **”ოც-დამეგრეთ საუკუნის დასაწყისში მოხდა რევოლუცია სტომატოლოგიაში. განსაკუთრებით განვითარდა არჩების დამუშავების მეოდეობი, მის შედეგდაც შესაძლებელია გაუვალი არჩების და არჩების ცვლილებების შედეგად მოღრეცილი ფსევბის გასწორება. ეს იმასაც ნიშნავს, რომ პირის ღრუ ჯერ იქნება ინფექციების წყარო. დასაუ-ში უკვე მიიყვან კონფერენცია სტომატოლოგიაში, რომლის დამსწრე უცხოელმა სტუდენტმა დაჯილდოვებაც გამოიქვევს სდასუ-ს ტენერ-კათედრით; მას საფარველია ანალიზი არ მოეძებნება”,** - აღნიშნა კათედრის გამგეც, აკადემიკოსმა ლია ქაღიძემ, რომელიც სდასუ-ს რექტორმა თეიმურაზ ქორიძემ გუშინ იმავე დარბაზში საზეიმო ვითარებაში დააჯილდოვა საპატიო დოქტორის ხარისხითა და ოქროს მედლით.

თამარ ჯაფარიძე

უძველესი ქვაყნის 56-ე იუბილე

ელჩმა ისრაელ-საქართველოს სადღერძედო ყველას დააღვივნა

გუშინ ისრაელმა დამოუკიდებლობის 5ნ-ე წლისთავი აღნიშნა. ამ საზეიმო თარიღებით დაკავშირებით საქართველოში ისრაელის საელწომი მიღება გამართა. სასტუმრო "ქორთიარდ მარიოტში" 500 სტუმარი იყო დაბარტყებული - ყველა ოფიციალური პირი, მათლი დიპლომატიური კორპუსი, სათვისტომოსა და ინტელიგენციის წარმომადგენლები.

საზეიმო მიღება ორი ქვეყნის პრმინთა და ისრაელის აღმ-შენებლობის შესახებ ფილმის ჩვენებით დაიწყო. შემდეგ კი ისრაელის ელჩმა, ქალბატონმა რიკვა ქუნენმა საქართველოსა და ისრაელის სადღერძედო ყველას დააღვივნა.

ზაზა ფაჩუაშვილი

დააქავეს კონტრაბანდა, მოვასაბულო მილიონ ლარად

ფინანსური პოლიციის აღმოსავლეთის საგამოძიებო სამმართველოში ეჭვმიტანილად ცნეს და დააკავეს რეგიონული საბაჟო აღმოსავლეთის გამრგები უნეტქის - "შტკვიის" მეზა-ფე გვიი სეთორიძე. ფინანსური პოლიციის ოპერატორულმა დე-პარტამენტმა რუსთათთან, "აზოტის" მიმდებარე ტერიტორიაზე დააკავა კონტრაბანდული საკონლდე დატვირთული "კამაზის" და "პაზის" ტიპის ავტომანქანები. აზერბაიჯანის საზღვარი მათ საბაჟო უნეტქ "შტკვარზე" გადმოქვეთეს. ფინანსურ პოლიციას უკვე დაკავებული ჰყავს ამ დანაშაულის მონაწილე მრადგენულები, საქართველოს მოქალაქეები - ვასიფ ახმედოვი, ჯგაწამირ სულეიმაწოვი და ალი მესტიევი.

მათი ჩვენებითა და სხვა მტკიცებულებებით ირკვევა, რომ მეზაფე გვიი სეთორიძემ, წინასწარი მოლაპარაკების თა-ნახმად, გაზაფხუბისა და დანბრკოლებების გარეშე საქრთვე-ლოს ტერიტორიაზე გადმოიტარა კონტრაბანდა, რომელიც მილიონ ლარზე მეტად არის შეფასებული.

მეზაფე გვიი სეთორიძის მიმართ სისხლის სამართლის დე-ვნა განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ჩადენილი საბაჟო წეს-ის დარღვევის" (კონტრაბანდა) და "სასაზღვრებრივი უფულე-პაპირისუბების პირობება დაშოყენების" მუხლებით მიმდინა-რობოს.

დაკავებული თბილისის პოლიციის წინასწარი დაკავების საკანშია გადადგენილი. აღმკვეთი ღონისძიების მოთხოვნით ფინანსური პოლიცია სასამართლოს დღეს მიმართავს.

24 საათი

ჭილდოები გაწერაღასა და ოფიცრებს

გუშინ შინაგან საქმეთა მინისტრმა გიორგი ბარამიძემ სა-ქართველოში კანონიერებისა და მართლმსირობის განმტკი-ცების საქმეში შეტანილი წვლილისთვის გენერლები და ოფი-ცრები სახელმწიფო მედლებითა და ორდენებით დააჯილდო-ვა.

საქართველოს პრეზიდენტის გადაწყვეტილების თანახმ-ად, 39 სამართალდამცველს ჯილდოები გადაეცათ "გაერთიან-ებული ქართული ბანკის" სამეთვალყურეო საბჭოს თანათა-მჯედლობის თამაზ მალაქაელისძის გათავისუფლებისთვის, "საქართველოს რწინეზის" ყოფილი გენერალური დირექტო-რის აკაკი ჩხაიძის დაკავებისა და სჯენითში, სოფულ ეკერში ჩატარებულ ანტიკრიმინალური ღონისძიების დროს გამოჩე-ნილი მამაცობისთვის.

მედლით "საბრძოლო დამსახურებისთვის" დაჯილდოვდა შს მინისტრის მოადგილე ავთანდილ ანთაძე, "შედრული მამაცობისთვის" კი შს-ს შინაგანი ჯარების განადლი გვიგი თა-ვოუხაშვილი დააჯილდოვეს. ვახტანგ გორგასლის მეორე ხა-რისხის ორდენი თბილისის შს მთავარი სამმართველოს უფრო-სს ლევან მაისურაძეს ერგო, მესამე ხარისხის ორდენით კი გია გულუას სახელობის პოლიციის სპეცდანიშნულების სამ-მართველოს უფროსის მოვალეობის შემსრულებელი ზურაბ ქაჯავია დაჯილდოვდა.

"ვემსახურებთ საქართველოს" - ამ სიტყვებს გუშინ და-ჯილდოებული გენერლები და ოფიცრები ამბობდნენ.

"ეს სიტყვები ნიშნავს იმას, რომ ყველა მოქალაქე უნდა ემსახურებოდეს საუთნად ქვეყანას - საქართველოს და არა სხვას. პოლიცია მუდამ მზად იქნება, თავი განიროს ხალხის სიმშვიდისა და უსაფრთხოებისთვის," - აცხადებს შინაგან სა-ქმეთა მინისტრი გიორგი ბარამიძე.

24 საათი

ზისყიდვების სააბნდო სოროსის ფონდის წინააღმდეგ

საქართველოს შესყიდვების სააგენტოში მიიჩნევენ, რომ სოროსის ფონდს სააგენტოს სისტემის დანგრევა სურს. სააგენტოს ცნობით, ეკონომიკის მინისტრის ბრძანე-ბით ჩამოყალიბდა ექსპერტთა ჯგუფი, რომელიც "ღია საა-ზოგადოება - საქართველოში" მიერ ფინანსდება. იგი სახელ-მწიფო შესყიდვებში მიმდინარე რეფორმის წინააღმდეგ გა-მოიღეს და მის შეწერებას მოითხოვს. **”ამ დროს კი შესყიდ-ვების სააგენტოში რეფორმა მსოფლიო ბანკის რეკომენ-დაციით ხორციელდება,”** - აცხადებენ სააგენტოში. **”ეს ჯგუფი ცდილობს, რათა კანონი არ გავრცელდეს იმ სა-ხელმწიფო სანარჩოებზე, რომლებიც მოსახლეობის სატრანსპორტო, საკომუნიკაციო და სხვა სახით მომსახუ-რებას ახორციელებენ,”** - მიიჩნევენ სააგენტოში და მოუწოდებენ საქართველოს მთავრობას, აღნიშნული ჯგუფის რეკომენდაციები არ გაითვალისწინოს, ვინაიდან **”ეს რეკომენდაციები ”მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს” მოქმედი საკანონმდებლო ბაზის წინა საუკუნეში დაბრუნე-ას; კერძოდ, 1998 წლის დონეზე, როდესაც პირველად მიიღეს კანონი ”სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ”**. ეს კანონი 2001 წელს ცვლილებების შეტანამდე პრაქტიკულად არ მოქმედებდა.

”ამ სანარჩოთა სახსრების ხარჯვის მექანიზმი საზოგადოებისთვის უცნობია და ხშირად მოსახლეობის მიერ გა-დასაბღღო ტარები ცალკეული ჩინოვნიკების ვოიაკებისა და კომფერტული ცხოვრებისთვის ეალებუდ სახსრებს მოიცავს. იგი ასევე ნაყოფიერი ბაზა იქნება ე.წ. ფულის გარე-ცხვა-გათიფებისთვის,” - აცხადებენ სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოში.

"24 საათი" დანეროლებით უკვე წერდა ექსპერტთა ჯგუფ-ის რეკომენდაციების შესახებ, რომელთა შორის ზემოთ მოი-სენიებული უნეტქი მკვეთრად გამოხატული არ ყოფილა.

24 საათი

მე-9 კლასში ტანტირაზა უქმდება

გუშინ განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი ალექსან-დრე ლომაია და სკოლამდელი აღზრდის, საშუალო განათლე-ბისა და ბავშვთა უფლებების დაცვის დეპარტამენტის უფრო-სი მიხეილ მინდაძე თბილისის 23-ე სკოლის მასწავლებლებსა და მოსწავლეებს შეხვდნენ.

შეხვედრაზე მინისტრმა ოფიციალური განცხადება გა-აკეთა მე-9 კლასში საყოველთაო ტესტური გამოცდების გაუქმების შესახებ. მინისტრმა განაცხადა ისიც, რომ მე-6, მე-9 და მე-11 კლასებისთვის ატესტატების, ბლანკებისა და ნიმუ-შის ფურცლებისთვის სავალდებულო მოსაწერებლები გაუქმ-დება და მათ სახელმწიფო უზრუნველყოფს.

მეტყერ კლასში მოსწავლეთა ცოდნის შეფასება მხოლოდ წლიური ნიშნებით მოხდება.

რაც შეეხება ბოლო წლების ტესტური გამოცდების პრაქტიკას, მან ერთი უარყოფითი ტენდენცია დაამკვიდ-რა, რომელიც სასწავლო პროცესს ძალას აცლის - მოსწა-ვლები ემზადებიან მხოლოდ ამ გამოცდებისთვის და ამ ბა-რიერის გადალახვა თვითმიზანი ხდება. მინისტრის რწმენ-ით, წლიური შეფასება საკმარისი უნდა იყოს, როგორც ცოდნის დონის დასადგენად, ასევე, ცოდნის შეძენის მოტივა-ციადაც.

რაც შეეხება ატესტატებსა და ნიშნების ფურცლებს - ატესტატები გაიცემა მხოლოდ მეთერთმეტე კლასში; მეტყერ კლასში კი - იმ მოსწავლეებზე, რომლებიც სპეციალურ სასწა-ვლებზედები გადაღვენ. ყველა დანარჩენ შემთხვევაში საკმა-რისია ნიშნების ფურცლები.

ატესტატებისა და ნიშნების ფურცლების ღირებულებას (საშუალოდ, 45 ათასი ლარი) სახელმწიფო გადაიხდის.

24 საათი

ახალმა მირამ მამკიძეარეოზად მიიღო სკოლა-არაგონდა

აელაბარში საიათნოვას სახელობის 98-ე რუსული სკოლაა, რომელსაც მალე ახალ შენობაში შეასახლებენ. თუმცა, როდის იქნება ეს მალე, ჯერ ნათელი არ არის. 98-ე სკოლა, დამპროექტებლების ნებით, უწინადა სამების ტაძრის მშენებლების ზონაში მოხვდა, ამასთან დაკავშირებით მიღებული იქნა გადაწყვეტილება, რომ იქვე, მარტყოფის ქუჩაზე მისთვის შენობა აშენებულიყო.

სკოლის დირექტორის მიხეილ თათევოსიანის განცხადებე-ით, მშენებლობის დაფინანსება 2003 წლის ქალაქის ბიუჯეტ-ში ჩაიღო და მერის სამსახურის (კომუნალური მომსახურე-ბის სამმართველოს) მიერ გამოცხადებულ ტენდერში ერთ-ერთმა ფირმამ გაიმარჯვა (სკოლის დირექტორმა გამარჯვებუ-ლი ფირმა ვერ გაიხსენა). 2003 წლის ოქტომბერში, სკოლის წარმომადგენლებთან შეხვედრის დროს ქალაქის მაჟინდელმა მერმა მათ აღუთქვა, რომ მომავალ სასწავლო წელს ახალი სკოლა ექნებოდათ. ასეთივე გარანტია მისცა სკოლის ხელმ-წიფეობას ტაძრის მშენებლობის ფონდის ხელმძღვანელ-მა ირაკლი ანდრიკაძემაც.

ამჟამად, როგორც სკოლის დირექტორი თათევოსიანი აღნიშნავს, ტაძრის მშენებლობა გრძელდება, მორი-ახლის შენდება პრეზიდენტის რეზიდენციაც, მაგრამ სკოლის ასაშე-ნებელი პირველი აუტორ არ დადგებულა.

სკოლის ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ქალაქის მერს შე-უძლია ამ საქმის ადგილობრივ დაძვრა და საქართველოს პრე-ზიდენტ სააკაშვილს ამ კუთხით დახმარებას სთხოვს: "ბატონო პრეზიდენტო, დატეხილობით თბოთხოვ, დაავალოთ ქალაქის მერს, რომ თქვენ საქმის კურსში ჩავაყენოთ. მხოლ-ოდ ქალაქის მერს შეუძლია, გამოძიებოს სკოლის მშენებლო-ბისთვის აუცილებელი ფინანსები".

P.S. სკოლის მასწავლებლები და მოსწავლეთა მშობლები იმის გამოე შიშობენ, ამასთანამ მარტყოფის ქუჩაზე მიჩნი-ლი ადგილი "თადარიგაინამ" ადამიანებმა ვინმეს არ მიჰყიდ-ონ.

დალი კუბრავა

ფოთი წვრთნახისტოვის ეპოქაება

საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის მიერ 30 აპრილიდან - 2 მაისამდე ფოთში დატეგებული წვრთნების ჩასატარებლად აქტიური მზადება მიმდინარეობს. საორგანიზაციო საკითხებს უშუალოდ გენერალური შტა-ბის უფროსი გვიი იუკუროძე ხელმძღვანელობს, რომელიც ამჟამად ფოთში იმყოფება. როგორც მან განაცხადა, წვრთნებში მონაწილე ქვედანაყოფების ნაწილი დისლოკაციის ადგილებ-ზე უკვე განლაგდა, ნაწილი კი ფოთის სანაპიროს 29 აპრილ-ამდე დაიკავეს.

წვრთნებში, რომლის სახელწოდებაა "დიოსკურია-2004", მონაწილეობას მიიღებს "წვრთნისა და აღჭურვის" ქართლ-აშირეული პროგრამის ფარგლებში მომზადებული მე-11 მე-ქანიხრებო-მოტომსროლელი პრიგადის თელავის 111-ე ბატალიონის სრული შემადგენლობა, ამავე პრიგადის "კომანდ-ოს" და 113-ე ბატალიონის ასეული და სამეთაურო შტაბები. გარდა ამისა, წვრთნებში ჩაერთვება საზღვაო თავდაცვის ძა-ლება და საპაერო ძალები, სულ 2000-მდე სამხედრო მოსამსახ-ურე.

თავდაცვის სამინისტროს ოფიციალური ინფორმაციით, წვრთნების მიზანს სამხედრო ნაწილების საბრძოლო მზადყოფნის შემოწმება და სამეთაურო შტაბების და ქვედანაყოფე-ბის კოორდინირებული მოქმედებების დახვეწა წარმოადგენს.

წვრთნების დროს გათამაშდება არასამომარი სამხედრო ოპერაციის სცენარი, რომელიც ფოთი-ქუთაისის მიმართუ-ლებით განხორციელდება. სწავლების სცენარის თანახმად, ქვედანაყოფების ამოცანას წარმოადგენს ნავთობსადენის დაცვა ტერაქტებისაგნ, ტერიტორიაზე არსებული ნარკოტიკების გადა-მამუშავებელი მინილაბორატორიების განადგურება, გართულე-ბული კრიმინოგენული ვითარების გამოსწორება და მშვიდობიანი მოსახლეობის დაცვა.

ათვისაიების გეგმას მთლიანად მე-11 პრიგადის სამეთაურო შტაბი ადგენს და მისი ინსტენტირება ფოთის მიმდებარე ტერიტო-რიაზე ხდება. **ინტერ-პრესი**

აჭარაში თბილისიდან გაგზავნილ სასაქაზს არ იღებენ

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრის დავით შერვაშიძის და აჭარის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის როსტომ ჯაფარიძის საუბარი, რომელიც ჩოლოქის საზღვარ-ზე დახურულ კარს მიღმა ნახევარი საათი გრძელდებოდა, უშედეგოდ დასრულდა. "ვინაიდან აჭარაში საგანგებო რეჟიმი მოქმედებს და ტვირთების გადაადგილება შეზღუდულია, ჩვენ სოფლის მეურნეობის მინისტრის შევითავსეთ, რომ ტვირთის დასაწყობება ქობულეთში მომდგარავიყო", - განაცხადა აჭარის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ როსტომ ჯაფა-რიძემ. ამ გადაწყვეტილებით აღმფრთხილება დავით შერვაშიძე. მისი განცხადებით, მათ სასულე ფერმერებისთვის ჩაიმი-იტანეს და არა საწყობებისთვის. "ჩვენი მივიღებთ გადაწყვე-ტილებას, თუ რომელ რეგიონში გადავიტანოთ სასუქით დატე-ვრთული მანქანები და აჭარაში შემოვიტანო მანძი, როცა ამ-ის ნება იქნება", - აღნიშნა შერვაშიძემ. მინისტრის განცხადე-ბით, ის ამ უტყბით შეურაცხყოფილია.

ჩოლოქის ადმინისტრაციული საზღვარი ტავით შევრავნი-ძემ და სასუქით დატვირთულმა, "კამაზის" ტიპის თოხმა სატ-ვირიო მანქანამ გუშინ, დღის პირველ ნახევარშივე დატოვეს. ამავე დროს, საპორტეტსო აქცია ჩოლოქის საზღვარზე კვლავ გრძელდება, აქ კვლავ ამისი მომილიზებული ადამიან-ნები, რომლებიც საბიუჯეტო ორგანიზაციების წარმომადგე-ნლები არიან. **ინტერ-პრესი**

ორი სიტყვით

თბილისი. "სახალხო დაცვის ლიგის" თავმჯდომარე ირინა სა-რიშვილი-ჭანტურია, ერყმდი ქართველი სამშვიდობოების კონტინ-გენტის შესაძლო გაზრდის გამო, აღშფოთებულია და მიარჩია, რომ საქართველოს დღევანდელი ხელისუფლება ერყმდი ქართველი ჯა-რისკაცების გაგზავნით ცდილობს, საკუთარი ხელისუფლება გაამყაროს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■ **თბილისი.** საქართველოში ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩმა რიხარდ მაილსმა წერილი გაუგზავნა პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძეს და ბოდიში მოუხადა იმის გამო, რომ ახ-ალი მოწვევის პარლამენტის პირველ სდომას არ ეწნრებოდა.

როგორც ელჩი წერილში აღნიშნავს, იგი ინფორმირებული არ იყო, რომ სისიაზე დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლები მინეველირი იყვნენ. "ამის შესახებ მხოლოდ სესიის გახსნის შემდეგ შევიტყვე. მივიღე სათანადო ზომები, რათა მომავალში ეს არ განმეორდეს", - წერს მაილსი. აშშ-ს ელჩი ბურჯანაძეს სპიკერად არჩეულ-საც ულოცავს:

"მე და ჩემი კოლეგები სიამოვნებით ვვლით თქვენთან თანამშრომლობის თქვენი მოვალეობების შესრულების პერიოდში", - ნათქვამია მაილსის მიერ ნინო ბურჯანაძისადმი მიწერილ წერილში. **მედია-ნუსი.**

■ ■ ■ **თბილისი.** "შენწყდეს ჩოლოქის ზაცია" - ამ ლოზუნგით გაიმართა საპორტეტსო აქცია მოძრაობა "ჩვენი აჭარა!" ოფისის წინ. აქციის ორგანიზატორი ოპოზიციური მოძრაობის მხარდმჭირი 50-მდე ქალბატონი იყო. ისინი აჭარის ხელისუფლებისაგნ იარაღის ჩაბა-რების პროცესის დაწყებამდე დატყარებას და ჩოლოქზე ხალხის მომილიზაციის შეწყვეტას მოითხოვენ. როგორც აქციის ერთ-ერთი მათ ორგანიზატორმა ნაზი მიქელაძემ განაცხადა, თუ ხელისუფლება

დემოკრატია - ესა იბი სტაბილურობა!

პირველი გვარდიან

მსოფლიო ზესახელმწიფოს დე-ფაქტოაქმი, ასეთი პატივით ხვდებიან.

ვიზიტის პირველივე დღეს ნათელი გახდა, რომ ეს ვიზიტი და დაგეგმილი მოლაპარაკებები ჩვეულგებრივი და ორდინარული ნამდვილად არ იქნება, ვინაიდან ორივე მხარე ვიზიტისაგან მნიშვნელოვან შედეგს ელის.

ასეთია ამერიკის ადმინისტრაციის დამოკიდებულება, რომელსაც, ნარსულის მწარე გამოცდილებით, აღარ სურს, "დაიღალოს საქართველოს პრობლემებით" და ცდილობს, ამთავითვე დაადგინოს, რამდენად აუწყო ფეხი ქვეყნის ახალმა ადმინისტრაციამ (პრეზიდენტმა და მინისტრთა კაბინეტმა) სრულიად ახალ გამოწვევებს და იმ მოთხოვნებს, რასაც თანამედროვე საქართველოს მსოფლიო ზესახელმწიფო ყოველმხრივი მხარდაჭერის გასაგრძელებლად უყენებს.

ეს გახლავთ, უპირველესად, კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა და (რაც კიდევ უფრო ნიშანდობლივია ამერიკელებისთვის) მთავრობის ქმედუნარიანობის უზრუნველყოფა - გადასახადების აკრეფის სფეროში არსებულ პრობლემებზე გაუთავებელი წუნუნის შეწყვეტა, არაპოპულარული გადაწყვეტილებების მიღება და უშიშროების საკითხებში გამინგტონის შემოთავაზებული "თამაშის წესთა" გაზიარება, რაც აგრეთვე არ იქნება იოლი, ვინაიდან ითვალისწინებს რთულ ურთიერთმოქმედებას რუსეთთან.

ინტერესის მაჩვენებელი კი შეხედრათა დინე და მინარსია: პირველივე დღეს ზურაბ ჟვანია შეხვდა ეროვნული უშიშროების საბჭოს დეპარტამენტის ხელმძღვანელს, მეტ ბრაიზას, რომელიც რე-

გიონში ამ ორგანოს მიერ გამომუშავებული პოლიტიკის მთავარი "არქიტექტორი" და კონდოლიზა რაისის უახლოესი თანაშემწეა.

საუბარი დახურულ კარს მიღმა გაიმართა და, ჩვენი ინფორმაციით, შეეხო ყველა იმ საკითხს, რაც საქართველოს სახელმწიფოებრივ მდგერადობას განსაზღვრავს: აჭარის პრობლემატიკიდან - ეკონომიკურ ვითარებამდე; ამერიკის ადმინისტრაციამში შესანიშნავად ესმით, რომ "გარდამავალი დემოკრატიებისათვის" ეკონომიკა სტრატეგიული უსაფრთხოების საკითხია და არა მხოლოდ სოციალური სტაბილურობის სფეროს განეკუთვნება.

ზურაბ ჟვანია იმავე საკითხებზე შეხვდა კონდოლიზა რაისს, სახელმწიფო მდივან კოლინ პაუელს, რამდენიმე ყველაზე გავლენიან სენატორს, ამერიკის ენერგეტიკის მინისტრს, აგრეთვე ზბიგნეე ზჟე-ზინსკის და სხვებს.

კონდოლიზა რაისთან შეხვედრისას გამოიკვეთა, თუ კონკრეტულად რას ელის ამერიკა "ახალი საქართველოსაგან": უპირველეს ყოვლისა, ქვეყანაში განვითარებადი სტაბილურობის(!) უზრუნველყოფას. ანუ არა მხოლოდ და არა უბრალოდ სტაბილურობისა, არამედ სწორედ განვითარებადი სტაბილურობის. "ჭაობთან" ურთიერთობის და თანამშრომლობის სურვილი ამერიკელებს ნამდვილად არა აქვთ. გარდა ამისა, დისკურსი მოიცავდა აჭარის პრობლემის მგვიდობიან გადაწყვეტას (ოღონდ ამერიკული მხარე არ გამორიცხავს პოლიტიკური და ეკონომიკური ზემოქმედების მეთოდებს), რუსეთთან ურთიერთობათა შემდგომ დათბობას, კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის გაგრძელებას და ასე შემდეგ.

გეოპოლიტიკურ და სტრატეგი-

ზურაბ ჟვანიას და კოლინ პაუელის ერთობლივი ბრიფინგი.

ულ კვლევათა ცენტრში ზბიგნეე ზეჟინსკისთან გამართული შეხვედრის შემდეგ, ფართო აუდიტორიის წინაშე სიტყვით გამოსვლისას ზურაბ ჟვანიამ განაცხადა, რომ ახალი ხელისუფლების პირველი წარმატება არის არა მხოლოდ "განესტერების ეპოქის დასრულება" (პრემიერი რესპექტაბელურ განგვტერებსაც გაულისხმობდა), არამედ იმ ინსტიტუტების შექმნა, რომლებმაც უნდა უზრუნველყონ ქვეყ-

ნის სტაბილური განვითარება. "ამიტომაც, ამერიკაში ჩამოვედით არა ჩვენი პრობლემების დიდი სიოთ, არამედ პროგრამების ნუსხით, რომლებიც ამ პრობლემათა გადაწყვეტას ისახავს მიზნად," - აღნიშნა პრემიერმა.

რაც შეეხება ახალი ხელისუფლების უმთავრეს "თავის ტკივილს" - აჭარის მმართველ რეჟიმს, ზურაბ ჟვანიამ განაცხადა, რომ ეს არ არის დისკურსი ცენტრსა და აჭარ-

ას შორის და არც პიროვნული ურთიერთობების პრობლემა, არამედ ყველაფრის მიზეზია ასლან აბაშიძის პირადი აღქმა: "მას, უბრალოდ, ვერ წარმოუდგენია თავი დემოკრატიული საქართველოს სისტემის შემადგენლობაში." ანუ ასლან აბაშიძე წარსულში დარჩა, ხოლო დროსთან ჭიდილი ყველა პოლიტიკოსისათვის სრულიად უპერსპექტივოა.

ყველა შეხვედრაზე მოთხოვნა

რიწონიქაზი პარლამენტს მალე დაეგვიდოებოიან

საქართველოს გენერალური პროკურორი ირაკლი ოქრუაშვილი, ჯანდაცვის მინისტრი გივი წერეთელი, შინაგან საქმეთა მინისტრი გიორგი ბარამიძე, პრეზიდენტის რწმუნებული იმერეთის მხარეში დავით მუშლაძე, იუსტიციის საბჭოს მდივანი გია გენაძე კვლავაც მაჟორიტარი დეპუტატები არიან, რადგან ქვეყნის უმაღლესმა საკანონმდებლო ორგანომ პირველსავე სხდომაზე, სხევითან ერთად, მათი უფლებამოსილებაიც ცნო (ორ ნოემბერს დღევანდელმა მაღალჩინოსნებმა მაჟორიტარული ომები გორის, მთაწმინდის, დიდუბის, ზესტაფონისა და კრწანისის საარჩევნო ოლქებში მოიგეს).

თუმცა, დაახლოებით, ათ დღეში იგივე პარლამენტი მათ უფლებამოსილებებს შეუწყვეტს, ხოლო იმ საარჩევნო ოლქებში, სადაც ადამიანურლებელი ხელისუფლების დღევანდელი მაღალჩინოსნები ნოემბერში მაჟორიტარებად აირჩიეს, ცენტრალური საარჩევნო კომისია ხელახალ არჩევნებს დანიშნავს.

როგორც ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელმა დიმიტრი ქიტოშვილმა ჩვენიან საუბარში განაცხადა, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში კანონი არ ირღვევა და ინტერესთა კონფლიქტს ადგილი არ აქვს (შეგახსენებთ, რომ საარჩევნო კანონმდებ-

ლობა ერთი და იგივე პიროვნების აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ორგანოში პარალელურად მუშაობას ცალსახად კრძალავს). მისივე განცხადებით, პარლამენტის წესებისა და საპროცედურო საკითხთა კომიტეტი ორ-ორ სკამზე მსხდომ მაღალჩინოსანთა საკითხს უახლოეს დღეებში განიხილავს და უკვე მომავალ სასესიო კვირას ისინი პარლამენტს ოფიციალურად დაემშვიდობებიან.

რაც შეეხება ხელახალ მაჟორიტარულ არჩევნებს: კენჭისყრა, შესაბამისად, კრწანისის, დიდუბის, მთაწმინდის, გორის, ზესტაფონის საარჩევნო ოლქებში უნდა გაიმართოს. ოღონდ - როდის, ეს ჯერ არავინ უწყის.

ცესკო-ს თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებლის დიმიტრი ქიტოშვილის თქმით, კანონის თანახმად, ხელახალი არჩევნები ორი თვის ვადაში უნდა დაინიშნოს. თუმცა, ცესკო-ში შიშობენ, რომ კენჭისყრა არათუ მაისში, არამედ ივნისშიც ვერ გაიმართება. ივლისსა და აგვისტოს კი საარჩევნო კანონმდებლობა არ ცნობს, ანუ ამ თვეებში კანონი არჩევნების გამართვას კრძალავს, რადგან ეს ორი თვე ეწ. საშველულებო თვეებია და ამომრჩეველთა ძირითად ნაწილს საკუთარი საცხოვრებელი ადგილი დროებით დატოვებული აქვს.

ასე რომ, არ არის გამორიცხუ-

ლი, მაჟორიტარული არჩევნები სექტემბერში გაიმართოს. ჩვენი ინფორმაციით, ამ ოლქებში კენჭისყრის სურვილი ხმამაღლა არავის გამოუთქვამს. თუმცა, "შინაურულად", პარტიების ლიდერები უკვე მსჯელობენ იმ საგვარაუდო კანდიდატურებზე, რომლებსაც ამ ოლქებში ნამოაყენებენ.

რაც შეეხება იმ მაჟორიტარებს, რომელთა უფლებამოსილება პარლამენტში არ ცნო: მარიკა ვერულაშვილისა და ლევან გაჩეჩილაძის საკითხი თითქმის გადაწყვეტილია, რადგან მათ ნარკოლოგიური შემონმება (მართალია, დავიანებით, მაგრამ მაინც) გაიარეს. გაცილებით ბუნდო-

ვანია აჭარის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის როსტომ ჯგაფარიძის და ავტონომიის შინაგან საქმეთა მინისტრის ჯემალ გოგიტიძის საკითხი (ჯგაფარიძე ქობულეთის მაჟორიტარია, ხოლო გოგიტიძე - ბათუმის). საექმე ის არის, რომ მათ თავად განაცხადეს უარი პარლამენტში მსვლაზე, რაც იმას ნიშნავს, რომ ამ ორ ოლქში ხელახალი არჩევნები უნდა გაიმართოს. თუმცა, აჭარაში შექმნილი პოლიტიკური ფონის გათვალისწინებით, ძნელი დასაჯერებელია, ამ ორ რაიონში არჩევნები გაიმართოს, თუ, რა თქმა უნდა, მანამდე იქ ვითარება არ შეიცვლება.

24 საათი

ევროსაბჭო საქართველოს ადგილობრივ ხელისუფლებასაც დაეხმარება

საქართველოს ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლებების ურთიერთობებში ხშირად იჩენს ხოლმე თავს გაუგებრობები. ეს, ძირითადად, იმის ბრალია, რომ მათი უფლებამოსილებები გამიჯნული არ არის. კანონმდებლობაში არსებული ვაკუუმის შევსებამდე, ჩვენს ქვეყანას დახმარების ხელი ევროსაბჭომ გამოუწოდა. მისი მხარდაჭერითა და დაფინანსებით ფუნდებს ადგილობრივი და რეგიონული ხელისუფლების ორგანოების ეროვნული ასოციაცია, რომლის მთავარი ფუნქცია ცენტრალურ და ადგილობრივ ხელისუფლებას შორის შუამავლის როლის შესრულება იქნება.

გიორგი ასანიშვილი	
	
	
ამ წამოწყების ერთ-ერთი აქტიური მხარდამჭერია ევროსაბჭოს ადგილობრივ და რეგიონულ ხელისუფალთა კონგრესის ვიცე-პრეზიდენტი ჟან კლოდ ფრეკონი, რომელმაც გაუშინ ევროსაბჭოს საქართველოს საინფორმაციო ბუროში პრესკონფერენცია გამართა. მისი განცხადებით, პროექტის სარეალიზაციოდ შეიქმნა საორგანიზაციო ჯგუფი, რომლის მუდმივი წევრები არიან რაიონული საკრებულოებისა და მუნიციპალიტეტების	

წარმომადგენლები, აგრეთვე ქალაქის მერები. ჯგუფის ხელმძღვანელია რუსთავის საკრებულოს წევრი მამუკა აბულაძე, რომლის თქმითაც, ეროვნულ ასოციაციაში აჭარის წარმომადგენლის შეყვანის საკითხი მას შემდეგ გადაწყდება, როდესაც ცენტრსა და ავტონომიას შორის დღეს არსებული დაპირისპირება აღმოიფხვრება.

ჟან კლოდ ფრეკონის განმარტებით, საორგანიზაციო ჯგუფის მუშაობაში დამკვირვებლის სტატუსით მონაწილეობას მიიღებს თითო წარმომადგენელი სახელმწიფო კანცელარიიდან და პარლამენტიდან, აგრეთვე ადგილობრივი და საერთაშო-

ევროსაბჭო კანონმდებლობის მიღებამდე დაეხმარება საქართველოს.

დღის პატივსაც

ასლანი ასლანის წინააღმდეგ

პირველი გვარდიან

პაპლატ ჭიაპვილი, აჭარის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელი:

1. სმირბას საქციელი სულაც არ არის გასაკვირი. იგი დიდი ხანია, რაც ასლან აბაშიძის გვერდით არ იმყოფება.

2. ასლან აბაშიძეს ბევრჯერ უთქვამს, რომ აჭარა საქართველოს განუყოფელი ნაწილია, ამიტომ სენარატიზმში ვერ დავდებ ბრალს. ცენტრსა და აჭარას შორის არსებულ კონფლიქტში ბევრი რამ არის გასარკვევი. საჭიროა დიპლოგი და არა კონფრონტი და კონფრონტაციული ტონი ცენტრალური ხელი-

სუფლების მხრიდან.

ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენლები ხშირად შენიშნავენ, რომ ცენტრს უპირისპირდება მხოლოდ ასლან აბაშიძე. ეს სინამდვილე არ შეეფერება. აჭარას ძლიერი ადმინისტრაციული რესურსი მოეპოვება. დე, ნურავინ მოტყუვდება და იტყვის, რომ საქმე აქვს ასლან აბაშიძესთან და კიდევ ერთ-ორ კაცთან.

პასილ მაღლაზირიძე, პარლამენტარი, ფრაქცია "ნაციონალური მოძრაობა" - დემოკრატები":

1. დიახ, სმირბას ნაბიჯი იმას ნიშნავს, რომ ასლან აბაშიძის ხელისუფლება მიგნდიან ირღვევა. ეს პროცესი მალე გეომეტრიული

პროგრესით წავა.

2. ერთი მხრივ, ეს გარემოებაც გასათვალისწინებელია. მეორე მხრივ, სმირბა შეშინდა, თუ იგი არასწორ მოქცევას გააგრძელებს, ამისთვის მთელი სიმკაცრით მოეკითხება პასუხი.

ირაკლი მაღაპვილი, "ტრადიციონალისტთა კავშირი"

1. შეიძლება, ამას ნიშნავს კიდევ. მე არ ვფლობ აჭარაში არსებულ სიტუაციას. ყოველ შემთხვევაში, სმირბასგან ასეთი ნაბიჯი გასაკვირი არ არის.

2. ეს ფაქტი უფრო პრაგმატული მოსაზრებით აიხსნება. მინდა ისიც გითხრათ, რომ სმირბა და ჩვენი აჭ-

არის" ბევრი ლიდერი, იგივე სახნიძე და ხიმშიაშვილი, ერთ დროს აბაშიძის სვან სულაც არ გამოირჩეოდნენ დიდი დემოკრატიულობით. 1992 წელს, როცა "ხსნის კომიტეტი" შეიქმნა, ისინი აჭარაში მიტინგებს არბევდნენ და რუსეთის დაკვეთას ასრულებდნენ. ერთი სიტყვით, ძნელია იმის დაჯერება, რომ ასლან სმირბას 50 წლის ასაკში თვალები აეხილა. სმირბა, უბრალოდ, მიხვდა, რომ ცენტრალური ხელისუფლება აჭარის რეგიონულ ხელისუფლებას "მოუკებს" და თავის გადარჩენას ცდილობს.

თაბაზ დიასაშიძე, "ჩვენი აჭარის" ლიდერი", პარლამენტარი:

1. სმირბას მაგალითი არის

ხელისუფლების სამზარეულოს და შესაძლებელია, გუშინდელი ნაბიჯი საკუთარი მომავლის უზრუნველსაყოფადაც გადადგა, მაგრამ ეს ნაბიჯი ყველა შემთხვევაში მისასლმე-ბელია, იგი ბევრს აუტელს თვალს.

ჩემი აზრით, თუ ხელისუფლება, პოლიტიკური განცხადების დონეზე, გამოაცხადებს იმ ადამიანების ამნისტიას, რომლებიც აბაშიძის რეჟიმმა უნებლიე დამნაშავეებად, ასლან აბაშიძის უნებლიე მომხრებად აქცია, აბაშიძეს ბევრი ეწ. თანამოაზრე დატოვებს. დღეს აჭარაში ადამიანები შეწყობილნი არიან შიშის სინდრომით, რომ მათ ცენტრალური ხელისუფლება იმ ხარისხით აეგნინებს პასუხს, როგორც ეს ასლან აბაშიძის მიმართ

24 ප්‍රාග්ධන

ბავანათლოთ ნარკომაიიბი, თუ ნარკომაიიბის ზეიცირიბა ბვიიდა

ზიანის შემციიების საერთოიისო პროგრამა ღია საზოგადოების ინსტიტუტის ერთ-ერთი სტრუქტურაა. მისი დანიშნულებაა, ხელი შეუწყოს ნარკოტიკების მოხმარების პრობლემის გადაჭრისადმი ინოვაციური მიდგომების დანერგვას ალმოსაველი და ცენტრალური ევროპის ქვეყნებში. იგი განსაკუთრებულ მხარდაჭერას უწევს ზიანის შემციიების თეორიაზე დაფუძნებული პროგრამების განხორციელებას.

მარიან ასათიანი

საქართველოში ყველაზე მწვავედ ინტრავენური ნარკომანიის პრობლემა დგას. მიზეზი აივინფექცია-შიდსის გავრცელებასთან მისი პირდაპირი კავშირია. ზიანის შემციიების პროგრამა სწორედ ნარკოტიკების მოხმარებელთა შორის აივ/ინფექცია-შიდსის პრეფილქტიაზეა ორიენტირებული. ამ ცოცხა ხნის წინათ თბილისში ეიზიტი იმყოფებოდა ღია საზოგადოების ინსტიტუტის ზიანის შემციიების საერთაშორისო პროგრამის წარმომადგენელი ქალბატონი ანა მაშკოვა, რომელთანაც პროგრამის გამოცდილება და დეტალური დავაზუსტეთ.

ქალბატონი ანა, რაზეა დაფუძნებული ზიანის შემციიების პროგრამა?

- როდესაც ზიანის შემციიების საერთაშორისო პროგრამა რუსეთში მუშაობას იწყებდა, მიმინეის როგორც რუსული ენის სპეციალისტი. თავიდან ჩემთვის აბსოლუტურად გაუგებარი იყო, რატომ სთავაზობს ეს პროგრამა ნარკოტიკების მოხმარებლებს უფასოდ სტრუქტურული შპრიცებს, კონდომებსა და სხვა თავდაცვით საშუალებებს; საინფორმაციო მასალებს იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა მოუარო საუკეთესო თავს, სწორად გაიკეთო ინექცია, რომ არ დაინფიცირდე შიდსით, ც-პეპტიტით და სხვა გადამდები ინფექციებით. პროგრამა პირველად ოცი წლის წინათ პოლანდიაში გაჩნდა. იგი შექმნეს თავით ნარკოტიკების მოხმარებელმა, რომელმაც დაიწახს, რომ ბევრი მათი მეგობარი აივ/ინფექცია-შიდსით დაინფიცირდა სწორედ საერთო შპრიცის ხმარებით. თუ ჯგუფში შიდსით ან

ც-პეპტიტით დაინფიცირებული მოხედებოდა, ეს დაავადებები ავტომატურად ვრცელდებოდა ჯგუფის სხვა წევრებზე. შეიქმნა ნარკოტიკების მოხმარებლების გაცვლითი პუნქტები, სადაც მათ უხსნიდნენ, რომ აუცილებელია საკუთარი შპრიცის ქონა და ჯანმრთელობის შენარჩუნება. პროგრამა ითვალისწინებს შპრიცების გაცვლას, დამცავი საშუალებებით მომარაგებასა და სხვა სამედიცინო მომსახურებას. ეს არის ნაწილი იმისა, რაც საზოგადოებას შეუძლია შესთავაზოს ასეთ მძიმე მდგომარეობაში ჩავარდნილ ადამიანებს. ჩვენ არ ვამბობთ, რომ ეს ერთადერთი ხსნაა - უნდა არსებობდეს სხვადასხვა ტიპის პროგრამებიც. ასეთ ხალხს უნდა მიეცეს არჩევანის საშუალება. მათ უნდა გადაწყვიტონ, თუ რომელი პროგრამა აირჩიონ ცხოვრების ამა თუ იმ ეტაპზე. საერთაშორისო გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ ჩანაცვლებითი თერაპიისა და ზიანის შემციიების სხვა პროგრამების დახმარებით, ადამიანები იწყებენ ნარკოტიკების უსაფრთხო მოხმარებას და გარკვეული ხნის შემდეგ ნარკოტიკებზე საბოლოოდ ამბობენ უარს.

რომელ ქვეყნებს მოიცავს ეს პროგრამა და როგორ შემოიღა იგი საქართველოში?

- ზიანის შემციიების საერთაშორისო პროგრამა დღეისათვის მოიცავს 20 ქვეყანას და აზორციულებს 180 პრექტს დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში და ყოფილი საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე. ოთხი წლის წინათ პროგრამა დაფინეით უკრაინაში, რუსეთში, ბელორუსიასა და მოლდოვაში. როცა ამ ქვეყნებში პირველი პოლიტური პროექტები გაჩნდა, დავინტერესდით, თუ რა მდგომარეობა იყო ამ მხრივ საქართველოში.

ლოში. ჩამოვედით აქ საერთაშორისო სპეციალისტებთან ერთად; შევხვდით შიდსის ცენტრის, ნარკოლოგიის ინსტიტუტის, შინაგან საქმეთა, ოსტიციისა და ჯანდაცვის სამინისტროს წარმომადგენლებს. მაშინ ყველა ერთხმად აღნიშნავდა, რომ ეს პროგრამები საქართველოში არ არის საჭირო, რადგან ნარკოტიკების მოხმარებელთა რაოდენობა მცირეა, ისინი შეძლებულ ფენას წარმოადგენენ და მათ შპრიცები არ ესაჭიროებათ. ერთი წლის შემდეგ, როცა ნარკოტიკების მოხმარებელთა და შიდსით დაავადებულთა რაოდენობამ იმატა, ამ სტრუქტურების წარმომადგენლები დათანხმდნენ ჩანაცვლებითი თერაპიის პროგრამების ამოქმედებაზე. ეს საკითხი პარლამენტაც განიხილა. ქართველი სპეციალისტები დარწმუნდნენ, რომ ზიანის შემციიების პროგრამები შიდსის შერეების ეფექტური გაზად არის აღიარებული და ამ პროგრამის ამოქმედებას დათანხმდნენ.

თქვეი აზრით, არის თუ არა ეს პროგრამა ეფექტური საქართველოში?

- ორწლიანი მუშაობის შედეგები ასეთია - ფუნქციონირებს ორი პოლიტური პროექტი თბილისსა და ბაიუმში; თბილისში, ფაქტობრივად, იყო ამ პროექტის შეფუენება. ადამიანებმა, რომლებსაც დიდი სურვილი ჰქონდათ, შეეცავლათ სიტუაცია და ემუშავათ, გზა მისცეს "წდობის უქნქტის" ამუშავებას. მათ დაეჭედეს მასალები, მოინეიეს ფსიქოლოგები და იურისტები, მარამ ვერ შეძლეს თავად პაციენტების დიდი რაოდენობით მოზიდვა.

ყოველივე ეს ძალოვანი სტრუქტურებისადმი მიმით ხომ არ იყო გამიწველი?

- პროგრამაში ჩართული კლიენტები კიბეზაზე, - "რატომ არ მოდიხს სხეებიც", - გვძასულობდნენ, რომ ნარკოტიკების მოხმარებლები წარმოადგენენ ჩაკეტულ ჯგუფს, რომელიც ძნეუენში პირველი პოლიტური პროექტები გაჩნდა, დავინტერესდით, თუ რა მდგომარეობა იყო ამ მხრივ საქართველოში.

დაიჭერს ერთი ნანესრის აღმოჩენის შემთხვევაშიც; ან გაუშვებს ციხეში ან გამოსძალავს ფულს. ეს სავსებით მიუღებელია, რადგანაც, თუ სოციალურ მუშაკებს, არასამთავრობო ორგანიზაციებს, მედიკოსებს არ მიეცემათ ნარკოტიკების მოხმარებლებთან დიალოგის წარმართვის დნდობის მოპოვების საშუალება, ვერ შეძლებენ აუხსნან მათ, თუ რა საშიშროების წინაშე დგანან ისინი, რა უფლებები აქვთ როგორც ქვეყნის მოქალაქეებს, და რა დახმარების მიღება შეუძლიათ. ამის გარეშე კი, შიდს-ის ეპიდემია ისეთი ტემპებით განვითარდება, რომ მისი შერერება შეუძლებელი იქნება.

- რაში ხედავთ გამოსავალს? - უპირველეს ყოვლისა, უნდა შეიცვალოს ანტინარკოტიკული პოლიტიკა. საქართველოში ძალიან ხისტი და მკაცრი კანონმდებლობაა. ფაქტობრივად, ადამიანები, რომლებიც არ ყიდიან ნარკოტიკებს და არ არიან ჩართულნი მის ბრუნვაში, ისჯებიან მისი მოხმარებისათვის. ნარკოტიკებზე დამოკიდებული ადამიანები ავადმყოფები არიან, ისევე, როგორც დიაბეტი დაავადებულნი.

ალბათ, ამ პროგრამის მიმართ საზოგადოება არაერთგვაროვან დამოკიდებულებას გამოხატავს, რადგან, შესაძლოა, ვინმეს იგი ნარკოტიკების მხარდაჭერად მოჩვენის.

- მე არ მაქვრება ეს შეკითხვა, რადგან მას ყველგან ვაწყებდით. 1975 წლიდან ამ პროგრამის შედეგების შესახებ არსებობს ოც ქვეყანაში ჩატარებული უამრავი გამოკვლევა, სადაც მეცნიერულად ამტკიცებენ, რომ ზიანის შემციიების პროგრამა არ ზრდის ნარკოტიკების მოხმარებას - პირქით, ის მნიშვნელოვნად ამცირებს აივ/ინფექცია-შიდს-ის გავრცელების რისკს. იმ ქვეყნებში, სადაც ეს პროგრამები მუშაობს და სამედიცინო, ფსიქოლოგიური და სოციალური მომსახურება ხელმისაწვდომია, როგორც წესი, ადამიანები იწყებენ მოხმარება ნარკოტიკებს. როცა მოხმარებელი ჩაკეტლია თავის წრეში და ურთიერთობს მხოლოდ შიშ-

ბლებთან და მგვობრებთან, რომლებიც, ასევე, მოიხმარენ ნარკოტიკებს, როცა მას მუდმივად პოლიციაში მოხვედრის შიში აქვს და არც საშუაოს პოენისა თუ მეურნალობის იმედი აქვს, იგი ექცევა ჩიხში, საიდანაც გამოსავალი არ არსებობს. საჭიროა, საზოგადოებამ იზრუნოს ასეთ ადამიანებზე, რადგან მათ ისეთივე უფლებები აქვთ, როგორიც საქართველოს სხვა მოქალაქეებს; ასეთ შემთხვევაში, ვფიქრობ, ნარკოტიკების მოხმარება მოიკლებს. ზიანის შემციიების პროგრამა სწორედ ნარკოტიკების მოხმარების ეტაპობრივ შემცირებას ითვლისწონებს. ეს გახლავთ განსაზღვრული მეოიდიკა, რომელიც ავებულია წდობის ფაქტორზე, სადაც პაციენტს მისივე ენაზე ესაუბრებიან. მან იცის, რომ, საჭიროების შემთხვევაში, შეუძლია მოგვმართოს. ეს უკვე იმის საწინდარია, რომ ნარკოტიკებზე წელნელა თქვას უარი და ნორმალური ცხოვრება დაიწყოს. რაც შეეხება ჩანაცვლებით თერაპიას, ეს ერთ-ერთი მოცელია, რომელსაც შეუძლია დაეხმაროს ადამიანებს, დამლიონ მძიმე ნარკოდა-მოკიდებულება და ცხოვრება თავიდან დაიწყო.

როგორ აფასებენ საერთაშორისო ორგანიზაციები ზიანის შემციიების პროგრამას?

- გაეროს ყველა სააგენტო, მათ შორის ნარკოტიკებზე კონტროლის სათაგენტო, აღიარებს, რომ ზიანის შემციიების პროგრამა არის აივ/ინფექცია-შიდს-ის პროფილაქტიკის ეფექტური მოდელი, რომელიც არ იწვევს ნარკოტიკების მოხმარების გაზრდას, ეს აღიარებული ფაქტია და ასახულია გაეროს მრავალ კონვენციასა თუ დეკლარაციაში.

როგორც ცნობილია, მეზობელ ქვეყნებში აივ/ინფექცია-შიდსის გავრცელებამ საშიში ხასიათი მიიღო. ამ ქვეყნებშიც ხომ მუშაობს ეს პროგრამები?

- ზიანის შემციიების პროგრამები მოსკო-საბჭოთა სივრცის, თითქმის, ყველა ქვეყანაში მუშაობს: უკრაინაში, მოლდავიაში, ყაზახეთსა და ა.შ. რუსეთ-

ში ზიანის შემციიების 68 პროექტი ხორციელდება. მათ, ძირითადად, საერთაშორისო დონორები აფინანსებენ. მთავრობას კი ამ მიმართულებით მნიშვნელოვანი ნაბიჯი არ გადაუდგამს - არ იყო პოლიტიკური ნება. გარდა ამისა, აღსანიშნავია, რომ პროგრამების განხორციელება დაგვიანებით დაიწყო, მაშინ, როცა მოსახლეობის უკვე ერთ პროცენტზე მეტი აივ/ინფექცია-შიდსით იყო ინფიცირებული. ეს კატასტროფული რიცხვია. რუსეთი მასობრივი ეპიდემიის სტადიაში შედის

როგორც ჩანს, არასწორი ანტი-ნარკოტიკული პოლიტიკა პირდაპირ აისახება ნარკოტიკების მოხმარებელთა და აივ-ინფიცირებულთა რაოდენობის ზრდაზე.

- პრაქტიკულად, ყველა ქვეყანაში, სადაც არ არის პოლიტიკური ნება, შეიკვლიოს საკანონმდებლო ბაზა, სადაც პოლიტიკოსები არ აქცევენ ყურადღებას ამ პრობლემას - ამჯობინებენ დუმბილს ან რეაგირებენ მხოლოდ ძალისმიერი სტრუქტურებითა და ძალის გამოყენებით, ვანყდებით ნარკოტიკების მოხმარების ზრდას, აივ/ინფექცია-შიდს-ისა და ც-პეპატიტის გავრცელებას. თუ მიღებული იქნა ადეკვატური პროფილაქტიკური ზომები, დღეს საქართველოს აქვს უნიკალური შანსი, თავიდან აიცილოს შიდს-ის ეპიდემია. ამისათვის აუცილებელია სწორი ნარკოპოლიტიკის გატარება. უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ნარკომანია დაავადებაა, ნარკოტიკის მოხმარებელი კი - დაავადებული ადამიანი, რომელსაც სამედიცინო-ფსიქოლოგიური დახმარება ესაჭიროება და მისი მიღების უფლება ისევე აქვს, როგორც საზოგადოების სხვა წარმომადგენლებს. ნარკოტიკების მოხმარების პრობლემა არ არის ძალისმიერი სტრუქტურების პრიორიტეტი. თუ საკითხისადმი მიდგომა არ შეიცვალა, ქვეყანაში მდგომარეობა ვერ გამოსწორდება. დღეს საქართველოში უარატივს ისეთ აღმავლობას განიცდის, რომ მვერა, ახალი მთავრობა ამ პრობლემის მოსაგვარებლად ჰუმანურ, ჯანსაღ და ქმედით პოლიტიკას გაატარებს.

ბზა ევროპისკენ, პოლონეთის გავლით

მას შემდეგ, რაც 1 მაისს "პოლონური ოცნება" ახდება და გზა ევროპისკენ პოლონეთის ევროკავშირში ოფიციალურად შეიყვანს, ამ ქვეყნის გამოცდილების გაზიარება ჩვენთვის კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი გახდება. "პოლონური გზის" თავისებებაში 2004 წლიდან ქართველ პროფესიონალებს ღიერ კირკლენდის გაცვლითი პროგრამა დაეხმარება. საქართველო პოსტ-საბჭოთა ბლოკის ამ მეტად პოპულარულ პროგრამაში პირველად ერთვება.

თამარ ბაბუაძე

2004 წლის კანდიდატების ბედი სანახევროდ უკვე გადაწყვეტილია. მაისის დასაწყისში ვარშავაში შეკრებილი საბჭოს წევრები აირჩიენ იმ 50 იბლიანს, რომლებიც ერთ აკადემიურ წელსა და სამუშაო გამოცდილებისთვის საჭირო ორ-ოთხ კვირას პოლონეთის საუნივერსიტეტო ქალაქებში გაატარებენ. პროფესიონალებს უკრაინიდან, ბელორუსიდან, რუსეთის კალინინგრადის რაიონიდან, ლიტივიდან, სლოვაკეთიდან და მოლდოვიდან ოთხი-ხუთი ქართველი კანდიდატიც შეუერთდება. წელს საქართველოს, ძირითადად, ბიზნესისა და ეკონომიკის სფეროს სპეციალისტები წარმომადგენენ. როგორც ჩანს, პოლონურ სიახლეს ქართველებიდან ალო პირველად სწორედ მათ აუღეს.

ლერ კირკლენდის სახელი ამერიკულ გაცვლით პროგრამებს ნაწვევი საქართველოსთვის, მართლაც, დიდი სიახლე გამოდგა. პოლონეთის საელჩო ხომ ასეთი მასშტაბური საზოგადოებრივი აქტიურობით მანამდე არ გამოირჩეოდა. შესაბამისად, მედიის საშუალებით გავრცელებულ განცხადებას პოლონურ გაცვლით პროგრამის ამოქმედების შესახებ თბილისში ერთგვარი დაბნეულობა მოჰყვა.

როგორც საბჭოს ერთ-ერთი წევრი

და საქართველოში პოლონეთის ელჩის მეუღლე, ქალბატონი კინგა ნეტმან-მულტანოვსკა იხსენებს, კურორტულ გაურკვევლობას გამოცხადებული კონკურსის გარშემო ორი მიზეზი ჰქონდა - ღერე კირკლენდის სრულიად უცნობი სახელი და პოლონური ენის ცოდნის შესახებ მოთხოვნა. ACCELS-ისა და IREX-ის გზას ნაწვევ ქართველებს კი დახმეულობა ვერც იმ ფაქტმა მოუხსნა, რომ კირკლენდის პროგრამა ამერიკული ფულბრაიტის კომისიასთან ერთად ხორციელდება და ვერც იმ საგულისხმო დეტალმა, რომ პოლონური ენის არმცოდნეობათვის დაშეუბული ინგლისური ენის ცოდნის გამონაკლისი (მათ, უბრალოდ, თვითონ უნდა მოქმედონ ინგლისურენოვანი კურსები პოლონეთში და კირკლენდის პროგრამა სწავლას ჩვეულებრივად დაუფინანსებს).

მათ კი, ვინც არ დაიბნა და ევროპაში ცოდნის გაღრმავების შანსს დაეშურა, უკვე კონკურსის მეორე ეტაპიც გაიარა (სხვათა შორის, ქართველების ანექტებიდან რამდენიმე პოლონურ ენაზეც იყო შესრულებული). წინა კვირას თბილისის ტელმრბოდა პოლონურ-ამერიკული ფონდის პროგრამების დირექტორი და მეტად საინტერესო ბიოგრაფიის მქონე პანი, იაცეკ მიპალოვსკი (ის პოლონეთის პირველი არაკომუნისტი პრემიერის საბრეზიდენტო კამპანიის ხელმძღვანელიც იყო), რომელიც საუკეთესო მონაცემების მქონე ქართველ ნახევარფინანსისტებს გაესაუბრა.

იაცეკ მიპალოვსკი.

ლერ კირკლენდის პროგრამა ზემოთ ხსენებული პოლონურ-ამერიკული თავისუფლების ფონდის ერთი ნაწილია. ფონდი, რომელიც 1989 წელს მამა ბუმის ადმინისტრაციის დროს დაარსებული და მეტად წარმატებული Polish-American Enterprise Fund-ის ამონაგები თანხით იშვა, უკვე რამდენიმე წელია, აქტიურად მღვანეობს. მიპალოვსკის თქმით, ორგანიზაციას სამი პრიორიტეტული მიმართულება აქვს: პირველია საგანმანათლებლო ინ-

ციაციები პოლონეთის დონეზე, რომელიც გულისხმობს ამ პროფილთ მომუშავე პოლონურ არასამთავრობოების და დახმავების სფეროს მუშაკების დახმარებას, ასევე - პოლონეთის პატარა ქალაქებსა და სოფლებში მომუშავე მასწავლებლების ტრენინგებსა და კომპიუტეროზაციას.

მეორე განხრა პოლონეთის ადგილობრივი მოსახლეობების დახმარება; სოფლებსა და რაიონებში სამოქალაქო ინფრასტრუქტურის შექმნა; უმუშევ-

რობის დონის შემციიება; პატარა ქალაქებში მოქმედი არასამთავრობოების ტრენინგები.

შესაშე მიმართულება კი უკვე საერთაშორისო მასშტაბისაა და პოლონური გამოცდილების შესახებ მეზობელ ქვეყნების გათვითცნობიერებას გულისხმობს. "მე რამდენიმე პოლონურ პროგრამასაც ვაკონსოლებ, მაგრამ ფონდის საერთაშორისო მხარე ჩემი "სამეფოა", - აცხადებს მიპალოვსკი. სწორედ ამ "სამეფოს" ფარგლებში ფუნქციონირებს ღერე

კირკლენდის სახელობის პროგრამა პოლონური და მეზობელი ქვეყნების არასამთავრობების დახმარებაზე გათვლილ RITA-სთან ერთად (სხვათა შორის, RITA-ს საშუალებით, პოლონურ გამოცდილება-ს რამდენიმე წლის წინ ქართული არასამთავრობო ორგანიზაცია "პლურალზმ-ის ცენტრიც" ეზარდა).

რაც შეეხება საქართველოში წელს შემოსულ კირკლენდს, ის თავიდან მხოლოდ უკრაინის მოქალაქეებზე ვრცელდებოდა. თუმცა, თანდათან პოლონეთში სწავლის შანსი კიდევ რამდენიმე, ძირითადად პოლონეთის მოსახლერე, ქვეყნის წარმომადგენლებს მიეცათ. უკვე წელს კი საქართველოში პოლონეთის ელჩის აქტიურობისა და გამოყოფილი თანხების საშუალებით, ორიოდ წლის წინანდელი იდეაც განხორციელდა და კირკლენდმა ლენტი თბილისშიც გაჭრა.

"სამეცნიერო ინსტიტუტებისა და უმაღლესი სასწავლებლების მეცნიერმუშაკებს, არასამთავრობო ორგანიზაციების ლიდერებს, ჟურნალისტებს, მეწარმეებს... - სასურველ დარგში ცოდნის გაღრმავება რომელიმე პოლონურ უმაღლეს სასწავლებელში ყველას შეუძლია", - აცხადებს მიპალოვსკი.

მისივე თქმით, კირკლენდი საქართველოში მომავალ წელსაც აუცილებლად დაბრუნდება. იმედია, იმ დროისთვის უკვე ჩვენთანაც ფუნქციონებულ პოლონურ პროგრამაში ქართველები უფრო აქტიურად ჩაებნებიან; მით უფრო, რომ საოცრად არაინა მონიშნებელი, თავიანთი "გზა ევროპისკენ" აღმოჩათვლინ ევროპისა და პოსტ-საბჭოთა ბლოკის ქვეყნებს გააცნონ და ეკონომიკურ-პოლიტიკური გარდაქმნების გამოცდილება მეზობელ ქვეყნებსაც გაუზიარონ. პოლონეთში ერთი აკადემიური წლის გატარება კი, დამეთანხმებით, ამის შესანიშნავი შანსია.

არკჯადახხადულობის საფასური პროკურატორისთვის მასალაზე სჯადაცხს

ნანა ქადაგიშვილი

რის თქმას ვაპირებდი?

ბილობილი

კონცენცირებისთვის

მეხსიერებისთვის

კრკა ქრკა

Билобил

капсулы

экстракт гинкго

60 капсул

კაქსულები

გინკგოს ექტრაქტი

60 კაქსულა

მეხსიერების გასაუმჯობესებლად

"ყოფილი არქმშენებლობის ინსპექცია კორუმპირებული წრის ერთ-ერთი რგოლი იყო. ინსპექციის კორუმპირებული თანამშრომლების წინააღმდეგ მასალებს გენერალურ პროკურატურას გადავცემთ. გარდა ამისა, ვაშაბდებთ იმ სამშენებლო კომპანიების სახს, რომელთაც უკანონო მშენებლობებში დიდი წვლილი მიუძღვით", - არქშენადმშენებლობის მასხაზურის უფროსი ნესტან თათარშვილი აღნიშნულ კომპანიათაგან ჯერჯერობით მხოლოდ ერთს ასახელებს - "ცენტპროინტს". "2003 წლამდე არც ერთი სამშენებლო კომპანიისთვის ლიცენზია არ შეურყეზიათ; ჩამორბევაზე ხომ ლაპარაკიც ზედმეტია. 2003 წელს მშს "აკორდისთვის" ლიხენციის ჩამორთმევა პრეცედენტი იყო. დანარქენ ფორმებს - "ხიბლს", "ატრიუმს" ლიცენზიას მხოლოდ ერთი თვით შეურყრეს, მშს "ნერეიას" - სამი თვით. ყველზე საინტერესო ის არის, რომ თბილისში აშენებულ თუ მშენებარეობიერებს ვერ ნახათ, სათანადო დოკუმენტები წესრგმში რომ არ ჰქონდეს. არადა, ყველამ მშენებარე ვიცით, რამდენად კანონურად შენდება შენობების უმრავლესობა. ამერიიდან ასეთი რამ აღარ განმეორდება", - გვებრდება არქშენადმშენებლობის ახალი ხელმძღვანელი.

აქამდე არქმშენებლობის მთავარი ინსპექცია 11 რეგიონულ სამსახურს აერთიანებდა. ამერიიდან რეგონების არქშენადმშენებლობის სამსახურები რაიონების ადგილობრივი მმართველობის დაქვემდებარებაში გადავა. არქშენადმშენებლობის მთავარი სამსახურის ფუნქცი-

საკანონმდებლო ბაზის მოწესრიგების გარდა, სამსახურის მთავარ პრიორიტეტს საქართველოს ისტორიული შენობების შენარჩუნება წარმოადგენს. "ასეთ ნაგებობებს, უშუალოდ, ჩვენი სამსახური გააკონტროლებს და ისტორიული ზონის ხელყოფის უფლებას არავის მისცემს", - ირწმუნებიან არქშენადმშენებლობის სამსახურის მსვეურნი. დამირებები მშენებარია. როგორც სამსახურის უფროსი აცხადებს, მათი საქმიანობის შედეგი საკანონმდებლო ბაზის მოწესრიგებისათვავე, ანუ რამდენიმე თვეში უნდა გამოჩნდეს.

ქრთამი ქვეყნის ჭიზაში

პირველი გავრცელება

ეს მაშინ, როცა ჯოხთაბერიძეს სულ რაღაც 700 ათასი ლარს ეძღვეოდნენ. მაგრამ გირაოს სახით (ვინ იცის, დასაბრუნებელი გახდეს) და სულ რაღაც მილიონი დოლარის ეკვივალენტური თანხა - რატომ, თუკი ერთხელ მაინც სახელმწიფოს შეავრდნაძეების ოჯახისგან მეტი სარგებლის ნახვა შეუძლია? ნახა კიდევ - მეოთდი ჯერ კიდევ ახალია, თუმცა - უკვე არაერთხელ, მცირე სახეცვლილებებით აპრობირებული. ოღონდ, რადგანაც ბრალდებულის მიერ საკუთარი თავისუფლების "საყიდად" ბიუჯეტის სასარგებლოდ თანხის გადახდას საკანონმდებლო საფუძველი არ გააჩნია, გენერალურ პროკურატურაში არც ისე დაძაბული, მაგრამ მაინც შემოქმედებითი მუშაობა უწევთ. თორემ სიტყვა სიტყვა - სათქმელად ადვილია; მით უმეტეს, ხალხს უხარია, "ზობოლებს" მათ სასარგებლოდ მილიონებს რომ ახდევინებენ, მაგრამ დოკუმენტიურად ყოველი საგამოძიებო მოქმედება კანონზე დაყრდნობით უნდა ფორმდებოდეს.

თავისუფლების საფასურად თანხის (მით უმეტეს, სადავოზე ბევრად მეტის) გადახდას ასეთი სა-

ფუძველი არ გააჩნია, შესაბამისად, შეიძლება ქრთამიც ეწოდოს, ოღონდ არა კონკრეტული ადამიანისთვის, არამედ ქვეყნის ჯიბეში გადახდილი.

იმავდ გია ჯოხთაბერიძის ადვოკატის, გიორგი ყაფლამჭილის თქმით: **"სისხლის სამართლის ძველ საპროცესო კოდექსში 218-ე მუხლს შენიშვნის სახით ერთოდა ასეთი ფორმულირება, რომ გადასახადის დაფარვის გამო აღძრული სისხლის სამართლის საქმე ამ გადასახდის გადახდის შემთხვევაში უნდა შეწყვეტილიყო. მაგრამ ახალ რედაქციაში მსგავსს ვერაფერს ვხვდებით. მართალი გითხრათ, ეს სწორად არ მიმაჩნია, მაგრამ ფაქტია, რომ ის პრაქტიკა, რასაც ახლა გენერალური პროკურატურა წერგავს, უკანონო."**

თუ აქამდე უკანონობის შესანიშნავდ ის მოიფიქრეს, რომ პატიმრობაში აყვანილი მაღალი თანამდებობის პირის მიერ თანხის გადახდის შემდეგ მისი ეს ქმედება საქმეში აღმოჩენილ ახალ გარემოებად მოენათლათ, რაც წინასწარი პატიმრობის გაუქმების, მაგრამ არა გამოძიების შეწყვეტის საფუძვლად მიიჩნეოდა, ჯოხთაბერიძის შემთხვევაში სხვა გზით წავიდნენ; გენერალური პრო-

გიო ჭოხთაბერიძე თავისუფლების ყიდვის ფაქტს უარყოფს.

თელავს კომანდოსელები "დაესხნენ"

თამარ ქაციაძე

"წერთნისა და აღჭურვის პროგრამის" ფარგლებში მომზადებული თავდაცვის სამინისტროს მე-11 ბრიგადის 111-ე თელავის ბატალიონის 200-მდე ჯარისკაცმა გუშინ, დღით, ბატალიონის ტერიტორია დატოვა და თელავის პოლიციის შენობისკენ გაემართა. პოლიციამ შენობის კარი დაკეტა, მაგრამ მოსალოდნელი ინციდენტი თავიდან მიანიც ვერ აიცილა. სამართალდამცველებთან ანგარიშსწორების მსურველი ჯარისკაცები 10-15 წუთის განმავლობაში პოლიციის შენობის ფანჯრებს ამტვრევდნენ და პოლიციელებს სიტყვიერ შეურაცხყოფას აყენებდნენ. დაპირისპრება რამდენიმე წუთში გადაიჭრალდა და ჯარისკაცებიც სამხედრო ნაწილში მას შემდეგ დაბრუნდნენ, როცა საქმეში სამხედრო პროკურატურა, კახეთის რეგიონის პოლიციის უფროსი და თავად ბატა-

ლიონის ხელმძღვანელობა ჩართო. თელავის სამხედრო პროკურატურამ მომხდართან დაკავშირებით მოკლევა ჯარისკაცებისა და პოლიციელების დაპირისპირების დასრულებითანავე დაიწყო.

როგორც მოგვიანებით გაირკვა, გუშინდელი ინციდენტი წინა საღამოს დაიწყო. როგორც თვითმხილველნი ახსნა-განმარტებაში წერენ, გუშინწინ, საღამოს, რამდენიმე ჯარისკაცი თელავის ერთ-ერთ კაფეში შევიდა, სადაც ალკოჰოლურ სასმელს სვამდნენ. რამდენიმე საათიანი ქეივის შემდეგ მათ სიტყვიერი შეკამათება მოუვიდნათ მოქალაქეებთან. იქვე იყო სამი პოლიციელიც, რომლებმაც მოჩუბბართა გაშვებება და წესრიგის აღდგენა სცადეს. გაერცხლებული ინფორმაციით, პოლიციელებსა და ჯარისკაცებს შორის ფიზიკური დაპირისპირება მოხდა და ჯარისკაცებმა სამართალდამცველები ცემეს კიდევ. თუმცა, ამ ინფორმაციას მინაგან საქმეთა კახეთის

მთავარი სამმართველოს უფროსი ზურაბ ტუმური კატეგორიულად უარყოფს.

"პოლიციელები ჩხუბში არ ჩაურულან. ვინაიდან ჯარისკაცები ბევრი იყვნენ, მათ დამხმარე ძალა გამოუძახეს, მაგრამ სხვა პოლიციელების მისვლამდე ინციდენტი დასრულდა და ჯარისკაცები გაიქცნენ", - აღნიშნა ჩვენთან საუბარში პოლიციის უფროსმა.

"კომანდოს" ბატალიონსა და პოლიციას შორის მომხდარ ინციდენტს ასე აფასებს შინაგან საქმეთა მინისტრი: **"გარკვეული პრობლემები იყო "კომანდოსს" და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის და, პუნერია, პოლიცია ვალდებულია, მოიწვილებ მხარეები გააშველოს. პოლიცია ყოველთვის დავს საზოგადოების უსაფრთხოების სადარჯოზე, ამიტომ ცოტა შეზარხოშებული მოდევები დაამოშშინა და მათ საკმაოდ სერიოზული პრობლემები ააცილა."**

მიუხედავად იმისა, რომ მომხდართან დაკავშირებით თელავის პოლიციის სამმართველოში დილიდანვე მიმდინარეობდა მოლაპარაკება, რომელსაც ესწრებოდნენ როგორც "კომანდოს" ბატალიონის, ასევე უშიშროების, კახეთის რეგიონისა და თელავის რაიონის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელობა, აღნიშნულ ფაქტს ბატალიონის მეთაური ლაშა ბერიძე უარყოფდა და ირწმუნებოდა, რომ მსგავსი არაფხიზელ მდგომარეობაში იმყოფებთან, რაც მოქალაქეების სიტყვიერი თუ ფიზიკური შეურაცხყოფით სრულდება. კახეთის რეგიონის პოლიციის უფროსის განცხადებით, რამდენიმე ასეთ შემთხვევაზე სისხლის სამართლის საქმეც არის აღძრული.

ერთ-ერთი ასეთი საქმის გამოძიება თელავის სამხედრო პროკურატურამ ერთი თვის წინ დაიწყო. მაშინაც სამსახურეობრივი პირთა თანამდებობიდან გამოძიების დასრულებამდეც დაითხოვნ.

ჩვენი ინფორმაციით, ბატალიონ-

ის ხელმძღვანელების დასჯის მიზეზი მხოლოდ გუშინწინ და გუშინ მომხდარი ინციდენტი არ იქნება. რადგან, როგორც კახეთის სამართალდამცველები აცხადებენ, ბოლო პერიოდში ადგილობრივ მოსახლეობასა და "კომანდოს" ჯარისკაცებს შორის კონფლიქტები საგრძნობლად გახშირდა. ზურაბ ტუმურის თქმით, საღამოს საათებში ქალაქის ქუჩებში თავისუფლად მოსიარულე ჯარისკაცები ხშირად არაფხიზელ მდგომარეობაში იმყოფებიან, რაც მოქალაქეების სიტყვიერი თუ ფიზიკური შეურაცხყოფით სრულდება. პახეთის რეგიონის პოლიციის უფროსის განცხადებით, რამდენიმე ასეთ შემთხვევაზე სისხლის სამართლის საქმეც არის აღძრული.

ერთ-ერთი ასეთი საქმის გამოძიება თელავის სამხედრო პროკურატურამ ერთი თვის წინ დაიწყო. მაშინაც სამსახურეობრივი პირთა თანამდებობიდან გამოძიების დასრულებამდეც დაითხოვნ.

ადამიანის ბატაცხაში ბრალდება ბენარალმა შიხშილოზა ბამოაცხადა

სწორედ იმ დროს, როდესაც შინაგან საქმეთა მინისტრი გიორგი ბარამიძე სხვადასხვა დაშასურებისთვის და, მათ შორის, "გაერთიანებული ქართული ბანკის" სამეთვალყურეო საბჭოს თანათამგვჯლომარის თამაზ მაღლაკელიძის გათავისუფლებაში გაქეული წვლილისთვის, პოლიციელებს აფილდოებდა, არასამთავრობო ორგანიზაციის "ყოფილი პოლიტპატიმრები ადამიანის უფლებებისათვის" ოფისში მაღლაკელიძის გატაცებაში ბრალდებული სამივე პატიმრის ადვოკატები პრესკონფერენციას მართავდნენ და იმ უკანონობაზე საუბრობდნენ, რასაც მათი დაცვის ქვეშ მყოფნი დაკავებდან დღემდე განიცდიან.

თამარ ქაციაძე

თითქმის ოთხი თვე გავიდა მას შემდეგ, რაც სამართალდამცელებმა ქართული სინამდვილისთვის უჩვეულო წარმატებით დაასრულეს ფულის გამოძალვის მიზნით გატაცებული, "გაერთიანებული ქართული ბანკის" სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის თამაზ მაღლაკელიძის გათავისუფლების ოპერაცია და ამ საქმეზე, გატაცების შემკვეთთან

ერთად, შემსრულებლებიც დააპატიმრეს.

გატაცების შემკვეთი გენერალ-მაიორი, "მხედრონის" სამტრედიის ორგანიზაციის ყოფილი ხელმძღვანელი გიორგი ვაშაქიძე, შემსრულებლები ელდარ გოგბერამიძე და ბენიამინ საწვლიძე უკვე ოთხი თვეა, რაც წინასწარ პატიმრობაში იმყოფებიან და როგორც მათი ადვოკატები ვარაუდობენ (რასაც გამოძიებაც ეთანხმება), მათი საქმის დასრულებამდე ჯერ კიდევ დიდი დროა.

საზარალი მკვლელობა ბახსნილია

თბილისში, კუტუშოვის №17-ში მომხდარი საზარელი მკვლელობის საქმე ერთი კვირის თავზე უკვე გახსნილია. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ლექტორის, რუსული ენის სპეციალისტის, ნელი იმედაშვილის მკვლელობაში ეჭვმიტანილი საზარაულდამცველებმა გუშინწინ დააკავეს. წინასწარი დაკავების საკანში მყოფი თბიშურაზ კალატოზიშვილის ფსიქიკური მდგომარეობის შესახებ სამართალდამცელები, ჯერჯერობით, ვერაფერს ამბობენ. აცხადებენ მხოლოდ იმას, რომ დაკავებულმა ჩადენილი სადისტური მკვლელობა დეტალურად აღიარა. **"კალატოზიშვილის ფსიქიკური მდგომარეობის შესახებ, ჯერჯერობით, ვერაფერს ვეტყვი, დაკა-**

ვებულს სამედიცინო და ფსიქოლოგიური ექსპერტები ჩაუტარებდა და ამ საკითხზე მსჯელობა მხოლოდ ექსპერტების დასკვნების შემდეგ იქნება შესაძლებელი", - აცხადებენ სამართალდამცველები და იმასაც ამბობენ, რომ ასეთი სისასტიკით ჩადენილ მკვლელობასთან კარგა ხანია საქმე არ ჰქონიათ.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ლექტორის ნელი იმედაშვილის დასასიზრებელი გვამი საკუთარ საცხოვრებელ სახლში მათესხადა ნახა. როგორც გაირკვა, მკვლელობაცხედრის პოვნიდან ორი დღით ადრე მოხდა. მკვლელმა ნელი იმედაშვილის საცხოვრებელი სახლის კარი მკვლელობის შემდეგ მჭიდოდ დაკეტა გასაღებით და გაუჩინარდა.

გამოძიების მასალებით, თემურ კალატოზიშვილი ნელი იმედაშვილის აბიტურიენტი იყო. კალატოზიშვილმა მასთან მომხდარა დაახლოებით ერთი თვის წინ დაიწყო და იმედაშვილის სახლში გერეობი ორჯერ დადიოდა გაკვეთილზე.

"ერთ-ერთი ასეთი ვიზიტისას, 22 აპრილს, დაახლოებით დღის პირველ საათზე, მეცადინეობის დროს, პედაგოგსა და აბიტურიენტს შორის საგნის სწავლებასთან დაკავშირებით შეკამათება მოხდა. იმედაშვილმა აბიტურიენტს მსუბუქი შეურაცხყოფა მიაყენა, რაც აბიტურიენტმა ვერ აიტანა, იქვე მდგარი მაგდიდან აიღო საოჯახო დანა და რამდენიმე ჰრილობა მიაყენა იმედაშვილს გულმკერდის

არეში, რის შემდეგაც მას მოაჭრა მარცხენა ხელის მკვენის საჩვენებელი თითი და მიიმალა", - გვიყვება თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს უფროსი ლევან მისუჩრაძე. მისეც თქმით, ამ ყველაფერის თავად კალატოზიშვილი დეტალურად ისენენეს და მომხდარს მასწავლებლის მხრიდან მიყენებული შეურაცხყოფის საპასუხოდ ჩადენილ ქმედებას უწოდებს.

გამოძიებამ უკვე დაადგინა, რომ სასტიკად მოკლული ნელი იმედაშვილის სახლიდან არაფერი ნაღვლბური. ნელი იმედაშვილი სახლში მარტო ცხოვრობდა და მას არ გააჩნდა იმდენი ქონება, რომ ის ვინმეს დაყაჩაღების მოტივით მოეკლა.

24 საათი

პოლისიის ყოფილი უფროსი დაკავებულია

ბათუმის პოლიციის სამმართველოს ყოფილი უფროსის თამაზ ხოზრევანიძის სახლში გუშინ, დილიდან, სპეცოპერაცია მიმდინარეობდა. თამაზ ხოზრევანიძის სახლთან მისასვლელი გზა მთლიანად გადაკეტილი იყო და იქ არავის უშვებდნენ. ყველა ფორე იმით დაკავებულია, რომ თამაზ ხოზრევანიძე მისი საცხოვრებელი სახლის ექვსკუთადიან ჩრტეკის მშენებელ ნელაშვილის ნევერები ირწმუნებიან, რომ ავტომატური ცეცხლსას-

როლი იარაღი, რომელიც ხოზრევანიძეების საცხოვრებელი სახლის ეზოს მახლობლად გათხრილი ორმოდან ამოიღეს, სპეცოპერაციამდე თავად სპეცოპერაციაში მონაწილე პოლიციელებმა შეიზახეს. რაც მეუნება ტყუილ-წამალს, თამაზ ხოზრევანიძის ახლობელთა განმარტებით, ნაპოვნი ტყვიები უკვე კარგა ხანია დაუზანგებულია და თამაზ ხოზრევანიძის ბათუმის პოლიციის სამმართველოს უფროსობის დროიდანაა შე-

24 საათი

კურატურის საგამოძიებო ნაწილის უფროსის მოადგილის ზაზა ქაჩიბაიას თქმით, **"სადავოზე გაცილებით დიდი თანხის გადახდის შემდეგ გია ჯოხთაბერიძის მიმართ აღძრული სისხლის სამართლის საქმის შეწყვეტა ყერდნობა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 28-ე მუხლის "ო" პუნქტს, რომლის თანახმადაც, სისხლის სამართლის საქმე არ შეიძლება აღიძრას, ხოლო აღძრული უნდა შეწყდეს, თუ ვითარების შეცვლის შედეგად ქმედება აღარ არის საშიში."**

მოკლედ, მთავარია, ფული იყოს ბიუჯეტში შეტანილი და არც იმას აქვს მნიშვნელობა, რასაც თავად ჯოხთაბერიძე ირწმუნება - თანხის გადახდა ჩემგან კეთილი ნების გამოვლენაო (ოფიციალურად, ეს თანხა მართლაც გაფორმდა, როგორც შემოწირულობა).

"ჯოხთაბერიძე რას ამბობს, მნიშვნელობა არა აქვს; მთავარია, ბრალდების თანხაც გადაიხადა და კიდევ უფრო მეტიც," - ამბობს ზაზა ქაჩიბაია.

ისე, მართლაც, გამოძიებლებსა და გენერალურ პროკურორზე უკეთ ვინ უნდა იცოდეს, რაში და რატომ გადაიხადა "მაგთიკომის" შეფმა მილიონები.

დავს გოგბერაშვილის და ვაშაქიძის დაპირისპირება, რაც სავალდებულო საგამოძიებო ღონისძიებაა და რის ჩატარებასაც გამოძიება მიზანმიმართულად აჭიანურებს.

დაპირისპირებას ითხოვს გოგბერაშვილიც, რომელმაც, თითქმისა, აღიარებითი ჩვენება წინასწარი დაცვის მხარის შუამდგომლობებს, მაგრამ რეალურად, არც ერთ მათგანს არ ასრულებს. კერძოდ, თვარის მოთხოვნაა, გამოძიებამ ამტკიცებს, რომ

გამოუვალ მდგომარეობაშია ბენიამინ საწვლიძის ადვოკატიც, რომელიც მისი დაცვის ქვეშ მყოფის ალიბის დამტკიცება შეძლო, მაგრამ მის გათავისუფლებას მაინც ვერ ახერებს.

"ჩვენ დავამტკიცეთ, რომ საწვლიძე გატაცების პერიოდში სოფელში იყო და მას გატაცებულთან შეხება ვერ ექნებოდა. გამოძიება დავგვეთანხმა, მაგრამ გვეულებიან - ალიბი კი დადასტურდა, მაგრამ

ორი სიტყვით

თბილისი. სასჯელალსრულების დეპარტამენტის ავტალის №6 დასაცხლებიდან შარმა, 27 ივნისს გაქცეული დავით გელაშვილი სასჯელალსრულების დეპარტამენტის თანამშრომლებმა, ხაშურის პოლიციელებთან ერთად, ხაშურში დააკავეს. გელაშვილი კოლონიიდან შედ პატიმართან ერთად გაიქცა. მაშინ მსჯავდებულები თავს დაესხნენ კომპურიდან წამოსულ გუმბას, ქვით თავი გაუტყბეს და მის ავტომბუსს დეგმარტონენ. ამის შემდეგ პატიმრებმა მთავარი დავითი კედელი გადალახეს და კოლონიის ტერიტორია დატოვეს. გაქცეულთაგან ერთი სამართალდამცავებმა გაქცევიდან რამდენიმე დღეში მტკვარში დახმარწავლა იპოვეს. დავით გელაშვილი ხაშურის სასამართლოს მიერ მკვლელობისა და ყარალობისთვის იყო გასამართლებული და 15 წელი ჰქონდა მოსჯილი. ათთივანი თავისუფლების გამო გელაშვილს 15-წლიანი სასჯელი კიდევ 5 წლით დაუმძიმდება შედია-ნიუსი

თბილისი. სასჯელალსრულების დეპარტამენტის პატიმართა და მსჯავდებულები სამკურნალო დაწესებულებაში გუშინ ჩხრეკა ჩატარდა, რომლის შედეგადაც დიდი რაოდენობით აკრძალული ნივთები ამოიღეს. ამოღებულ ნივთებს შორისაა 27 ცალი პურის საჭურელი დანა, 5 ცალი სხვადასხვა მარკის მობილური ტელეფონი 24 დამტენი, 1 ფორტოპარატი, 1 ზრტყელტუჩა, 2 ცალი ჩაქურჩი, 4 სახანახისი, 52 ცალი საყოფაცხოვრებო ჩანთა, 13 ცალი მაკრატელი, ბანქოს 20 დასატა, 25 ცალი ერთჯერადი შპრიცი, 1 ცალი შამფური, 1 ცალი აინრნიალი. აგრძალული საგნების ამოღებით ფაქტობით დაკავშირებით მოკვლევას სასჯელალსრულების დეპარტამენტის უსაფრთხოების სამსახური აწარმოებს. **ინტერ-პრესი**

ქუთაისი. ქუთაისელმა სამართალდამაცემმა ქალაქის ცენტრალური საკოლმურენო ბაზრის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ჭავჭავის ხიდის ქვეშ, ორი საეჭმო პირი დააკავეს. ერთ-ერთ მათგანს ხელყუმბარა აღმოაჩნდა. ჯერჯერობით უცნობია ეჭვმიტანილი ვინაიდან. სამართალდამცავებმა დაკავებულები ტრადიციული შემოვლისას, საეჭმო ვითარების გამო გაჩნრივეს. **მედია-ნიუსი**

რუსთავი. ქვემო ქართლის სამხარეო და მარნეულის პოლიციის თანამშრომლებმა გუშინ ერთობლივი სპეცოპერაცია განახორციელეს, რომლის შედეგად საკუთარ საცხოვრებელ ბინაში ცნობილი ნარკომოვაჭრე, 35 წლის ვარსიფ ტფიფი-ოლილი მამდიონი დააკავეს. ქვემო ქართლის სამხარეო პოლიციის უფროსის გიორგის ჩანწესალინის ინფორმაციით, მამედოფმა პოლიციისთვის შეიარაღებული წინააღმდეგობის განეეა სცადა, მაგრამ გასრლა ვერ მოასწრო. **ინტერ-პრესი**

ხარაგაული. ხარაგაულის რაიონში მკვლელობა მოხდა. სოფელ ვახანში მცხოვრებმა ვეფხია ცუცქირიძემ ურთიერთშელაპარაკების დროს სანადირო თოფიდან გასროლით დაჭრა მძვე სოფელი მცხოვრები გიზა ფერაძე, რომელიც ფერდის არემი მიყენებული მიძიმე ჩრელობით საავადმყოფოში გარდაიცვალა. ვეფხია ცუცქირიძე ამჟამად მიმაღვაში იმყოფება. **ინტერ-პრესი**

აფხაზეთი კონფლიქტის მოგვარების კონსოფიცი

წინამდებარე კონცეფციამ, რომელიც "აფხაზურ კლუბში" სამხრეთ კავკასიის რეგიონული უსაფრთხოების ინსტიტუტის აღმასრულებელმა დირექტორმა ალექსანდრე რუსეცკიმ წარმოადგინა, ყურადღება და მოუწონება დაიმსახურა. როგორც "აფხაზურ კლუბში" ითქვა, ამის გარდა, კიდევ არსებობს ასევე არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ შექმნილი 3-4 კონცეფცია. ერთ-ერთი ექსპერტმა პაატა ზაქარეიშვილმა ახალ მთავრობაში უკვე წარადგინა. იმედია, მთავრობა ყველა კონცეფციას განიხილავს და მასზე დაყრდნობით შექმნის აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების სახელმწიფო პროგრამას, რომელსაც ქართველები და აფხაზები ასე მოუთმენლად ველოდებთ 12 წლის განმავლობაში.

შესავალი

აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარე-ბა ერთ-ერთ საკვანძო საკითხს წარმოადგენს პოსტ-საბჭოთა საქართველოს განვითარებისათვის, რომელიც აგრესიული ნაციონალიზმისა და სეპარატიზმის, პოლიტიკური ექსტრემიზმის და მასიური კოროფციის ამოვრქვევას განიცდის. თუმცა, სახელმწიფოს ოფიციალური კურსი ორიენტირებულია მთელი ქვეყნის ტერიტორიაზე სამოქალაქო დემოკრატიისა და სამართლებრივი სახელმწიფოს აღმშენებლობაზე.

სწორედ ამიტომ, გამოკვლევის ავტორთა მიერ წარმოდგენილი მიდგომა ეფუძნება უზუალოდ თანამედროვე ჰუმანურ ფასეულობებს და გეტავაზობს, აფხაზეთის კონფლიქტი განვინილით სამოქალაქო, დემოკრატიულ და არა ეთნო ეთნიოცენტრისტულ, ნაციონალისტურ ჭრილობ, რომელიც მოცემულ დაპირისპირებას განიხილავს, როგორც პრობლეს ეთნიკურ აფხაზთა და ეთნიკურ ქართველთა ე.წ. ელიტებს შორის.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, თუ ფასეულობათა როგორც სისტემაში აღიქმება და განიხილება კონფლიქტი. კონფლიქტის მონაწილეთა მიერ საერთო ფასეულობათა სისტემის არჩევა წარმოადგენს თავისებურ გარანტიას სამშვიდობო პროცესისა და მოლაპარაკებათა პროცესის მოსამზადებელი ფაზის წარმატებისათვის. კერძოდ, მოცემულ პროექტში თავაზაზნოთ კონფლიქტის ან-აღიზის დროს ეთნიოცენტრისტული განწყობილებიდან სამოქალაქო ზოგადდემოკრატიულ განწყობილებამზე გადასულას. ეს აუცილებლად პირობას წარმოადგენს აფხაზეთის რთული პლურალური საზოგადოების ყოველი ელემენტის უფ-ლებებისა და ინტერესების, ასევე, გარე ფაქტორების ინტერესების გათვალის-წინებულად.

ასეთი მიდგომა კონფლიქტის მშეი-ღობიანი გზით დარეგულირების პროცესის დაჩქარებამდე მიგვიყვანს. თუმცა, ზოგიერთი ავტორი, კერძოდ, ევროპიზ-ური თეორიის მომხრენი, აფხაზეთში დე-მოკრატიის არსებობის აუცილებლობას ექვემდებ აყენებენ.

მოცემული დოკუმენტის შექმნის ერთ-ერთ ძირითად მიზნეციათს წარმო-ადგენს კონფლიქტის დარეგულირების თაობაზე საზოგადოებაში არსებული ხე-ღვის, შეფასების და დარეგულირების მეთოდისკი მიუღებლობა. კერძოდ, ავტორებში ვერ დაეთანხმებინა კონფლიქტის ბინარული მოდელამდე დაყვანის აქ-ტიურ მცდელობას, რომელიც აშკარა ეთნიზირებულ ელფერის ატარებას და მო-ცემულ კონფლიქტს ორ სუბიექტს შორის კი არა, მრავალ სუბიექტს შორის კონ-ფლიქტად განიხილავს. კონფლიქტის აღწერისას ცნობილი მეცნიერული ჭმუ-მარტების აბსოლუტური იგნორირებას მივყავართ მის დაშინაწივებულ აღქმამ-დე, არაადეკვატურ ქცევამდე და, საერ-თო ჯგუში, მისი მოგვარების გათვალისუ-რებამდე.

და ეს ყველაფერი ხდება საერთაშო-რისო ორგანიზაციების, პირველ რიგში, გაეროს მონაწილეობით, რომლის რე-ზოლუციებს ის შედეგი არ მოაქვს, რაც შეუძლით მოეცნათ. კონფლიქტის მსხვერპლთა რაოდენობა ყოველდღეოდ აღ ჩორდება და პასუხისმგებლობა კი არავის ეკისრება. საქონისაში ამგვარ დამოკიდებულებას მივყავართ რევანში-სტული განწყობილების ზრდასა და კონ-ფლიქტის ძალისმიერი გზით გადაჭრამ-დე, რომელსაც შეიძლება შედეგად მოი-ტანოს ათასობით ადამიანის ახალი მსხვერპლი და კიდევ ერთი დიდი სამაზ-რი შეტაკება, სამოქალაქო ომი როგორც აფხაზეთის ტერიტორიაზე, ისე მის ფარ-გლებს გარეთ.

სტრატეგიული მიზანი

სტრატეგიული მიზანი - აფხაზეთის მთელი მოსახლეობის კეთილდღობა, საქართველოსა და სამხრეთ კავკასიის თუ მთლიანად კავკასიის რეგიონის სტა-ბილური განვითარება ყოველი პოლიტი-კური თუ გეოპოლიტიკური ფაქტორის ინტერესების მაქსიმალური გათვალის-წინებით.

(მოცემული პროექტის მიზანია, მიიღოს საერთაშორისო საზოგადოებას მონადობის ინფორმაცია ამ გამოუყენ-ბელი შესაძლებლობების შესახებ, რაც საშუალებას მოგვცემს თავიდან ავიცი-ლოთ ახალი სამძიმოება და დედატკიც-იო, რომ კონფლიქტის გადანეყვება შე-საძლებელია ცივილიზებული, ჰუმანური მეთოდებით, აფხაზეთის მოსახლეობის, საქართველოსა და მთლიანად რეგიონის სასიცოცხლო მნიშვნელობის რესურსე-ბისა და ინტერესების გათვალისწინებით ამ ბრძოლაში).

სტრატეგიული ამოცანა

სტრატეგიული ამოცანა - აფხაზეთის რთული - პლურალური (მრავალშემა-დგენლობითი) კონფლიქტის მთელი სის-ტემის მშვიდობიანი დარეგულირება. კონფლიქტის ყველა შემადგენელი ნაწი-ლის ნებისმიერ დონეზე ყველა მხარის ინტერესთა გრძელვადიანი ბალანსის შენარჩუნების მექანიზმების დამკვიდ-რება.

ტაქტიკური ამოცანები

კონცეფციის შექმნა. მოცემული კონფლიქტის დარეგულირების პრობლემ-ის შესწავლაში პროფესიონალ ექსპერტ-ების ინტერაცია მეცნიერების სხვა-დასხვა სფეროებან, აგრეთვე, დარეგუ-ლირების პროცესის არსებული მეთოდებ-ის, კერძოდ, მოლაპარაკების პროცესის პროფესიული დიავნოსტიკისა და შეფა-სების მიზნით. აფხაზური კონფლიქტის შემადგენელი ნაწილების აღწერა მასში მონაწილე ყველა სუბიექტისა და ობიექ-

ტის განსაზღვრა. მოცემული კონფლიქტის მოვარების კონცეფციის შექმნა, როგორც დოკუმენტისა, რომელიც ყვე-ლა სუბიექტის ინტერესებს მაქსიმალუ-რად ითვალისწინებს და ლეგიტიმურობ-ის მაქსიმალური დონე გააჩნია.

სამოქმედო პროგრამის შექმნა და მისი იმპლემენტაცია.

მოცემული კონფლიქტის დარეგუ-ლირების საერთაშორისო სამოქმედო პროგრამისა და საშუალებათა სისტემის ჩამოყალიბება (სახელმწიფო და საზოგა-დოებრივ დონეებზე). კერძოდ, კონფლიქტის შესატყვისი მოლაპარაკებათა ფორმატების განსაზღვრა; მოცემული სა-მოქმედო პროგრამის საერთაშორისო დონეზე აღიარება და მისი იმპლემენტა-ციის დაწყება; სამისოდ, სპეციალური მექანიზმების შემუშავება; დარეგული-რების პროცესის ეფექტური წარმოად-ვისათვის საჭირო სახსრების მოზიდვა; დარეგულირების პროცესის ზედამხედ-ველობისა და კორექტირების მუდმივი სისტემის შექმნა.

ინსტიტუციური ამოცანები

საერთაშორისო სტანდუსის მქონე სპეციალური კვლევითი ცენტრის შექმ-ნა.

ზოგიერთი დეფინიციები: აფხაზეთის ხალხი (The people of Abkhazia) წარ-მოადგენს აფხაზეთის სახელმწიფოებ-რივი წარმომავლის პოტენციურ მოქა-ლაქეთა ერთობლიობას, რომლებიც სა-დღისიოდ ცხოვრობენ აფხაზეთის ტე-რიტორიაზე ან, შეიარაღებული კონფ-ლიქტის გამო, იძულებული არიან, დროებით მის ფარგლებს გარეთ იცხოვ-რონ.

აფხაზეთის საზოგადოებრიობა მრავალშემადგენლობრივია (Plural Societies), პარი ექმტეინის განმარტებ-ი - მრავალშემადგენლობიანა ისეთი საზოგადოება, რომლის დაყოფაც "სგე-მენტურულ განსხვავებათა" მიხედვით ხდება. ეს განსხვავებები შეიძლება იყოს რელიგიური, იდეოლოგიური, ეთნობრივი, კულტურული, ეთნიკური და ა.შ.

აფხაზეთის საზოგადოებრიობა სხვა-ნაწიერულია (Divided Society). სხვა-დასხვავაკრი კონფლიქტების და შეიარაღებული დამპირსპირების განვითა-რების შედეგად, აფხაზეთის საზოგადო-ებაში გაიზარდა და გაღრმავდა განსხე-ვადი პოპულების დონე (სუბეტიკური ტერიზი, რომელიც სოციალურ ჯგუფებს შო-რის სოციალური დისტანციის პირობით ზრდას აღნიშნავს).

აფხაზეთის კონფლიქტის შემადგენელი კომპონენტები

აფხაზეთის კონფლიქტი წარმოადგე-ნს ურთიერთდაკავშირებულ სოციალ-ურ და ფსიქოლოგიურ კონფლიქტთა რთულ ერთობლიობას ე.ი. მას შეიძლება რთული სოციალურ-ფსიქოლოგიური კონფლიქტი უწოდოთ.

აფხაზეთის კონფლიქტი (როგორც სოციალური, ე.ი. კონფლიქტის მონაწი-ლენი არიან სხვადასხვა რანგის სოცია-ლური სუბიექტები, ამასთან სიმეტრიუ-ლი ან ასიმეტრიული წყვილებით თუ წყე-ვითა სისტემები) წარმოადგენს მრავალ-შემადგენლობრივ (პლურალურ) და სხვადასხვა სახის კონფლიქტების გადა-ჯაჭვულ რთულ სისტემას, კერძოდ: სამხედრო, პოლიტიკური, ეკონომიკური, ეთნიკური, სარწმუნოებრივი, ლინგვის-ტიკური, პროფესიონალური (ისტორი-კოსები, იურიტები...)

მოცემულ შემთხვევაში კონფლიქტის შემადგენლები განსაზღვრულია სუ-ბიექტების მიხედვით ანუ ესაა კონფლე-ქტები კონკრეტულ სოციალურ ჯგუფე-ბსა და ინსტიტუტებს შორის.

ამასთან, განსაკუთრებული მნიშე-ნელობა ენიჭება მოცემული კონფლიქტის კვლევის ისეთ ასპექტებს, როგორც: ფსიქოლოგიური, ინფორმაციული, იდეოლოგიური, სამართლებრივი, ისტო-რიული, კულტურულ-ცივილიზაციური. თითოეულ ზემოაღნიშნულ კომპონ-ენტს (ქვესიტემას) საკუთარი მნიშვნე-ლოვანი ადგილი უჭირავს ანალიზისა და შემდეგში, ადეკვატური გადანეყვტიუე-ბების მიღებისა თუ დარეგულების პროცესის გააქტიურების საქმეში.

ამიტომაც, დარეგულირების კონცე-ფცია თითოეულ მათგანსა და მათ შორის ურთიერთკავშირს უნდა ითვალისწინებ-დეს.

დარეგულირების პროცესში, შესაბა-მისად, მონაწილეობას უნდა იღებდნენ შემდეგი პროფესიული ჯგუფებიც: სამხე-დრო ექსპერტები, პოლიტიკოვები, დი-პლომატები, იურისტები, ეთნოლოგები, თეოლოგები, ლინგვისტები, ფსიქოლო-გები, ისტორიკოსები, კულტუროლოგე-ბი.

საჭიროა შევინიშნოთ, რომ დარეგუ-ლირებისთვის მიღებული ზომები სთაი-ნადობს არ ითვალისწინებდნენ მოცემუ-ლი კონფლიქტის აღნიშნულ კომპონენ-ტებს და ზემოთ ჩამოთვლილ ასაქექტებს, რაც განაპირობება კიდევ მთლიანად პროცესის არაეფექტურობას.

სოციალური კონფლიქტების კლასიფიკაცია

ამერიკელი კონფლიქტოლოგები (რ.დალი და სხვები) საზოგადოებაში მი-მდინარე სოციალური კონფლიქტების კლასიფიკაციის ახდენენ კონფლიქტში მონაწილე მხარეების რაოდენობისა და მისი შედეგების მიხედვით (ვგ. 210. კონ-ფლიქტოლოგია, ა.ი. ანკუპოვი, ა.ი. ში-პილიუ) (იხ. ცხრილი 1)

მოცემული ცხრილი ნათლად გვიჩ-ვენებს, რომ აფხაზეთის კონფლიქტი წარ-მოადგენს მრავალშემადგენლობრივ ანუ მულტიპოლარულს (ანუ ანტაგონის-ტური წყვილების სიმრავლეს) და არასა-სურველია მისი ბიპოლარულამდე (ორმ-ხრივამდე) დაყვანა.

სწორედ ამისი მცდელობა შეინიშნე-ბა გაეროს რეზოლუციებში, სადაც კონ-ფლიქტის მონაწილე ორი მხარეა მითი-თებულად - ქართული და აფხაზური.

მოცემული კონფლიქტის ანტაგონი-სტური წყვილების ცალკეულ კომპონენ-ტებს გააჩნიათ პოლიარზაციის განსხვა-ველებით დონე, ვერეთვე, სეგმენტაციის ან დაპირისპირებულობის სიდიერის სხვადასხვა დონე.

აფხაზეთის კონფლიქტის პოლიტიკური კომპონენტების გავრცელების საფეხურები ("ზუთსართულიანი" მოდე-ლი)

პირველი სართული

კონფლიქტი აფხაზეთის სახელმწი-ფოებრივი წარმომავლის დონეზე დახა-ნეერებულთ აფხაზური საზოგადოების პოლიტიკურ ელიტებს შორის (სეცესიონ-ისტები და ინტეგრაციონისტები), რომ-ლებიც იმყოფებიან სოციალური ინსტი-ტუტების ჩამოყალიბებისა და სოცია-ლური მობილურობის სხვადასხვა დონე-ზე.

აქ აფხაზეთის მოსახლეობა იყოფა არა ეთნიკური საზღვრების მიხედვით, არამედ ამა თუ იმ პოლიტიკური ორიენ-ტაციის მიმდევრობის პრინციპით: სეცე-სიანოს მომხრეები თუ სეცესიის მონიანა-მდევები.

აუცილებელია შევინიშნოთ, რომ ყარაბახისა თუ "სამხრეთ ოსეთის" კონფ-ლიქტებისაგან განსხვავებით, ამ შემთ-ხვევაში დაპირისპირებულობის პოლიტიკური ექსპმენტები ბევრად უფრო ნაკლე-ბად ემთხვევა ეთნიკურ ხაზს (იხ. სექცია N1) შესაბამისი საზოგადოებრივი თუ პოლიტიკური ელიტების აქტიურობის თვალსაზრისით, იგი უფრო განვითარე-ბული და სიმეტრიულია. ორივე ამ კომ-პონენტის მივნით არსებობს მიდაკონფ-ლიქტები.

(იხ. ცხრილი 2)

პოლიტიკურ სეგმენტებში იგულისხ-მება ორი ძირითადი ჯგუფი - სეცესიის მომხრეები და მისი მონიხაღმდეგეები ეთნიკური სეგმენტში მკაფიოდ ჩანს, რომ, სხვებისაგან განსხვავებით, აფხა-ზეთის საზოგადოებაში პოლიეთნიკურია.

ეთნიკურისა და პოლიეთნიკური დაპირისპირებულობის საზღვრები ერ-თმანეთს ერ გზთხვევა.

საჭიროა დავამატოთ, რომ აუცილე-ბელია მოხდეს მერყეოდ ოჯახების ფაქტორის გათვალისწინება, პრიცენტული აღრცეხიანობა. ამ პარამეტრით ყარა-ბაღი ჩამორჩება აფხაზეთისაც და სამხრ-ეთ ოსეთსაც. იგივე ითქმის ლინგვისტ-ურ და რელიგიურ კომპონენტებზეც. მხედველობაში გვაქვს ძირითადი ღონე-ვისტური ჯგუფები, თუმცა ყველა ამ რე-გიონს არსებობს რესულენიშვნი მიზე-სხლეობა. მიუხედავად იმისა, რომ სამხრ-ეთ ოსეთის მოსახლეობის უმეტესი ნაწი-ლი მართლმადიდებელი ქრისტიანია, მათ შორისაც არსებობს სეკულიური მიდაქრისტიანული წინააღმდეგობები. მოითა ყარაბაღშიც ორი ძირითადი ჯგუ-ფი - ქრისტიანები და მუსლიმანები, თუმცა მათ შვინთაც არაერთგვაროვანი სტატეგია.

სქემა გვიჩვენებს, რომ მთიანი ყარა-ბალის საზოგადოებრიობას დაპირისპი-რებულობის დონე მნიშვნელოვნად მა-ღალია აფხაზეთთან შედარებით და დი-ქტობური ხასიათის მატარებელია.

ზემოთ აღნიშნული მიგანიშვნებს, რამდენად მნიშვნელოვანია წინააღმდე-გობის დარეგულირების გააქტიურება დანაწერებულთ საზოგადოების ყველა ნაწილში და დონეზე.

მეორე სართული

(**კონფლიქტი " ცენტრი - საფილი ავტონომიები"**)

მეორე სართულზე კონფლიქტის სა-მი ძირითადი პოლიტიკური სუბიექტია წარმოდგენილი. თბილისის (ცენტრი), აფხაზეთის სეცესიონისტური და ინტეგ-რაციონისტული პოლიტიკური ელიტა. ამასთან, კონფლიქტში მონაწილეობენ სხვა ყოფილი საბჭოთა ავტონომიების პოლიტიკური ელიტებიც - აჭარის და სა-მხრეთ ოსეთის.

ცენტრი უნდა ეცადოს თავი დააღწი-ოს "პირველი სამართლის" კონფლიქტის სიბრტყეს და "მეორე სართულზე" გადა-ინაცვლოს, რაც ნიშნავს ავტონომიის სა-შინაო საქმეების მინიმალურ ჩარევას, მაქსიმალური ნივთიერობებისკენ სწრაფება და გახლებილი საზოგადოებ-ის ორივე ნაწილის ინტერესების გათვა-ლისწინებას. თბილისის მისია უნდა შეი-ცვალოს და მიმართული იყოს, სტრატე-გიულ მომავალში მედიატორის სტატუსი დაიკავოს. მიუხედავად იმისა, რომ კონ-ფლიქტის მოცემულ ეტაპზე ამის მიღენ-ვა უაღრესად რთულია, სწრაფვა ამისკენ უნდა ჩადოს დარეგულირების დოქტე-რინის საფუძვლებში და გახდეს კონფ-ლიქტის დეტსკალაციის და ლოკალიზ-აციის პროცესის დაწყების და არა მისი შემდგომი ინტერნაციონალიზაციის მთავარი ფაქტორი. ცენტრი უნდა ისწრაფოდეს, აფხაზეთის ხალხების უსაფ-რთხოვების ერთ-ერთი მთითადი გარან-ტი გახდეს.

ამ სართულზე, უპირველესად, აუც-ლებელია მოლაპარაკებათა ახალი პროცესი ცენტრსა და ინტეგრაციონი-სტების შორის. თბილისის ცენტრსა და სეცესიონისტებს შორის მოლაპარაკებ-ის უზრუნველყოფის არსებული ფორმა-ტები აუცილებელია, მაგრამ არასაკმა-რისა საიმისოდ, რომ მიღწეულ იქნეს კონფლიქტის დარეგულირების ეფექტური შედეგები და უზრუნველყოს პრო-ცესის შემდგომი განვითარება.

ინტეგრაციონალისტები, რომლებიც ასევე მოცემული კონფლიქტის ძირითად მსხვერპლად გვევლინებიან, ადნაწიე-ლებიც თბილისის ცენტრისა და სეცესი-ონისტების პოლიტიკას. ამავე დროს სა-სარგებლო იქნებოდა, მათ ლიდერებსაც ყველაფერი გაეკეთებინათ მოლაპარა-კებათა არსებული ფორმტების გასამე-კობლად თბილისის ცენტრსა და სეცე-

სიონისტებს შორის. ინტეგრაციონალის-ტების შეუძლიათ და კიდევ უნდა გახდნენ უსაფრთხოების გარანტები. უნდა შევნი-შნოთ, რომ სეცესიონისტები სწორედ მა-თში ხედავდნენ ერთ-ერთ მთავარ საფერ-თხეს ახლი წარსულში. ინტეგრაციონის-ტების სამშვიდობო მისია მოლაპარაკე-ბის პროცესის შესაწმენდი წარმატების წი-ნაპირობად შეიძლება იქცეს. განსაკუთ-რებით, თუ მას მხარს დაუჭერენ რელი-გიური მოღვაწენი და საერთაშორისო ორგანიზაციები.

სეცესიონისტებმაც კონსტრუქციუ-ლი მოქმედებითა და ოპონენტებთან მო-ლაპარაკებებში მონაწილეობის გააქტი-ურებით უნდა უპასუხონ ამ ცვლილებე-ბას.

ამის წინაპირობად უნდა იქცეს მო-ლაპარაკებები ინტეგრაციონისტებს ში-ქითი დელეგატების ჯგუფების ჩამოსა-ყალიბებლად, რომლებიც რეგრუზენტა-ციულად წარმოადგენენ მიიღს მათ პო-ლიტიკურ სპექტრს და ლეგიტიმურობის სათანადო დონე ექნებათ. ასეთივე წინა-სწარი აქტივობა უნდა ჩატარდეს სეცე-სიონისტებს შორისაც; აქაც უნდა შეიქმ-ნას დელეგატთა ჯგუფი, რომელიც სა-კუთარ პოლიტიკურ სპექტრს წარმოად-გენს. ერთობლივაში, ამ ორ ჯგუფს ექ-ნება ლეგიტიმურობის საკმარისი დონე, რომ მოლაპარაკებათა მთელი პროცესი შედარებით ლეგიტიმური გახდეს.

დარეგულირების ამგვარი პოლიტიკის რელიზაციის ძირითად პირობას წარ-მოადგენს ცვლილებები თავად ცენტრ-ში. ცენტრმა უნდა წარმოაჩინოს პოლი-ტიკური ნება და უნარი, ცვლილებები შე-იტანოს მოლაპარაკებათა პროცესში.

აჭარასა და სამხრეთ ოსეთში არსე-ბული მდიანააღმდეგობები მოცემულ ეტაპზე არ იძლევიან საშუალებას, გან-ვითლოთ ისინი, როგორც საზარაოდ ფასილტაბორები, თუმცა ყოფილი ავტონომიების გახლებილი ელიტების წარ-მომადგენლებს შეუძლიათ და კიდევ უნ-და იღებდნენ მონაწილეობას სხვა გან-ზომილების მოლაპარაკებათა ფორმატ-ში, განვითარებისა და თანამშრომლობის საერთო სტრატეგიის განსაზღვრის პი-რობებში. ეს მომავლის საკითხია.

შესაძლ სართული

(**რეგიონალური კონფლიქტი (კავკასიური სამხრეთ კავკასიის და ჩრდი-ლო კავკასიის მიმართულებები)**)

შესაძლ სართულის კონფლიქტი რე-გიონალურ ხასიათს იღებს, რადგან მას-ში ჩართულია აღმზრანდენ სუბიექტები მთელი კავკასიიდან. თბილისის (ცენტრი-სა და სეცესიის) მონიხაღმდეგეთა (აფხაზეთის მოსახლეობის ნაწილ) ინტერესების გათიგევაამ გამოიწვია სეცე-სიონისტთა მიერ ჩრდილო კავკასიური ავტონომიებასა და რუსეთის სამხრეთის რეგიონებში მომხრეთა ძიების პროცესი, ამასთან, ხელმ შეუწყო ორედენტისტული და სეპარატიტული მიმდინარეობები და შესაბამისი პოლიტიკური კონცეფცი-ების განვითარებას (ჩრდილოეთის მიმა-რულება). ამვე სართულზე წარმოებ-პარტიკონების ძიება სამხრეთ კავკასია-ში და შეთანხმებებზე ხელმოწერა ურთი-ერთალიარებისა და სამხედრო - პოლი-ტიკური თანამშრომლობის შესახებ მთი-ანი ყარაბაღისა და სამხრეთ ოსეთის სე-პარატისტების (სამხრეთის მიმართუ-ლება), როგორც ხედავთ, სამხრეთ ოსე-თი ამ სართულზეცაა წარმოდგენილი.

მეოთხე სართული

(**მაკორეგიონული კონფლიქტი (საქართველო-რუსეთი-სომხეთა-ზე-რბაჯანი-თურქეთი-ირანი-უკრაინა)**)

ამ ქვეყნებს მოცემულ კონფლიქტში სტრატეგიული ინტერესები გააჩნიათ, რაც განაპირობებს კიდევ მათ პირდაპირ თუ არაპირდაპირ ფორმალურ თუ არაფორმალურ ჩარევას. განსაკუთრებ-ით ეს მეზობელ ქვეყნებს ეხებათ. ამ სა-რთულზე დაძაბულობის შემცირების ძი-რითად პირობად გვესახება ამ ქვეყნების ინტერესების ლეგალიზება და ისეთი გა-დანეყვლებების ძიება, რომლებიც მო-ქსიმალურად დააამყოფილებენ კონფ-ლიქტში მონაწილე მხარეებს და არ შექმ-ნიან წინაპირობას სამოქალაქო დაპირი-სპირების გამძაფრებისათვის აფხაზეთსა და მთლიანად საქართველოში. არასაკუ-რველია ამ ქვეყნების ჩართვა დაარეგუ-ლირების პროცესში, მედიატორის სტა-ტუსში (მედატორი შეიძლება იყოს მთელ დევევას, რომლის ინტერესები მაქ-სიმალურად მოსწაა მოცემული კონფ-ლიქტისათვის). ამასთან ერთად, სტრატე-გიული დარეგულირების აუცილებლად ამოცანას წარმოადგენს მათ შორის კონ-სტრუქციულ თანამშრომლობაზე ორიენ-ტაცია და მათი სტრატეგიული ინტერე-სების გამოკვლევის პირობების შექმნა.

თითოეული ეს ქვეყანა, რომელსაც აფხაზეთის კონფლიქტში საკუთარი ინტერესები გააჩნია, ხელს უნდა უწყობდეს მის მშვიდობიან დარეგულირებას. თითოეულმა მათგანმა უნდა განსაზღე-როს ამ პროცესში მონაწილეობის საკუ-თარი ფორმა. ამასთან, როგორც ზემოთ უკვე შევნიშნეთ, მონაწილეობის ფორმის შერჩევა მართლაც უნდა უწყობდეს ხელს კონფლიქტის დარეგულირებას და არა მის ინტერნაციონალიზაციას, რაც ესპალიის ტოლფარად.

ამ ქვეყნების რესურსები არ იყო სრულად გამოყენებული, რაც არასწორ-ად მიგვაჩნია.

მეხუთე სართული

ოთარ ჭილაძე.

ბესიკ ხარაშვილი.

ლაშა ბერიძე.

თეიმურაზ დორიაშვილი.

ზეზა მედუღიშვილი.

გიორგი კოკაშვილი.

ბიანა ბერიძე.

თამარ უჩაშვილი.

პორტრეტი და ახლოებული „საბა“

თეატრები
ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი
ადილოფ შარლ ადანი "ჟიზელი" დირიჟორი: რევაზ ტაკიძე დას: 18:00 სთ.
თეატრალური სარდაფი მაიკლ ფრეინი "ხმაური სცენის მიღმა" რეჟისორი: ოთარ ევაძე დას: 20.00 სთ.
თეატრალური სარდაფი ვაკეში აექსენტი ცაგარელი "ხანუმა" რეჟისორი: ლევან წულაძე დას: 19:00 სთ.

კინოთეატრები
რუსთაველი "ქრისტეს ვნებანი" დას: 12:00; 14:30; 17:00; 19:30; 22:00 სთ.
ამირანი "მონსტრი" დას: 15:00; 17:30 სთ.
"მომხიბლავი პოლი" დას: 13:00; 20:00; 22:00 სთ.

გამოფენა
თბილისის გოეთეს ინსტიტუტი გერმანელი ფოტოხელოვანის ახიმ რიხერსისა და სტუდენტების ნამუშევრების ერთობლივი გამოფენა

ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრი სტუდენტ მხატვართა გამოფენა
სალონი "ხელოვნება" XIX-XX საუკუნეების ქართველ და უცხოელ მხატვართა ნამუშევრების გამოფენა-გაყიდვა
"კოპალა" გიორგი ხუციშვილის ნამუშევრების გამოფენა
"ქარვასლა" ქრისტინე რობაქიძის ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა "ევოლუცია"
"შობი" ახალგაზრდული შემოქმედებითი სტუდიის გამოფენა
კოსტავას N10 გოგა ჩანადირის მეოთხე გამოფენა "სხვანაირი შუქები"
დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ შეგიძლიათ მოგაწოდოთ ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: cityline@24hours.ge

წიგნის სახლი წარმოგიდგენთ

ხუთშაბათს, 29 აპრილს, 17 საათზე ზაალ სამადაშვილის ციკლი "ახალი განზომილება", აკაკი ბაქრაძის 8 ტომულის პირველი ტომის (ბიოგრაფიული რომანები: ილია, აკაკი, ნიკო ნიკოლაძე) პრეზენტაცია.

მისამართი: გამსახურდიას 31; ტელ:91 07 50

იტალიურად დანახული „ვეფხისტყაოსანი“

ენერ ჟორჟაძე

წმიდა საყდრის სადესპანო საქართველოში ატარებს ღონისძიებათა ციკლს, რომელიც ეძღვნება რომის პაპს იოანე პავლე მეორეს, მისი აღსაყდრების 25-ე წლისთავთან დაკავშირებით.

დღევანდელი საღამო კი დიუმას სახელობის ფრანგული კულტურის ცენტრის მიერ ორგანიზებულ ლექციას წარმოადგენდა, რომელსაც იტალიელი მსახიობი, რეჟისორი და დრამატურგი რობერტო კავოზი ატარებდა. იგი თანამედროვეობის ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი იტალიელი დრამატურგია, რომლის პიესა ამჟამად პარიზის თეატრში იდგმება.

შოთა რუსთაველი და მისი "ვეფხისტყაოსანი" - ორიგინალური, კავოზისეული ინტერპრეტაციებით - ასეთი იყო ლექციის თემა.

"ეს ნაწარმოები ავტორს ღმერთმა ჩააგონა. მის საოცარ გამოსახველობით ძალას სხვაგვარად ვერ ავხსნიოთ," - ამ სიტყვებით დაიწყო კავოზიმ ლექცია, რომელიც თითქოს ფილოსოფიის და ხელოვნების ნაზავს წარმოადგენდა. "ცხოვრებაშიც და ხელოვნებაშიც ვაწყდებით გაყინულ წერტილს, როცა ადამიანური ურთიერთობები ჩიხში შედის და არავინ იცის, რა არის ამის იქით. რუსთაველმა კი იცოდა, - ამბობს რობერტო კავოზი, - შოთამ იცის გზა მზისაკენ". რობერტო "ვეფხისტყაოსანს" "შზით აყვავებულ ბალს" უწოდებს".

მხატვარი, რომელის ფუნჯით აზროვნებდა

თაონა ჭაფარიძე

წლების შემდეგ, როცა საგამოფენო დარბაზში გოგი ხუციშვილის ნამუშევრები გამოიფინა, ისეთი გრძნობა დამრჩა, თითქოს, ეს უამრავი კომპოზიცია ერთი მთლიანი, მაგრამ დაუსრულებელი ტილოა. მხატვარი 1993 წლის 16 აპრილს გარდაიცვალა და თერთმეტი წლის შემდეგ, სწორედ აპრილის თვეში მის პერსონალურ გამოფენას გაუღრეა "კოპალამ" უმას-პინძლა. მისი ბოლო ნამუშევრები 1992 წლით თარიღდება. ეს აბსტრაქტული პეიზაჟებია. ექსპოზიციის მთლიანობას მხოლოდ მისი ერთ-ერთი ადრეული პერიოდის ტილო "ქალბატონი მ-ს პორტრეტი" არღვევს თამამი კუბისტური მონასმებით.

ხელოვნებათმცოდნეები აღნიშნავენ, რომ მისი ნამუშევრები "ძალზედ გამორჩეული იყო საიმისოდ, რომ საბჭოთა ხელოვნების რიგში ჩამდგარიყო. ალბათ, სწორედ ამიტომ, საქართველოში მისი პირველი პერსონალური გამოფენის მოწყობა მხოლოდ 1980 წელს მოხერხდა ხელოვნების მუზეუმში, მას შემდეგ, რაც მისი ტილოები საფრანგეთში გამოიფინა (პარიზში მისი პერსონალური გამოფენა 1975 წელს გაუღრეა Cies-ში შედგა). გუშინდელ გამოფენაზე ხელში ჩამივარდა მხატვრის მიერ გარდაცვალებამდე ცოტა ხნით ადრე ხელოვნებაზე დაწერილი ძალზედ საინტერესო ესეი, რომელმაც კიდევ ერთხელ დამარწმუნა, რომ მხატვრის მიერ, თითქოსდა, ინტუიციურად შექმნილი ცეცხლოვანი და ენერგიული აბსტრაქტული კომპოზიციები დამთვლიერებელთან არასოდეს ტყუიან. "როგორ შევაძლოთ კუბისტურ ან აბსტრაქტულ ნამუშევრებში ჭეშმარიტების ოდენობა?" – სვამს კითხვას მხატვარი და ნამუშევრისა და მასურებლის გართულებულ ურთიერთობებზე წერს; იხსენებს ამ "გართულებული ურთიერთობების" ისტორიასაც. ეს,

ექსპოზიცია მრავალფეროვანი იყო.

გოგი ხუციშვილის აზრით, სეზანიდან მოდის, რომელიც ხილული სამყაროს ინტერპრეტატორად იყო აღიარებული, მაგრამ თავის შემოქმედებაში თავშეკავებულად მაინც დაუშვა სუბიექტური მომენტები. პიკასომ და კანდინსკიმ კი ეს სუბიექტივში გააძლიერეს და რეალობა მხატვრის წარმოსახვითი სამყაროთი შეცვალეს.

ხელოვნებათმცოდნეები მის მხატვრულ ხელწერას განათლების თავისებურებითაც ხსნიან: ის თავდაპირ-

ვიშვილის ნამუშევრებში სწორედ არქაული ხელოვნებისათვის დამახასიათებელი სიმარტივე და ჭარბი სუბიექტივშია შერწყმული და ამიტომაცაა ეს, ერთი შეხედვით, "გაუგებარი" აბსტრაქციონიზმი დამთვლიერებლისათვის საინტერესო და მისაღები. "კოპალამ" კიდევ ერთხელ გამოიფინა მისი ტილოები: "სიყვარული აპრილში"; "მზის ჩასვლა"; "მთელი ცხოვრება, როგორც ერთი დღე". გირჩევთ, აუცილებლად ნახოთ.

„ცხოვრება ფერადია, რა“!

ახალგაზრდა ფოტოგრაფის ფერადი მუზები

ვირა ნაფარიძე

რაზე შეიძლება იოცნებოს ახალგაზრდა ფოტოგრაფმა? – ალბათ, ძალიან ბევრ რამეზე. მაგრამ, თუკი ეს ფოტოგრაფი თბილისში ცხოვრობს, ხოლო მისი სახელი და გვარი გოგა ჩანადირია, ერთ-ერთი მისი ოცნება ისიც შეიძლება იყოს, რომ თბილისში შუაგები ალარ დაიდოდნენ. გოგა ჩანადირმა საკუთარი, რიგით მეოთხე გამოფენა სწორედ შუქებსა და თანამოქალაქებს მიუძღვნა.

გუშინდელ ღონისძიებას, ჯოლს, აქცია ვუწოდით, ვიდრე - გამოფენა. ასე უფრო გავამართლებთ სიტუაციას, რომელიც საღამოს ექვსი საათიდან მერბდ კოსტავას 10 ნომერში სუფევდა. საგამოფენო ცხოვრებისთვის სრულიად ახალი სივრცე (იმის მიუხედავად, რომ მისი მეგატრონე საქმიოდ კარგი, ახალგაზრდა ფოტოხელოვანი ვახო კუნცევა-გაბაშვილიც არის, მანამდე ამ დარბაზში ნამყოფი არ ვიყავი) საქმიად მცირე აღმოჩნდა გოგა ჩანადირის გულშემატკივრებისთვის. მათი უმრავლესობა კი სტუდენტობაზედაა.

"ამ გამოფენისთვის განსაკუთრებული დატვირთვა არ მიმიცია. უბრალოდ, მსურდა, ერთი დღით მაინც, ადამიანებს უარი ეთქვათ შავ სამოსელზე (არ ივლისსმებიან მგლოვი-

გოგა ჩანადირი ფერად თბილისს ხედავს.

რენი) და "სხვანაირი შუქები" ისე ენახათ. საქართველოში, სამშუხაროდ, ყველგან არ ანთია შუქი. მინდდა, მეჩვენებინა, რომ რაც მონოტონურად ანათებს, მის მიღმაც შეიძლება რაღაც საინტერესო იყოს. არ ვიცი, რამდენად გაეაქეთ ეს. მეორე მიზანი ის იყო, რომ შავი ფერები არ ჩაეცვა ხალხს. ცხოვრება ფერადია, რა!" - ამბობს გოგა ჩანადირი. ახალგაზრდა ფოტოგრაფმა "თავის დასაზღვევად" - "ფერადი საღამოს" გასტარებლად სტუმრები წინასწარ გააფრთხილა და მოსაწვევებს ნაუძმდვარა: "გთხოვთ,

თელ წერტილებში გადაღებული შუქები. გოგა ჩანადირი "სხვანაირი შუქების" გადაღების იდეა, კარგა ხანია, ჰქონდა. თუმცა, ეს გამოფენა მაინც სპონტანურად დაიგეგმა. უბრალოდ, ახალგაზრდა ფოტოგრაფმა მიიღო კოლეგის, ვახო კუნცევა-გაბაშვილის შეთავაზება - მის დარბაზში გამოეფინა საკუთარი ნამუშევრები; რადგანაც არსებული სივრცისთვის არც ერთი ფოტოსერია არ გამოდგებოდა, გადაწყვიტა "სხვანაირი შუქების" შეგროვება. ამგვარად, ავტორმა აისრულა დიდი ხნის სურვილიც და გაცილებით ფართო საზოგადოებას მიანდინა ხმა. აი, ხანდახან ასეც შეიძლება სერიოზული პროფესია არც ისე სერიოზული მიზნებისთვის გამოიყენო. ნამდვილად ვერ გეტყვით, დარბაზში მისულთაგან პროცენტულად მაინც რამდენმა მოახერხა გამოფენის დათვლიერება (სტუმართა სიმრავლისა და სივრცის სიმცირის გამო). და რადგანაც ეს ნაკლებად შესაძლებელი იყო, დამთვლიერებებს ისღა დარჩენოდათ, ადგილები დაეკავებინათ და მომზადებულყვენ სტუდენტურის უკანასკნელი ფილის სანახავად. როგორც აღმოჩნდა, დარბაზის მესვეურებს ტრადიცია ჰქონიათ - სხვადასხვა ღონისძიების დასასრულს რაიმე ფილმი უჩვენონ სტუმრებს. "მეოცნებენი" კი თავად გოგა ჩანადირმა შეარჩია და საკუთარი არჩევანი ასე გაამართლა: "ჩემი სურვილი, ოცნებაა, რომ საქართველოში, განსაკუთრებით ახალგაზრდები, ნათელ ფერებს იცეამდნენ".

ვორკშოპები მომავალი ქართული კინოს მომავალი ფოტოგრაფებისათვის

თაონა ჭაფარიძე

გოეთეს ინსტიტუტი თვალშისაცემი სიხშირით იპყრობს საზოგადოების ყურადღებას თავისი აქტუალური, ნოვატორული, საგანმანათლებლო პროექტებით. ცოტა ხანი არ გასულა მას შემდეგ, რაც, ინსტიტუტის მოწვევით, საქმიად საინტერესო ვორკშოპები გამართეს გერმანელმა და ქართველმა მედიის სპეციალისტებმა, ხელოვნებათმცოდნეებმა და სოციოლოგებმა საინტერესო თემაზე: "ნაციონალური სახეები გლობალიზებულ სამყაროში", რომელიც ცალკე საუბრის თემაა. გუშინ კი აქ გერმანელი ფოტოხელოვანისა და თეორეტიკოსის ახიმ რიხერსის ლექციების კურსი ფოტოგამოფენით დასრულდა.

ბატონმა ახიმმა ლექციები გერმანული ფოტოგრაფიის კლასიკოსების - აუგუსტ ზანდერის, კარლ ბლოსფელდისა და ალბერტ რენგერ-პრატცის კონცეფციების გაცნობით დაიწყო. მომდევნო დღეებში მან ფოტოგრაფიის დიუსელდორფის სკოლაზე ისაუბრა, რასაც 60-იან 90-იან წლებში გერმანულ ფოტოში პორტრეტის, არქიტექტურისა და პეიზაჟის თავისებურებებზე ლექცია მოჰყვა. მსმენელთა დიდი ინტერესი გამოიწვია მეტად აქტუალურ-

ახიმ რიხერსი.

მა თემაზე თანამედროვე ფოტოგრაფიაში "ფემინი და საზოგადოება", ლექციები გერმანულ ენაზე მიმდინარეობდა თანმიმდევრული თარგმანითა და მას სამხატვრო აკადემიის სტუდენტები და, უბრალოდ, ფოტომოყვარულები ესწრებოდნენ.

ლექციების შემდეგ სემინარმა სამხატვრო აკადემიის კინოტელე-

ვაკულტეტზე გადიანაცვლა. მომავალმა ტელევიზიისა და კინოს მხატვრებმა პრაქტიკული რჩევები მიიღეს, თუ როგორ უნდა შეიქმნას საკუთარი ფოტოარქივი და რა უნდა შესთავაზოს პროფესიონალმა კინოფოტოგრაფმა რეჟისორებს, ოპერატორებსა თუ მონაწილეებს ფილმზე მუშაობისას.

ფეხბურთი

ბატონო ივო, დიდი მადლობა!

მიხეილ აბაიშვილი

დღის მთავარი საფეხბურთო მოვლენა, წესით, საქართველოს ეროვნული და ახალგაზრდული ნაკრები გუნდების ამხანაგური თამაში უნდა ყოფილიყო, მაგრამ თბილისის “დინამოს” ბანაკიდან მოსულმა ინფორმაციამ ნაკრებების ამბავი დაჩრდილა: ივო შუშაკი “დინამო-დან” წავიდა.

ოფიციალური ინფორმაცია, რომელიც “დინამოს” პრესატაშემ ლევან სალუქვაძემ მოგვანოდა, ასეთია: ივო შუშაკმა დატოვა თბილისის “დინამოს” მთავარი მწვრთნელის პოსტი და დღეიდან (27 აპრილიდან) გუნდს “დინამო 2”-ის მწვრთნელი გაიგეგუჩაძე უხელმძღვანელებს.

როგორც იქნა, გაირკვა, რა იყო “დინამოს” წარუმატებლობების მთავარი მიზეზი. აი, თურმე, რატომ ვერ იგებდა საქართველოს ყველა დროის საუკეთესო კლუბი ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე. აი, თურმე ვინ უშლიდა ფეხბურთელებს ხელს. კლუბის ხელმძღვანელობამ, როგორც იქნა, აღმოაჩინა მთავარი დაბრკოლება ჩემპიონობისაკენ მიმავალ გზაზე და დღეიდან “დინამო” შეუქცევადი პროგრესის გზით წავა.

მართლაც, რა უმადური ხალხი ვართ ქართველები და რა მალე ვივინყებთ რაღაცეებს. ზუსტად 1 წლის წინ ივო შუშაკი საქართველოს ეროვნული გმირი

„დინამომ“ შუშაკი გაათავისუფლა.

ამხანაგური თამაში ამხანაგის გარეშე

მიხეილ აბაიშვილი

რაც წლები გადის, სულ უფრო ვრწმუნდები, რომ საქართველოს ნაკრებთან ამხანაგობა არავის სურს. გუშინდელი დღე უეფა-ს მიერ ამხანაგური თამაშების ოფიციალურ დღედ იყო გამოცხადებული. ევროპის ყველა ქვეყანამ მონახატოლ-სწორი მეტოქე საკუთარი ეროვნული ნაკრებისთვის. აი, ჩვენ კი ეს ამჯერადაც ვერ შევძელით და ჟირესმაც, სულ არარაობას, ცალუღელა ხარი მაინც შემრჩესო, საქართველოს ეროვნული და ახალგაზრდული ნაკრები გუნდები დაუპირისპირა ერთმანეთს.

თუმცა, გუშინდელი ნაკრებისთვისაც საპატიო განსაზღვრების “ეროვნულის” დართვა ძალზე გადამეტებულია. იმ 18 ფეხბურთელიდან, რომელმაც გუშინ ეროვნუ-

ლი ნაკრების მაისური მოირგო, ოფიციალურ შესარჩევ ტურნირში თამაშის მანსი, ალბათ, 3-4-ს თუ ექნება. ამიტომაც, გუშინდელმატჩს, პირველ რიგში, სასელექციო დატვირთვა ჰქონდა და ეს შეხვედრის შემდეგ ალენ ჟირესს არც დაუშლავს.

“დღეს ჩემი მთავარი მიზანი იყო იმ ფეხბურთელებზე დაკვირვება, რომლებიც ეროვნულ ნაკრებში მოხვედრის კანდიდატებად მოიაზრებიან. შემიძლია განვაცხადო, რომ ამ თვალსაზრისით კმაყოფილი ვარ. მე დღესაც ბევრს მივეცი შანსი და ამას მომავალშიც ყოველთვის გავაკეთებ. ყველა ქართველ ფეხბურთელს, რომელიც თავს გაიმოიწეს, საქართველოს ჩემპიონატიდან იქნება იგი თუ უცხოეთის რომელიმე კლუბიდან, ნაკრებში მოხვედრის შანსი ექნება,” - განა-

ცხადა პრესკონფერენციაზე ჟირესმა.

რაც შეეება თამაშს, იგი ავლა-ბარში, “ოლიმპის” სტადიონზე გაითმართა და საკმაოდ დიდი ინტერესი გამოიწვია. სტადიონის ერთადერთი ტრიბუნა ბოლომდე შეივსო (3 000 მაყურებელი) და ამას გარდა, გულშემატკივარი არენის მთელ პერიმეტრზე შეიკრიბა.

მატჩის დებიუტში უფრო ახალგაზრდული ნაკრების ფეხბურთელები აქტიურობდნენ. განსაკუთრებით გამოირჩეოდა ვიტ ჯორჯიელი მარცვალაძე, რომელიც ერთერთ საუკეთესო იყო ორივე გუნდის შემადგენლობაში. ამ ფეხბურთელს ეროვნულის დაცვის ხაზი მუდმივ დაძაბულობაში ჰყავდა და დარწმუნებული ვარ, ჟირესთან ბრწყინვალე რეკლამაც გაიკეთა.

მატჩში ერთადერთი გოლი გა-

ვიდა და ეს გოლი ეროვნული ნაკრების დებიუტანტის, საქართველოს ჩემპიონატის ბომბარდირის, სიონელი ბორის გონჩაროვის ანგარიშზეა. მას ბურთი ახალაის დარტყმის შემდეგ მიუვიდა, საჯარიმოში შეიჭრა და “დინამო 2”-ის მეკარე თოთლაძესთან ერთი-ერთზე დარჩენილს გატანა აღარ გასჭირვებია. საქართველოს ნაკრებმა ასეთი შემადგენლობით ითამაშა: დევაძე (მერლანი), დიდავა, ჭიჭეიშვილი, შაშიაშვილი (კვარაცხელია), კვირკველია (ბაბუნაშვილი), ახალაია (გოცირიძე), გოგობერიშვილი, დილმელაშვილი, კორღალაძე (აფციაური), მენთეშაშვილი (ბურდული), გონჩაროვი.

“ძალიან ბევრი სამუშაო გვაქვს. ჩემს თანაშემწესთან, გია გურულთან ერთად საქართველოს ნაკრების თითოეულ პოტენციურ კანდიდ-

ატს ვაკვირდებით და ვსწავლობთ მათ შესაძლებლობებს. მიუხედავად იმისა, რომ უძლიერესი შემადგენლობის ერთად თავმოყრა ვერ მოვახერხე, ჩემთვის უკვე გამოკვეთილი მაქვს იმ გუნდის ხერხემალი, რომელიც შესარჩევ ტურნირში საქართველოს ღირსებას დაცავს. კიდევ ვიმეორებ: ჩვენ ფინალური ეტაპის საგზურის მოპოვებისთვის ვიბრძოლებთ. დღეს საქართველოს ქვეჯგუფის ფავორიტად არავინ მიიჩნევს, თუმცა ეს ხელისშემშლელ ფაქტორად არ მიმაჩნია. ჩვენ მაქსიმუმს გავიღებთ მიზნის მისაღწევად,” - ასეთი საკმაოდ ზოგადი, მაგრამ დამაიმედებელი კომენტარი გააკეთა ფრანგმა მწვრთნელმა, რომელმაც ტრადიციას არც ამჯერად უღალატა და ფეხბურთელების კონკრეტული გვარების აღნიშვნისაგან ისევ თავი შეიკავა.

ინფორმაცია

ფეხბურთი. ბრაზილიელმა რომა-რიომ ოფიციალურ მატჩებში თავისი მე-900 გოლი გაიტანა. საიუბილეო გოლი რომარიომ ბრაზილიის ჩემპიონატის მატჩში “ფლუმინენსე” – “კურიტიბა” გაიტანა. ამ გოლმა “ფლუმინენსეს” ქულა მოუტანა. მატჩის შემდეგ რომა-რიომ სამასსოვროდ მაისური მიიღო, რომელსაც ეწერა – 900. რომარიოს არაერთხელ უთქვამს, რომ მისი მიზანია, 1000 გოლი გაიტანოს. ამ ოცნების აღსრულებისთვის რომარიოს მინიმუმ სამი წელი კიდევ დასჭირდება. ყოველ შემთხვევაში მე-800 გოლი მან სამი წლის წინათ, 2001 წელს გაიტანა.

ფეხბურთი. “ვალიადოლიდის” მწვრთნელი ფერნანდო ვასკესი არა-დამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო გუნდიდან გაათავისუფლეს. “ვალიადოლიდი” ამ დროისთვის სასიფათო ზონასთან ახლოს იმყოფება. ესპანეთის წლევეანდელი ჩემპიონატის დარჩენილ ოთხ ტურში გუნდს მეორე მწვრთნელი ანტონიო სანტოსი განვრ-თნის.

ფეხბურთი. “ვერდერს”, რომელმაც ბოლო დროის გერმანიის ჩემპიონატში ტემპს უკლო, პრობლემები დაემატა. სეზონის ბოლომდე მას ნახევარმცველ კრისტიან ლისტერის გარეშე მოუწევს თამაში, რომელმაც მუხლის ტრავმა მიიღო. უნდევლმა ფეხბურთელმა ამ დაზიანების გამო ვერ შეძლო კვირას “ბოხუმთან” მატჩის სრულად ჩატარება.

ფეხბურთი. უკრაინელი ანდრეი შეჩენკო, ისევე, როგორც კახა კალაძე, პირველად თავის საფეხბურთო კარიერაში შეიძლება იტალიის ჩემპიონი გახდეს. საქმარისია, “მილანმა” თავის მოედანზე ფრედ ითამაშოს “რომასთან” და მიზანი პრაქტიკულად განხორციელებული იქნება. “ჩვენთვის ევროპული სეზონი დასრულდა, მაგრამ თუ ჩემპიონატს გამარჯვებით დავასრულებთ, ეს შესანიშნავი იქნება. უდინეში ფრე ჩვენთვის ფატალური არ გახდება. მთავარია, არაფრის შეგვეშინდეს,” - განაცხადა უკრაინელმა.

ფეხბურთი. “ჩელსის” მცველ მარსელ დესაის სამმატჩიანი დისკვალიფიკაცია მიუსაჯეს. გუნდმა ამის გამო აშელაცია აღძრა. ფრანგი მცველი ფერნანდო მორიენტესისთვის იდუაყის ჩარტყმის გამო დაისაჯა. იმ შემთხვევაში, თუ აშელაციას დააკმაყოფილებენ, დესაის საშუალება ექნება, ჩემპიონთა ლიგის განმეორებით ნახევარფინალურ მატჩში “მონაკოს” წინააღმდეგ ითამაშოს.

ფეხბურთი. მუხლის ტრავმის გამო “ვეერტონის” ნახევარმცველი ტომას გრავესენი სეზონის დარჩენილ მონაკვეთს გამოტოვებს. თუმცა, დანიელი ევროპის ჩემპიონატზე ითამაშებს. გრავესენმა ტრავმა “ბლექბერთან” შეხვედრაში მიიღო.

ფეხბურთი. “მანჩესტერ იუნაიტედის” ირლანდიელ ნახევარმცველ როი კინს ეროვნულ ნაკრებში დაბრუნების გადადება მოუწევს. ტრავმის გამო ის პოლონეთის წინააღმდეგ ვერ ითამაშებს. სერ ალექს ფერგუსონი კი საერთოდ წინააღმდეგვია იმის, რომ კინმა ამხანაგურ შეხვედრებში ითამაშოს.

ფეხბურთი. ლონდონის “ჩელსის” ფორვარდი მიქაელ ფორსელი იჯარის წესით მომდევნო სეზონს “ბორმინგემში” გაატყობებს. ფორსელმა წელსაც “ბორმინგემში” შემადგენლობაში ითამაშა და 16 გოლი გაიტანა.

ფეხბურთი. “ბოლნოიას” ვეტერანმა ფორვარდმა ჯუზეპე სინიორიმ განაცხადა, რომ წლევეანდელი სეზონი სერია A-ში მისთვის უკანასკნელი იქნება. “შეიძლება საფეხბურთო კარიერა დავასრულო ან საზღვარგარეთ, უფრო ნაკლებად დაძაბულ ჩემპიონატში ვითამაშო,” - განაცხადა 36 წლის ფორვარდმა.

ფეხბურთი. ფიფა-ს პრეზიდენტი ზეპ ბლატერი ფეხბურთის წესების დახვეწის ინიციატივით გამოვიდა. პრეზიდენტი მიიჩნევს, რომ ყოველმა მატჩმა გამარჯვებული უნდა გამოავლინოს. ბლატერის თქმით, ასეთი გამარჯვებული შეიძლება მატჩის შემდგომი პენალტების სერით გამოვლინდეს. “გამარჯვებული ყოველ შეხვედრაში უნდა გამოვლინდეს. როცა ბანქოს ან სხვა თამაშს თამაშობთ, ყოველთვის ვიღაც იმარჯვებს. ამიტომ ვაფასობა უნდა მოვიკრიბოთ და ახალი წესი ფეხბურთშიც დავანერგოთ,” - განაცხადა ბლატერმა.

ჩიგბურთი. უიმბლდონის საჩოგბურთო ტურნირის ორგანიზატორებმა განაცხადეს, რომ ტურნირის საპრიზო ფონდი 4,8 პროცენტით გაიზარდება. გამარჯვებული 1,08 მილიონ ამერიკულ დოლარს მიიღებს. ქალთა თანრიგის ტრიუმფატორი კი 560,5 ათას დოლარს ამრიგად, გაუთა და ქალთა საპრიზო ფონდებს შორის განსხვავება კვლავ რჩება.

კალათბურთი. “ბოსტონ სელტიკსის” მთავარი მწვრთნელი ჯონ კეროლი თანამდებობიდან მას შემდეგ გაათავისუფლეს, რაც “სელტიკსმა” პლეი-ოფის პირველივე რაუნდში “ინდიანასთან” სამარცხვინო მარცხი იწვნია – 0:4. ჯონ კეროლი უაღრესად კვალიფიციური სპეციალისტია, მაგრამ ჩვენ გუნდს ცვლილებები სჭირდება,” - განაცხადა “სელტიკსის” აღმასრულებელმა დირექტორმა დენი ეინგემ.

კრივი. ვიტალი კლიჩკო უკრაინის პრეზიდენტმა ლეონიდ კუჩმაშმა მამაცობისთვის პირველი ხარისხის ორდენით დააჯილდოვა. შეგახსენებთ, რომ უკრაინელი გიგანტი შაბათს WBC-ის ტერსით მსოფლიო ჩემპიონი გახდა და ტექნიკური ნოკაუტით სძლია სამხრეთ აფრიკელ კორი სანდერსს.

მარადღონა გონჯე მოვიდა

ცხრაღლიანი შოკის შემდეგ არგენტინელი დიეგო მარადღონა პირველად მოეგო გონს და შეძლო თავის შეილებთან ლაპარაკი. აპრიგად, შეიძლება იმაზე საუბარი, რომ მარადღონას საქმეები უკეთესობისკენ მიდის.

ბიულეტენში, რომელიც ბუენოს-აირესის მედიცარული-არგენტინულ კლინიკაში გაავრცელეს, ნათქვამია, რომ გულის შეტევის შემდეგ, რისთვისაც ყოფილი ფეხბურთელი ჰოსპიტალში მოათავსეს, 43 წლის დიეგო მარადღონას ჯანმრთელობის მდგომარეობა უკეთესობისკენ შეიცვალა. “გონზე მოსვლის შემდეგ დიეგომ შეძლო, თავისი ბავშვებისთვის რამდენიმე სიტყვა ეთქვა,” - ოფიციალურ ცნობაში აღნიშნა ჰოსპიტალის წარმომადგენელმა. ორი დღის წინათ ექიმებმა პაციენტი ხელოვნური სუნთქვის აპარატიდან გამოითშეს და მკურნალობას ანტიბიოტიკებით აგრძელებენ. ამასთან, მათი პროგნოზი კვლავინდებურად თავშეკავებულია.

შეგახსენებთ, რომ არგენტინული ფეხბურთის ყოფილი სუპერგარსკვლავი უკვე მეორე კვირაა, რაც ბუენოს-აირესის ერთ-ერთ ჰოსპიტალში გულის შეტევით იმყოფება. რეანიმაციაში ის 18 აპრილს ჰიპერტონიული კრიზის დიაგნოზით მოათავსეს. პირველად ხელოვნური სუნთქვის აპარატს მარადღონა პარასკევს ჩამოაშორეს. თუმცა, პაციენტს ჰაერის უკმარისობის გამო შეტევა მას შემდეგ დაემართა, რაც ექიმებმა დამამშვიდებელი საშუალება გაუუეთეს. ამის გამო ექიმებმა აპარატი ხელახლა ამოკმედეს. ამჟამად მარადღონას ოქსიგენოთერაპია უტარდება.

მარადღონას სიცოცხლის საფრთხე აღარ ემუქრება.

ქალოსნობა

ფიცარნაგზე დაბრუნება

ასანიძე დიდ სპორტს უბრუნდება.

ბიბა გარასაშვილი

საქართველოს ძალოსანთა ნაკრებმა ყველაფერი გაიღო იმისთვის, რომ დარჩენილი ორადორი საოლიმპიადო საგზურიდან ერთერთს დაუფლებოდა.

უკრაინის დედაქალაქს, რომელიც ორიოდე დღის წინათ ევროპის 83-ე ჩემპიონატს მასპინძლობდა, საქართველოს ძალოსანთა ნაკრებიც ეწვია. ქართველ ძალოსანთა მიზანი ათენის ოლიმპიური თამაშების ლიცენზიების დაუფლება გახლდათ. რეალურად კი აქედანვე იყო ცნობილი, რომ კიევურ ფიცარნაგზე ორი ლიცენზიისთვის უნდა გვებრძოლა. გვებრძოლა გუნდურად და დაგვეკავებინა პირველი, ან მეორე ადგილი იმ ნაკრებებს შორის, რომლებიც დღემდე საათენო საგზურების უქარისობას განიცდიდნენ.

შეიძლება ითქვას, საქართველოს ნაკრების თითოეულმა წევრმა საკუთარი წვლილი შეიტანა იმაში, რომ ათენის ოლიმპიურ ფიცარნაგზე საქართველოც წარმდგარიყო. ქართველმა ძალოსნებმა დააგროვეს რა ქულების საჭირო რაოდენობა, გუნდური პირველი ადგილი დაიკავეს. ადგილი, რომელიც ერთბაშად ორ ლიცენზიას იძლეოდა. მართალია, უკრაინიდან უმედლოდ დავბრუნდით, მაგრამ ამასაც წინასწარ ვიყავით შეგუებული. საქმე ისაა, რომ, ვიდრე საქართველოს ნაკრები უკრაინის დედაქალაქისკენ მიაშურებდა, ნაკრების გამწვევმა ძალამ, მსოფლიო ჩემპიონმა გიორგი ასანიძემ გვითხრა, რომ მიზანი ლიცენზიებისთვის საჭირო ქულების დაგროვება გახლდათ. და კიდ-

ევ, ისიც აშკარა გახლდათ, რომ თუკი ვინმეს შეეძლებოდა მედლებისთვის ბრძოლა, ასეთი გიორგი ასანიძე უნდა ყოფილიყო, მაგრამ ისევ მისი ნათქვამიდან გამომდინარე, წინასწარვე ვიცოდით, რომ ზედმეტად, ასე ვთქვათ, თავს არ მოიკლავდა და ამ შემთხვევაში მისთვის პროგრამა მინიმუმიც და მაქსიმუმიც ლიცენზიისთვის საჭირო წონის დაძლევა იქნებოდა. მით უმეტეს, რომ მხრის ტრავმა ახალი მომუშებული აქვს.

“ჩვენი მიზანი თავიდანვე ორი ლიცენზიის დაუფლება გახლდათ, - გვეუბნება გიორგი ასანიძე, - ევროპის ჩემპიონატი კი ისე წარიმართა, რომ მონაწილეთა შემხედვარეთ, ეჭვი გაგვიჩნდა მათ დაუფლებაში. აქედან გამომდინარე აქცენტი ერთი საგზურის მოპოვებაზე გადავიტანეთ. მაგრამ ბიჭებმა ყველაფერი გააკეთეს იმისთვის, რომ ორივე ლიცენზიას დაუფლებოდით, ანუ გავსულიყავით პირველ ადგილზე. შეიძლება ითქვას, ნაკრების თითოეულმა წევრმა ჩასათვლელი ქულა მოიპოვა”

- წინააღმდეგობა ვინ გაგიწიათ, ვისთან უფრო გაგიჭირდათ?

- ალბანელებთან და ჩეხებთან ბრძოლა ძალზე რთული აღმოჩნდა. იოლი არც იტალიელებთან, ესპანელებთან და ხორვატებთან ყოფილა, მით უმეტეს, რომ თითოეულ ჩვენგანს თანაბარი შანსები გვქონდა მიზნის მისაღწევად. ამ შემთხვევაში ყურადღებას ვამახვილებ ძირითად კონკურენტებზე, თორემ 16 ქვეყანა იყო ისეთი, რომელიც ჩვენსაკეთ საათენო საგზურებისთვის იბრძოდა. ბოლო წუთამდე ურთიერთობის გარკვევა კი ისევ და ისევ

ალბანელებთან მოგვინია, რომლებმაც ყველა წონით კატეგორიაში ჩასათვლელი ქულები დაისაკუთრეს. მიუხედავად ამისა, ძირითად კონკურენტებს 9 ქულით (288 ქულა) მაინც ვაჯობეთ და, შესაბამისად, გუნდური პირველი ადგილიც ჩვენ დაგვრჩა.

- ანუ, ლიცენზიებისთვის მეტბრძოლ ქვეყნებს შორის დავიკავეთ პირველი ადგილი, მიუხედავად იმისა, რომ უმედლოდ დატოვეთ კიევი?

- მართალია, ჩემპიონატი ერთიანი სისტემით მომდინარეობდა, მაგრამ გუნდური პირველი ადგილი ულიცენზიოდ დარჩენილ ქვეყნებს შორის დავიკავეთ. აი, საჩემპიონო დავაში კი მე-11. ზოგადად კი ევროპის ჩემპიონატზე 34 ქვეყანა გამოდიოდა.

- ახლა, როდესაც ორი ლიცენზია მოპოვებულია, ბუნებრივია, იბადება კითხვა, ვისზე გადანაწილება საათენო საგზურები. ერთი, ეჭვს გარეშეა, გიორგი ასანიძის საკუთრება იქნება, მაგრამ მეორე?

- ჩემზე არაა დამოკიდებული. ეს საკითხი გუნდმა, გუნდის მწვრთნელებმა და ფედერაციის ხელმძღვანელებმა უნდა გადაწყვიტონ. რა თქმა უნდა, ჩემი სიტყვაც მეთქმის, მაგრამ მიმარჩია და ლოგიკურიცაა, ის წავიდეს ათენში, ვინც უკეთ წარმოაჩენს საკუთარ შესაძლებლობებს. არც ისაა გამორიცხული, რომ ის ლიცენზია საერთოდაც გავაუქმოთ. იმ შემთხვევაში, თუ სპორტსმენს არანარი შანსი არ ექნება, მაშინ რა აზრი აქვს მის ათენში წაყვანას? ყოველ შემთხვევაში, ეს ჩემი გადასასწყვეტი არაა.

სპორტა

იან ტორპი ხელშეუხებელია

ლეგენდარულმა ავსტრალიელმა მოცურავე იან ტორპმა ეროვნულ ნაკრებში შესარჩევ ტურში მონაწილეობა არ მიიღო, მაგრამ ის იმდენად ძლიერია, რომ შერჩევის გარეშეც იმსახურებს ავსტრალიის ნაკრებს შემადგენლობაში ადგილს – მიაჩნიათ ავსტრალიელებს. ამრიგად, ტორპი ათენის ოლიმპიურ თამაშებზე მაინც ისაპარეზებს თავის საფირმო 400 მეტრ დისტანციაზე და, რა თქმა უნდა, შეეცდება, თავის ოლიმპიურ ოქროს ფონდს კიდევ ერთი, მეოთხე ოქროს მედალი შეჰმატოს.

მსოფლიო რეკორდსმენი, მსოფლიოსა და ოლიმპიური თამაშების მრავალგზის ჩემპიონი იან ტორპი ათენში მაინც გამოვა 400 მეტრ დისტანციაზე ცურვაში. არადა, ტორპს წინა თეგები სერიოზული უსიამოვნება შეემთხვა. ოლიმპიურ ნაკრებში მოსახვედრ შესარჩევ შეჯიბრებაზე მან ფალსტატრტის გამო დისკვალიფიკაცია მიიღო და, შესაბამისად, ეროვნულ ნაკრებს მიღმა დარჩენის საფრთხე დაემუქრა. თუმცა, მოცურავე ირწმუნებოდა, რომ მას სტარტის წინ, უბრალოდ, ფეხი დაუცდა. ასეა თუ ისე, ამ დისკვალიფიკაციის შედეგად ნაკრებში ადგილი დამიკვიდრეს გრენტ ჰეკეტმა, რომელმაც ის შეჯიბრება მოიგო და კრედი სტივენსმა. ტორპმა კი პროტესტი შეიტანა, რომელიც უარყვეს.

ტორპის დისკვალიფიკაციასთან დაკავშირებულმა ინციდენტმა ავსტრალია ორ ნაწილად გაყო. სპეციალისტთა დიდი ნაწილი მიიჩნევდა, რომ სტივენსი უარს იტყოდა, 400 მეტრ დისტანციაზე ცურვაში მონაწილეობა მიეღო და თავის ადგილს ტორპს დაუთმობდა.

იან ტორპი მაინც საუკეთესოა.

სხვები კი პირიქით, სტივენსს აქეზებდნენ, არ დანებებულიყო და ძალები ამ დისტანციაზეც მოესინჯა. არადა, იმთავითვე ნათელი იყო, რომ სტივენსს 400 მეტრზე ცურვაში გამარჯვების შანსი, პრაქტიკულად, არ ჰქონდა.

საქმე იმდენად გართულდა, რომ საჭირო გახდა ქვეყნის პრემიერ-მინისტრ ჯონ ჰოვარდის ჩარევაც. მან განაცხადა, რომ თუ ტორპი ათენის ოლიმპიურ თამაშებზე 400 მეტრ დისტანციაზე არ იცურავდა, ეს მთელი ავსტრალიისთვის ტრაგედია იქნება. 7 წლის განმავლობაში ტორპს 400 მეტრ დისტან-

ციაზე ცურვა ერთხელაც არ წაუზებდნენ, არ დანებებულიყო და ძალები ამ დისტანციაზეც მოესინჯა. არადა, იმთავითვე ნათელი იყო, რომ სტივენსს 400 მეტრზე ცურვაში გამარჯვების შანსი, პრაქტიკულად, არ ჰქონდა.

საქმე იმდენად გართულდა, რომ საჭირო გახდა ქვეყნის პრემიერ-მინისტრ ჯონ ჰოვარდის ჩარევაც. მან განაცხადა, რომ თუ ტორპი ათენის ოლიმპიურ თამაშებზე 400 მეტრ დისტანციაზე არ იცურავდა, ეს მთელი ავსტრალიისთვის ტრაგედია იქნება. 7 წლის განმავლობაში ტორპს 400 მეტრ დისტან-

- კიევში თუ გამოიკვიტნენ ის სპორტსმენები, რომლებიც ათენში ფავორიტებად მოგვევლინებინ. პირადად შენს წონაში (84კგ.) რომელი ქვეყნებისგან უნდა ველოდით მედლებისთვის ბრძოლას და საერთოდ, რამდენი კილოგრამის დაძლევა იქნება საკმარისი სამეულში მოსახვედრად?

- ევროპის ჩემპიონატზე გამოჩნდა იმათი შესაძლებლობები, რომლებიც ათენში პირველობისთვის იბრძოლებენ. ასეთი დაახლოებით რვა ძალოსანია. აქედან უმთავრესი პრეტენდენტი იქნება სამგზის ოლიმპიური ჩემპიონი, ბერძენი პიროს დიმასი, რომელსაც შინაური კედლებიც ხელს შეუწყობს.

ისე კი, კიევში გამოჩნდა ოთხი ახალგაზრდა სპორტსმენი, რომლებიც ათენში ვერა, მაგრამ შემდგომში დიდი შედეგებისთვის იბრძოლებენ. რაც შეეხება საჩემპიონო წონას, ამისთვის, ჩემი აზრით, 390-392 კილოგრამის დაძლევა იქნება საკმარისი. ალბათ, მესამე ადგილი დარჩება იმას, ვინც 385 კილოგრამს დაძლევს.

- შენთან დაკავშირებით როგორაა საქმე. ვატყობთ, ტრავმა მოგიშუშებია...

- რაც მთავარია, ფიცარნაგზე დაბრუნება შეეძელი. ვვარჯიშობ სრული დატვირთვით. ახლა მთავარია, ის სპორტული ფორმა დავიბრუნო, რომელიც ორი წლის წინათ მქონდა. მაშინ კი იმ წონების დაძლევა შემიძლო, რომელიც დღეს ჩემპიონობას მომიტანდა. საბედნიეროდ, ტრავმაც მოშუშებული მაქვს. მართალია, გარკვეულ დისკომფორტს გვრძნობ, მაგრამ უფრო სიფრთხილის გამო. ერთი სიტყვით, ოპტიმისტურად ვარ განწყობილი.

ტურნირებში მონაწილეობისგან. სამშაბათს ტორპმა სიდნეის ოლიმპიურ აუზზე პრესკონფერენცია მოინვია, სადაც უკანასკნელ მოვლენებს კომენტარი გაუკეთა. “უალრესად მოხარული ვარ, რომ ათენის ოლიმპიურ თამაშებზე 400 მეტრ დისტანციაზე ვიცურავებ, რადგან ჩემი პირველი ოლიმპიური ოქრო სწორედ ამ დისტანციაზე მოვიგე, - განაცხადა ტორპმა, - დარწმუნებული ვარ, რომ ჩრეიგმა გადაწყვეტილება სხვისი ჯივით გარეშე მიიღო. წინააღმდეგ შემთხვევაში ამ წინადადების მიღებაზე, უბრალოდ, უარს ვიტყვიდი.”

სტივენსზე ზეწოლას კონკრეტულად არაფინ ახდენდა, მაგრამ მწვავე კონტინენტზე ისეთი საზოგადოებრივი აზრი ჩამოყალიბდა, რომ სტივენსს სხვა განმსაზავლი არ ჰქონდა. ამას გარდა, წარმოადგინეთ, რამხელა ტვირთი დააწვევოდა სტივენსს ზურგზე, თუ ის ოლიმპიურ თამაშებზე გაბედვად ტორპის საფირმო დისტანციაზე გამოსვლასაც. ეს ფაქტი ირიბად თვითონ ტორპმაც აღიარა. “მე და კრეიგმა ვისაუბრეთ იმაზე, თუ უკანასკნელი ერთი თვის განმავლობაში რამდენი რამის გადატანა მოუხდა, - აღიარა ავსტრალიელმა რეკორდსმენმა, - და ამის შემდეგ მას ყველაფრისთვის მაღლობა მოვახსენე.”

“ავსტრალიურმა საზოგადოებამ და პრესამ დიდი ზეწოლა განახორციელა, როგორც ორივე ახალგაზრდა სპორტსმენზე, ისე ჩვენზეც - სპორტის ხელმძღვანელებზეც”, - თავის მხრივ განაცხადა ცურვაში ავსტრალიის ნაკრების მწვრთნელმა გლენ ტესტეკმა.

400 მეტრზე ცურვის გარდა, ტორპი 100 და 200 მეტრ დისტანციაზე კლასიკურ ცურვაშიც მიიღებს მონაწილეობას და ძალებს სამ ესტაფეტაზეც მოსინჯავს.

სპორტი

(B5)

მოკლედ

კლიკოს ლუისი არ ეშვება

სასეხებით შესაძლებელია, რომ ვიტალი კლიკოსა და ლენოქს ლუისს შორის ბრძოლა მაინც შედგეს. უფრო მეტიც, არსებობს ინფორმაცია, რომ ტიტანების ეს ბრძოლა ათენის ოლიმპიური თამაშების შემდეგ გაიმართება. ყოველ შემთხვევაში, კლიკო აცხადებს, რომ შეეცდება, ბრიტანელს მოელაპარაკოს.

ვიტალი კლიკო მოლაპარაკების პროცესს ზაფხულის ოლიმპიური თამაშების შემდეგ დაიწყებს. შეგახსენებთ, რომ გასულ უიქენდზე კლიკო უფროსმა ტექნიკური ნოკაუტით დაამარცხა კორი სანდერსი და WBC-ის ევრსიით სუპერმძიმე წონით კატეგორიაში მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული მოიპოვა. ლუისი ლოსანჯელესში ამ ბრძოლას დაესწრო და მისი დას-

რულების შემდეგ კლიკოს გამარჯვება გასახდელში მიუღოცა.

როგორც ვიტალი კლიკომ აღნიშნა, ის ლუისთან მატჩ-რევანშის დაგეგმვის შესაძლებლობას განიხილავს. “შეუძლებელი არაფერია, - განაცხადა მსოფლიო ჩემპიონმა, - ჩვენ მოლაპარაკებას ოლიმპიური თამაშების შემდეგ დავიწყებთ.” პირველი შეხვედრა კლიკოსა და ლუისს შორის შარშან ივნისში გაიმართა და ტექნიკური ნოკაუტით ლუისის გამარჯვებით დასრულდა. მაშინ რეფერიმ მატჩი კლიკოს ძლიერი სისხლისდენის გამო შეაჩერა. არადა, უკრაინელი გიგანტი ბრძოლას ქულებით იგებდა.

სანდერსის დამარცხების შემდგ კი კლიკომ საქეყვნოდ განაცხადა, რომ სურს ლუისს მატჩ-რევანშზე შეხედეს.

ბატონი - შუმახარის მემკვიდრე?

ფორმულა 1-ის ჩემპიონატზე სან-მარინოს გრან-პრის როლა ჯენსონ ბატონმა მეორე პოზიციაზე დაასრულა, რითიც “ფერარის” ბოსთა ყურადღება დაიმსახურა და ბატონის გვარი გუნდის ხელმძღვანელობამ ბლოკნოტში ჩაინიშნა.

ამგვარად, თუ გავითვალისწინებთ ბატონის ახალგაზრდულ ასაქს, ნათელი გახდება, რომ მას სულ ცოტა ხანში მოუწევს, უწყინარი ახალგაზრდიდან ევროპის საუკეთესო კლუბის ერთ-ერთ ლიდერად მოგვევლინოს. “ერთ მშვენიერ დღეს მიხალ შუმახერი ავტოსპორტს “სტოპს” ეტყვის. ჯერჯერობით ვფიქრობთ, რომ სწორედ ჯენსონია ის კაცი, ვინც მის შეცვლას იმსახურებს,” - განაცხადა “ფერარის” ტექნიკურმა დირექტორმა როს ბრაუნმა. ამასთან ყველა განაცხადა, სწორედ ბრაუნმა განაცხადა, რომ ბატონი ყველა სხვა კანდიდატურაზე უკეთესია.

შეგახსენებთ, რომ მიხაელ შუმახერი “ფერარის” კონტრაქტით

ქესონ ბატონი - ფორმულა 1-ის ახალი იმედი.

TV-სპორტი

ოთხშაბათი. 28 აპრილი

HTB + ФУТБОЛ

13:00 თავისუფალი დარტყმა
13:15 განვლილი კვირის პიტ-ალლუმი – გერმანიის ჩემპიონატი. “ბაიერი” – “ბორუსია”
15:00 “ევროფანკლუბი” – “ლაციო”
15:30 იტალიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
16:25 თავისუფალი დარტყმა
16:40 გერმანიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
17:40 “FUTBOL MUNDIAL”
18:10 განვლილი კვირის პიტ-ალლუმი – რუსეთის ჩემპიონატი. ფინალი, “ლოკომოტივი” – “შინიკი”. საპასუხო მატჩი 19:55 ლიბერტადორესის თასი. მატჩების მიმოხილვა
20:25 “დარტყმა გოლისთვის”
20:40 თავისუფალი დარტყმა
20:55 სახალხო ტელეპროგრამა
21:00 ესპანეთის ჩემპიონატი. “რეალი” – “ბარსელონა”
22:45 განვლილი კვირის პიტ-ალლუმი – ინგლისის ჩემპიონატი. “ნოუკასლი” – “ჩელსი”. შეხვეწებისას (23:35) – თავისუფალი დარტყმა
00:40 ინგლისის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
01:35 ესპანეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
02:30 02:30-დან 04:00-მდე შესვენება
04:00 NBA TV. NBA-ს მიმოხილვა
04:30 NBA TV. ყველაფერი NBA-ს შესახებ
05:00 NBA TV. “NBA-ს დიდი თამაშები”.
წელი 1988. დასავლეთ კონფერენციის ნახევარფინალი. “LOS ANGELES LAKERS” - “UTAH JAZZ”. მე-5 თამაში

HTB + СПОРТ

11:00, 14:10, 16:45, 19:50, 22:40 პრესცენტი
11:20, 22:00 “ოლიმპის შეილები”
11:25, 14:25 “ფორმულის პარმონია”
11:45 “ბორის მაიოროვის არქივი”
12:15 პოლინიგა. “ABC მასტერსი”
13:10 “ვარსკლავური სამშაბათი”
14:45 “ბილიარდის მეუფენი”
15:15 ძალოსნობა. ევროპის ჩემპიონ-

ტი კიევში. ვაუები. 105კგ
17:00 ლიბერტი. ფედერაციის თასი. პირველი წრე. რუსეთი – ავსტრალია. შესვენებისას (18:00) - “NHL – პოლუსი”
19:15 ჭადრაკი. “საჭადრაკო მიმოხილვა”
20:05 ჩოგბურთი. ფედერაციის თასი. პირველი წრის მატჩების მიმოხილვა
21:00 “ათენის გაზზე”
22:05 სახალხო ტელეპროგრამა
22:10 “Power week - NHL-ის კვირა”
22:55 ფიგურული სრიალი. ბრაიან ბოტანის შოუ
23:50 “NHL – პოლუსი”
00:05 ბრძოლა წესების გარეშე - “Ultimate Fighting Championship”
01:25 ახალი ამბები
01:40 ცხენოსანთა შოუ პარიზის სპორტის სახალზე “ბერსიში”
02:40 02:40-დან 04:00-მდე შესვენება
04:00 ჰოკეი. სტენლის თასი. ფინალი. “TORONTO MAPLE LEAFS” - “PHILADELPHIA FLYERS”. მე-3 მატჩი. პირდაპირი ტრანსლაცია

EUROSPORT

11:30 ფეხბურთი. უეფას ჩემპიონთა ლიგა
12:30 ოლიმპიური თამაშები. მიზანი – ათენი
13:00 ფეხბურთი. ევროგოლი
14:00 სნუკერი. მსოფლიო ჩემპიონატი დიდ ბრიტანეთში
17:00 კრიკე. საერთაშორისო შეჯიბრება გერმანიაში
18:00 ფეხბურთი. პლანეტა ევრო-2004
18:30 ველიობოლა. რომანდის ტური შევიცარიაში
20:00 ფეხბურთი. საფრანგეთის თასი
22:00 გოლფი. ევროპული ტური ესპანეთში
22:30 გოლფი. PGA ტურნირი აშშ-ში
23:30 სნუკერი. მსოფლიო ჩემპიონატი დიდ ბრიტანეთში
01:45 ახალი ამბები
02:00 ფეხბურთი. ამხანაგური მატჩი მაიოკოში
04:00 მულტისპორტი
04:15 ახალი ამბები

ეპროკა და ისლამი

კორდობას მეჩეთი

თემა, რა თქმა უნდა, ძალიან ფართოა. მაშინაც კი, როცა მხოლოდ შუასაუკუნეებით შემოიფარგლება...

ტამპლიერებს მუსლიმანებთან კავშირსა და მათგან სულიერი გავლენის განცდას აბრალებდნენ. მაგრამ ისლამის სულიერი გავლენა ევროპაში მანამდეც არსებობდა, თანაც გაცილებით უფრო დიდი მას-შტაბით. მარტო ის რა ღირს, რომ სწორედ ამოხრებული სარკინოზე-ბის წყალობით მიიღო ევროპამ პლატონისა და არისტოტელეს თხზუ-ლებები, გაეცნო მათ არაბ კომენტატორებს. მაგრამ საკუთრივ ისლა-მური რელიგიის სულიერი გავლენაც არ ყოფილა სუსტი. ისლამი, მა-გალითად, ამტკიცებს, რომ მისი მოძღვრება ყველაზე ახლობელია ბუნებრივ მდგომარეობაში მყოფი ადამიანისათვის. მამ რას უნდა ნი-შნავდეს XI საუკუნიდან გაჩენილი ის ტენდენციები, როცა ევროპელ-მა ღვთისმეტყველებმა თითქმის ერთხმად დაიწყეს ბუნების განდი-დება? თანდათანობით გაჩნდა თეოლოგიური თვალსაზრისი, რომ ქვეყნიერება არც მთლად ბოროტებაშია ჩაფლული, რომ ის მშვენიე-რია და იმსახურებს გონების თვალით განხილვას.

ასევე ისლამური წარმომობისა პრედესტინაციის, ანუ წინასწარ-განსაზღვრულობის იდეა, რომელიც არაბებთან დისკუსიებმა შეიტა-ნეს ქრისტიანულ ღვთისმეტყველებში და რომელსაც კალვინის და-ბადებამდე მშვიდად ეძინა დამტვერილ ფოლიანტებში. აბა, საიდან უნდა მოსულყო შუასაუკუნეობრივ ღვთისმეტყველებაში კამათი იმ-ის შესახებ, აქვს თუ არა ქალს სული? — რა თქმა უნდა ისლამიდან.

ადამიანები ძალიან ხშირად განიცდიან გავლენას და ვერ ამჩნევენ

ამას. ხანდახან ისიც ხდება, რომ გავლენას პოულობენ იქ, სადაც ის არ ყოფილა.

ასეა თუ ისე, სარკინოზები ევროპაში შემოვიდნენ, დაიპყრეს ესპა-ნეთი, სამხრეთი საფრანგეთის ნაწილი და მუდმივად წინ მიინევდნენ, სანამ 732 წელს არ დამარცხდნენ შუატიესთან ბრძოლაში ფრანკების წინააღმდეგ. ამან შეაჩერა არაბული ექსპანსია. მაგრამ წარმოვიდგი-ნოთ, რა იქნებოდა, არაბებს რომ გაემარჯვათ...

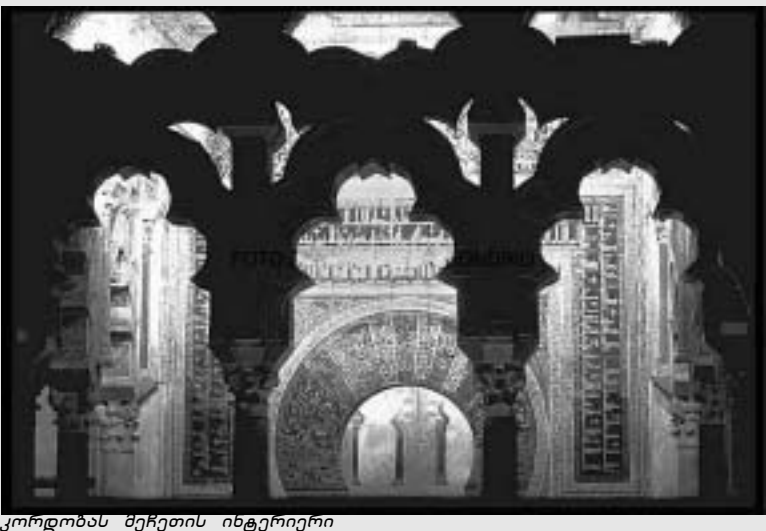
რა თქმა უნდა, ეს მსჯელობა მეცნიერული არ იქნება, მაგრამ ერ-თი რამ კი ზუსტია: მტყუანისა და მართლის გარკვევა ამ ბრძოლაში ასევე არამეცნიერულია. არაბთა სულთნის, **აბდ-არ-რახმანის** თვალ-საზრისით, სარკინოზები მართალ ომს ეწეოდნენ წარმართთა წინააღ-მდეგ.

მაინც რა მოხდებოდა? საფრანგეთი ესპანეთის მსგავსად დაიფა-რებოდა მეჩეთებითა და ალ-კაზარებით, მაგრამ რომანული სტილის განვითარება და ქრისტიანთა რელიგიური მოშურნეობა არანაირად არ დაბრკოლდებოდა: მუსლიმანები თავიდანვე გამოირჩეოდნენ რჯულშემწყნარებლობით, სანამ ჯვაროსანთა განუწყვეტელმა თავ-დასხმებმა, ბოლოს და ბოლოს, დასაბამი არ დაუდეს მუსლიმურ ფუნ-დამენტალზმს. სამაგიეროდ, არაბთა გამარჯვების შემთხვევაში ევ-როპა უფრო ადრე გაეცნობოდა ანტიკურ აზროვნებას. არაბთა მეც-ნიერებაც გაცილებით უფრო დიდ სიმაღლეზე იყო ასული, ვიდრე რო-მაული სიბრძნის ის ნარჩენები, რომელთა გაუთავებელ ცოცხლას ეწეო-დნენ ევროპელი სწავლულები ჩვენი წელთაღრიცხვის პირველი ათას-წლეულის ბოლოს. არაბები კი მეცნიერებისადმი ნამდვილი ვნებით იყვნენ შეპყრობილი. ამაში ძველ ბერძნებსაც არ ჩამოუვარდებოდენ-ეს. სწორედ არაბმა მეცნიერებმა მოახდინეს ბერძნული მეცნიერები-სა და ინდური სიბრძნის სინთეზი, შეიტანეს მასში მნიშვნელოვანი სა-კუთარი წვლილიც. ამის წყალობით მიეცა კაცობრიობას ალგებრა და ქიმია, არაფერი რომ ვთქვათ ასტრონომიასა და მედიცინაზე. ევროპე-ლები ჯერ კიდევ ტლახეი რომაული ციფრებით ძლივს ახერხებდნენ ოთხი არითმეტიკული მოქმედების შესრულებას, არაბები უკვე თავი-სუფლად ხსნიდნენ სამკუთხედებს და დიდი სიზუსტით გამოითვალეს წრეწირის სიგრძის შეფარდება მის დიამეტრთან. შეიძლება ითქვას, რომ VII-XII საუკუნეებს შორის პერიოდი საკაცობრიო მეცნიერების ისტორიაში ყველაზე ნათელი და უდიდესი მოწაპოვრებით აღსავსე ხანაა.

პირველი ათასწლეულის ბოლოს ერთი ფრანკი ბერი, **ჰერბერტ ორილიაკელი** ესპანეთში გაემგზავრა. იქ მან აღმოაჩინა ციფრები, რომელსაც, მიუხედავად მათი ინდური წარმოშობისა, მთელი მსოფ-ლიო სამართლიანად უწოდებს არაბულს. ევროპელთა ბედად 999 წელს ჰერბერტი რომის პაპად აირჩიეს, **სილვესტრ II** უწოდეს და ამის წყალობით მას საკმაო ავტორიტეტი აღმოაჩნდა თავისი აღმოჩენის ევროპული ანგარიშის ტრადიციაში დასაწერგავად. აბდ-არ-რაჰმანს რომ მოეგო შუატიესთან ბრძოლა, ევროპა 267 წლით ადრე ეზიარებო-და არაბულ ციფრებს. შეიძლება კიდევ მრავალი კულტურული მიღწე-ვის ჩამოთვლა, რომელთა დაუფლება ევროპელებმა მხოლოდ ჯვარო-სწული ომების შედეგად შეძლეს.

უფრო ფართო ისტორიულ პერსპექტივაში ევროპა ალბათ მკაცრი რელიგიური წესრიგის პირობებში დაიწყებდა ცხოვრებას და გადაურ-ჩებოდა სისხლისმღვრელ ომებს, ინკვიზიციის მრისხანებას, პოტეს-ტანტთა სასონარმკვეთ შურიტყინზმს და ვინ იცის კიდევ რას...

მაგრამ ეს ყველაფერი მხოლოდ ოცენა და მკითხოზაა. ჭეშმარი-ტება მხოლოდ ერთია: ისტორიის ასპარეზზე ერთმანეთთან დაპირის-პირებულ ამ ორ ძალას შორის უფრო "პროგრესულის" ან "მართლის" ძიება სრულიად უსაფუძვლო და უსარგებლო მომავა. ისტორიას ქმნიან ადამიანები, რომლებიც უმრავლეს შემთხვევაში ვერ აცნობიე-რებენ ვერც საკუთარ როლს და ვერც იმ მომავლის მნიშვნელობას, რომლის ბედი მათი ხელით წყდება.

კორდობას მეჩეთის ინტერიერი

მამ ასე, ინკვიზიციის მიერ ჩა-ტარებული ხანგრძლივი გამოძიებ-ის შედეგად ტაძრის რაინდები ამ-ხილეს მწვალებლობაში. თუმცა ეს საკმაოდ უცნაური მწვალებლობა იყო და მისი არსის გაგებისათვის რამდენიმე სულიერი საწყისის გან-ხილვაა საჭირო. ამ კულტურული საფუძვლების ანალიზიც არ მოგე-ცემს იმის გარანტიას, რომ ჩვენი კვლევა წარმატებით დასრულდე-ბა...

იდუმალი ცოდნა

უპირველეს ყოვლისა, თავიდა-ნეე უნდა გამოვრიცხოთ ალქიმია, ებრაული კაბალა და სხვადასხვა ოკულტური პრაქტიკები. ყოველი-ვე ამის არავითარი კვალი არ მოი-პოვება ტამპლიერთა მეგვიდერო-ბაში. საზოგადოება აღშფოთებუ-ლი იყო რაინდთა ორდენის აღურა-ცხელი სიმდიდრით, ამიტომაც გა-ვრცელდა აზრი, თითქოს ტამპლი-ერებმა ოქროს ხელოვნური წარმო-ების რეცეპტს მიაკვლიეს. სინამდ-ვილეში საზოგადოებას არავითარი წარმოდგენა არ ჰქონდა საბანკო ოპერაციათა ბუნებაზე და მათ ეკ-ონომიურ ეფექტზე. ტამპლიერთა ერთადერთი "რეცეპტი" კაპიტალ-ის ჭკვიანური დაბანდება და მისი ბუნებრივი წესით გამრავლება იყო.

მეორე მხრივ, ორდენის მაგის-ტრებს რომც ეძებნათ ფილოსოფი-ური ქება, მარადიული სიჭაბუკის ელიტისრი ან სხვა მსგავსი სისუ-ლელე, ეს მაინც ვერ ახსნდა, რატ-ომ აიძულებდნენ ისინი ორდენში შემოსულ წევრებს ქრისტეს უარ-ყოფას.

ხშირად ტამპლიერთა არქიტექ-ტურაშიც ეძებდნენ რაღაც იდუმა-ლი ცოდნის თუ აკრძალული კულ-ტების კვალს, მაგრამ 1955 წელს არქიტექტორმა **ელი დამბერტ**ა დამაჯერებლად აჩვენა, რომ ეს თვალსაზრისები უსაფუძვლოა. გულუბრყვილობაა ვიფიქროთ, რომ, მაგალითად, იზიდას კულტი, რომელიც იმპერატორმა **თიოდოს-ემ** 392 წელს აკრძალა, ათასი წლის შემდეგაც ცოცხალი იქნებოდა.

კათართა ერესი

ბევრი დისკრტაცია დაცულა იმის გარშემო, რომ თითქოს ტამპ-ლიერთა რიტუალი დაკავშირებული სახმრეთ საფრანგეთში გავრ-ცელებულ ალბიგოურ ანუ კათარ-თა ერესთან. ეს ვერსია ორ ძირით-ად ნიშანს ყვრნობს:

1. წირვისას იმ სიტყვების გამო-ტოვება, რომელიც ქრისტეს ხორცს ეხება. მაგრამ თვით პრო-ცესზე დამტკიცად, რომ ამგვარი პრაქტიკა დიდი იმპიათობა იყო.

2. ჯვრის უარყოფა უნდა ეთან-ხმებოდეს კათართა რწმენას, რომ ღმერთი არ შეიძლებაა, მოქვე-დარიყო მსგავსება მართლაც შეი-ნიშნება, მაგრამ არსად არ ჩანს, რომ კათარები ჯვარზე დაფურ-თხებას მოითხოვდნენ. სინამდვი-ლეში კათარები იყოს ქრისტეში-ღმერთს აღიარებდნენ და მის გან-ცაცებას უარყოფდნენ; ტამპლი-ერები კი ქრისტეში ებრძოდნენ უფ-ალს და არა ადამიანს. ასე რომ ტა-მპლიერთა და კათართა მრწამსი ერთმანეთს გამოირცხავდა.

და მაინც, ტამპლიერთა და კა-თართა შეუსაბამობის მთავარი არ-გუმენტი შემდეგია: კათართა ერე-სი სამხრეთ საფრანგეთში უკვე დიდი ხანია არსებობდა. არსად არ შეინიშნება, რომ ტამპლიერთა ორ-დენი ან ცხადად ან შენიღბულად კათართა მხარეზე გაემოკლეყოს რელიგიურ ომებში. ზოგი მკვლეო-რი ამბობდა, რომ კათართა და ტამ-პლიერთა საერთო ნიშანი ქალეთი-ან სქესობრივი კავშირისგან თავის არიდებაა. მაგრამ ამ შემთხვევაში კათართა ერესში ყველა რელიგი-ურ ორდენს უნდა დაედოთ ბრალი!

და ბოლოს, თუ კათართა საზო-გადოებაში შეხვედი, ერთ აუცილე-ბლობას ვერ აარღებდ თავს: სიკე-დლოს წინ უნდა მიიღო მათი უმ-თავრესი საიდუმლოება, ეგრეთ წოდებული **consolamentum** ანუ ნუგუმისცემა. ამის გარეშე კი კა-თარად ვერ ჩაითვლები და ვერც ცხოვნებას ედრისდი. არ არსებ-ობს არც ერთი საბუთი, რომ ტამპ-ლიერთა რიგებში ეს რიტუალი ოდ-ესმე შესრულებულიყო. ეს საკითხი არც ინკვიზიტორებს დაუყენებია-თ.

გნოსტიციზმი

მოძღვრებათა ეს უცნაური თა-იგული, რომელიც რელიგიის ის-ტორიაში გნოსტიციზმის სახელით შევიდა, ქრისტიანობის პირველ სა-უკუნეებში წარმოიშვა ნეოპლატო-ნური ფილოსოფიის გავლენით. სხვადასხვა ჯურის გნოსტიკოსები საკმაოდ განსხვავდებოდნენ ერთ-მანეთისაგან, მაგრამ ერთი რამ კი ჰქონდათ საერთო: გნოსტიკური სექტები რაღაც იდუმალი ჭეშმა-რიტების ცოდნაზე აცხადებდნენ პრეტენზიას და ალეგორიულად განმარტავდნენ საღვთო წერილს.

ზოგი მკვლევარი ვარაუდობს, რომ გნოსტიკური თხზულებებით

ტამპლიერები კოკონზე

მოხიბლული **დანტე ალიგიერი** იდ-უმალად შევიდა ტაძრის ორდენში, მაგრამ რამდენიმე წლის შემდეგ ისევ დაუბრუნდა კათოლიკურ სა-რწმუნოებას. ეს ვარაუდი ზედმეტ-ად გაბედულია: ტამპლიერებს არა-ფერი ჰქონდათ საერთო არც ერუ-დიტ პოეტთან და არც ხელო ოცნე-ბებში ჩაფლულ გნოსტიკოსებთან.

ისლამი

აღმოსავლეთში დიდი ხნის გან-მავლობაში მცხოვრებ ტამპლიერ-ებს ხშირად აბრალებდნენ ისლამ-თან იდუმალ კავშირს. ეს გასაგებია-ცა. იერუსალიმის ჯვაროსანი მე-ფის, **ბალდუინ I**-ის კაპელანი **ფუ-ლხერიუს შარტრელი** წერდა: "დასავლეთის მეკიდრნი აღმო-სავლეთის მცხოვრებლებად ვიქე-ცით. გუშინდელი ფრანკი და იტალიელი დღეს უკვე გალი-ოლეული ან პალესტინელია... ჩვენ დაგვაიწუნდა დაბადების ადგილი... ზოგმა სახლი იშენა, ზოგმა სირიელი ან სომეხი ცოლი შეირთა, აქაური ენაც ვისწავლეთ... რატომღა დაებრუნდეთ დასა-ვლეთში, თუ აქ ყველა ჩვენი სურვილი სრულდება?".

აღმოსავლეთში დიდი ხნის ცხოვრების შემდეგ ტამპლიერე-ბი ადგილობრივ მოსახლეობასთან მშვიდობიანი არსებობის მომხრენი იყვნენ. ამგვარი პოზიცია ხშირად არ ესმოდათ ევროპიდან ახალწა-მოსულ ჯვაროსნებს. მაგრამ შეიძ-ლება კი ამ ბუნებრივ პროცესში ის-ლამის იდუმალი გავლენა დაეინახ-ოთ?

ინკვიზიციის პროცესზე ისლა-მური გავლენის ერთადერთი კვა-ლი იქნა განხილული: ტამპლიერე-ბი მაცხოვარს წინასწარმეტყველ-ად მოიხსენიებდნენ. როგორც ცნობილია, სწორედ ასე განხილა-რვენ იესო ქრისტეს მუსლიმანებიც. მაგრამ არსად არ ჩანს რაიმე რი-ტუალურ კვალი, რომელშიც ამკა-რა გახდებოდა ისლამის სიღრმისე-ული გავლენა. ზოგმა მკვლევარმა დემონ ზაფომეტის (BAPHOMET) სახელში იოანე ნათლისმცემლისა და მოპაშედის სახელსა და ერთია-ნება დაინახა: Jean-BAPTISTE + MaHOMET. მაგრამ ასეთი პოითე-ზა ნამდვილად თითოდანაა გამო-ნოვლილი. მით უმეტეს, რომ ზაფო-მეტი, საგვარუდოდ, გამოსახუე-ბა იყო და არა აბსტრაქტული ცნე-ბა.

ასევე ხშირად გამოითქმებოდა ვარაუდი, თითქოს ტამპლიერები დაკავშირებულიყნ ყოფილიყვნენ ასასინთა საიდუმლო სექტასთან. ამ ისლამური სექტის შესახებ ევ-როპამ **მარკო პოლოს** წიგნიდან შეიტყო იმ დროს, როცა ასასინები უკვე აღარ არსებობდნენ. მართა-ლად, სირიის დაპყრობის შემდეგ ასასინები მართლაც დაუკავშირდ-ნენ ტამპლიერებს, ისევე როგორც ყველა ქრისტიან ხელისუფლებას, მაგრამ ეს უბრალოდ დიპლომატი-ური ტაქტიკა იყო. ჯვაროსნები ბუნებრივად იყენებდნენ თავიანთ სასარგებლოდ ისლამის წიაღში არსებულ წინააღმდეგობებს. და თუმცა ტამპლიერები ასასინთა მსგავსად თეთრი მოსასხმას ატარე-ბდნენ, არავის გაუფიქრა მათ მიერ პაპიმის ბოროტად გამოყენების ან ხანჯლით ჩადენილი ფანატიკური მკვლელობების ამბავი.

ადამიანთა საყოველთაო ძმობა

XVIII საუკუნეში ფრანკმასონე-ბმა ადამიანთა საყოველთაო ძმო-ბისა და ურთიერთშემწყნარებლო-ბის იდეა განავითარეს. რა თქმა უნდა, მათ აუცილებლად სჭირდ-ებოდათ ამ იდეის ტრადიციად გა-მოცხადება და მისი წანამძღვრე-ბის მოძიება. ტამპლიერთა ისტორი-ის თეთრი ლაქები ამის შესანიშნე-საბაბს იძლეოდა. ტაძრის რაინდე-

ეგრეთ წოდებული "სინარქიის" ანუ ერთობლივი ძალაუფლების დაარსება იყო. აღმოსავლეთში ამ ახალი წესრიგის გამტარებელ მო-კავშირედ ასასინთა სექტა მიჩნდ-ათ. მაგრამ ასასინები 1265 წელს გაქრნენ და მეგვიდრე და დაუტო-ვებიათ. გაუგებარია, საკომუნიკა-ციო სისტემის იმდროინდელი დონ-ის პირობებში, როგორ უნდა ემოქ-მედა ასეთ "მსოფლიო ბატონობ-ას".

ზოგი მკვლევარი ამტკიცებდა, რომ ტამპლიერების პოლიტიკური ამბიციები მხოლოდ ქრისტიანული სამყაროთი შემოიფარგლებოდა. თუ ეს მართლაც ასეა, რას უნდა ემსახურებოდეს ქრისტეს უარყო-ფის რიტუალი? ვარაუდობდნენ, რომ ინკვიზიტორებმა აღმოაჩინეს ტაძრის რაინდთა იდუმალი ზრახ-ვები და ქრისტეს უარყოფა იმისთ-ვის დააბრალეს, რომ ეს ზრახვები არ გაემჟღავნებინათ. ამგვარად პროცესი კომედიად იქცეოდა. მაგ-რამ ასეთი დასკვის საშუალებას არ იძლევა პროცესის ოქმები: დაუჯე-რებელია, რომ იმდროინდელი მო-სამართლეები ასეთ ღონეზე ფლო-ბდნენ მხოლოდ ჩვენს დროში შე-მუშავებულ დისკურსისა და კომუ-ნიკაციის თეორიებს. ასეთი ხანგრ-ძლივი და მრავალმხრივი პროცეს-ის გათამაშება დღესაც კი გაჭირ-დებოდა, მაშინ კი ამის გაკეთება აუცილებელიც არ იყო მედიის მხრიდან კონტროლის და თვით მე-დიის არარსებობის გამო.

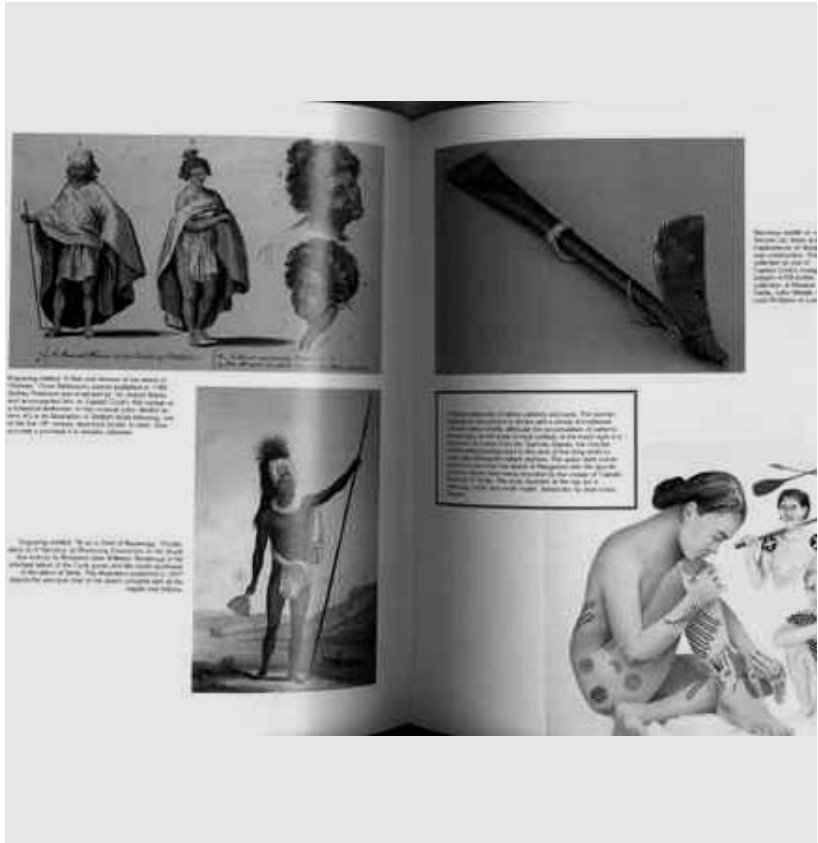
კიდევ ერთი ვარაუდი, რომელ-იც მსოფლიო ბატონობის გეგმას იცავს და თითქოს ხნის პროცესზე მისი არგანხილვის ფაქტს, შემდე-გია: ტაძრის ორდენში არსებობდა ეგრეთ წოდებული პარალელური იერარქია. იგულისხმება, რომ ორ-დენის "ხილული" მეთაურები არა-ვითარნი რეალური ძალაუფლებით არ სარგებლობენ, ორდენს კი სინა-მდვილეში სულ სხვა, ჩრდილო-მყოფი ადამიანები მართავენ საი-დუმლო წესდების თანახმად. საი-დუმლოებთა მოყვარულნი ერთ-ერთ პარალელურ მაგისტრად ვინ-მე **რონსლენს** ასახელებენ. მართ-ლაც, 1281 წელს, მაგისტრ **გიომ დე ბოუეს** დროს ორდენში მიიღეს პროვანსელი რაინდი რონსლენ დიუ ფო. ეს კაცი შემდეგ არასოდეს დანიშნურებულა იერარქულ კი-ბეზე. მაგრამ ინგლისში ჩატარებუ-ლი ინკვიზიციური გამოძიების შე-დეგად სამმა ტამპლიერმა აღიარა, რომ ორდენში მიღების ორი წესი არსებობდა: ერთი საჯარო და სა-ყოველთაო, მეორე კი საიდუმლო, რომელსაც მხოლოდ რამდენიმე წლის შემდეგ უტარებდნენ განსა-კუთრებით გამორჩეულ წევრებს. ასევე საფრანგეთში ჩატარებული პროცესის ერთ-ერთი ბრალდებუ-ლი, **ჟერეკ დე ბოუე** ამტკიცებდა, რომ მაგისტრს ჰქონდა ერთი წეს-დება, რომელსაც ყველას აჩვენებ-და, მაგრამ ჰქონდა კიდევ ერთი ნი-გნავი, სადაც არავის ჩაახდენია, მთელი მსოფლიოს ოქრის საფასუ-რადაც კი. ამ ცნობებს ძნელად თუ უწოდებ ზუსტ ინფორმაციას.

მაგრამ 1877 წელს აღმოჩნდა მაგისტრ რონსლენის საიდუმლო წესდება! ამბობდნენ, რომ 1780 წელს ის კოპენჰაგენის ეპისკოპო-სმა მოიპარა ვატიკანის არქივები-დან. ეპისკოპოსისათვის ეს, ცოტა არ იყოს, უცნაური საქციელია, მა-გრამ ხომ უნდა აეხსნათ, რატომ არ ყოფილა ეს დოკუმენტი არქივში მაშინ, როცა **ნაპოლეონ ბონაპარ-ტმა** მისი დაცარიელება ბრძანა. მიუხედავად დოკუმენტის ხმაი-ნალაი სათაურისა — *წიგნი ცეცხლით ნათლობისა და იდუმალი წესდების შესახებ, შედგენილი მაგისტრ რონსლენის მიერ* — ამ დოკუმენტში მხოლოდ საიდუმლოს გამჟღავნების წინაა-ღმდეგ ახაზდენიმე ბანალურ გაფრ-თხილებას ვპოულობთ. მაგრამ ყუ-რადლებას ინვესტ შემდეგი გან-ცხადება: "ღმერთი არ განასხვავ-ებს ადამიანებში ქრისტიანებს, სა-ერკიოზებს, ებრაელებს, ბერძნ-ებს, ფრანკებს, რომაელებსა და ბულგარელებს, რადგან ყველა, ვინც ლოცულობს, ცხოვრულია". ასეთი განცხადებით ტამპლიერე-ბმა ხუთასი წლით გაუსწრეს საკუ-თარ დროს. ეს ნამდვილად დაუჯე-რებელია. უცნაურად ნაპოვნი დო-კუმენტი, როგორც ეტყობა, მასო-ნების დანერგულია მოგვიანებით. ეს წიგნი არასოდეს ყოფილა სპეციე-ლური შემონმების საგანი, რადგან ასევე მოულოდნელად გაქრა.

ერთადერთი, რაც ეჭვს არ ინე-ვეს ტამპლიერთა საქმეში — ეს ერ-ესის არსებობაა. თვით მწვალებ-ლობის შინაარსი ეკლევართა ანა-ლისს გაურბის მაგისტრის განასხვავ-ლებობის გამო. შესაძლებელია, ის-ტორიკოსები ვერასოდეს აიპოვიან ამ კითხვაზე დამაკმაყოფილებელ და ამომწურავ პასუხს. მაგრამ ამგ-ვარი აღიარება გაცილებით უფრო ვატიერულია, ვიდრე ათასგვარი ზღაპრის თხზვა ტამპლიერთა სა-ყოველთაო შეთქმულების შესახებ.

ნოზდრ ლადარია
ლიელა გეზარაშვილი

აქრძალული ლიტერატურა

გამაკა ქირია

დღეს დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ინტერნეტით საჭირო ინფორმაციის მოპოვებას. ასეთი სახის ლიტერატურა უმეტეს შემთხვევაში უფასოა და დიდ ბიზნესთან არ არის დაკავშირებული. ინტერნეტის განვითარებასთან ერთად, ვითარდება ინტერნეტ გამოცემები და სხვადასხვა სასწავლო-შემეცნიებითი ინფორმაციით სარგებლობა. უკანასკნელი სტატისტიკა ამტკიცებს, რომ ინტერნეტის განვითარებასთან შედარებით ელექტრონული ინფორმაციის გაყიდვა უფრო სწრაფად ვითარდება. თუ მაგალითად, ამერიკაში ინტერნეტის ზრდა 8,3 პროცენტს შეადგენს, ელექტრონული ინფორმაციის გაყიდვა გაიზარდა 24,6 პროცენტით. აქედან მყიდველების 42 პროცენტი ინფორმაციას იმ შემთხვევაში ყიდულობს, თუ სხვაგან მსგავსი ინფორმაცია მასალაზე ექსკლუზივის გამო ვერ იპოვეს. 39 პროცენტი საკუთარი ცნობისმოყვარეობის მსხვერპლია და 5 პროცენტი კი – ინტერნეტს აფასებს, როგორც საინტერესო ინფორმაციის მოპოვების ზუსტ რეცეპტს. ეს სტატისტიკა მიუთითებს, რომ უფასო ელექტრონული ლიტერატურის განთავსება საავტორო უფლებების დარღვევასთან ერთად აუფასურებს ინტერნეტს და გზას უღობავს ელექტრონული ლიტერატურის მომწოდებელ კომპანიებს იარსებონ და განვითარდნენ კონკურენტულ გარემოში. სხვადასხვა კომპანიები

ფიქრობენ, რომ უნდა გადაწყდეს ეს საკითხი და მკაცრად იქნას დაცული საავტორო უფლება ამა თუ იმ ინფორმაციის ინტერნეტში განთავსებაზე. არ შეიძლება ერთი და იგივე ინფორმაცია ინტერნეტში ფასიანიც იყოს და უფასოც.

რამდენიმე კომპანია უკვე იბრძვის ამ ბიზნესისთვის. ისინი ცდილობენ ინფორმაციის მოწოდებაზე გარკვეული ბიზნესი ააწყონ (მათ შორის, ონლაინ-ნიგენტზეც). ერთ-ერთი ასეთი კომპანიაა VIP.KM.RU, რომელმაც უკვე წარადგინა თავისი პროექტი, რომლის მიხედვითაც კომპანია შემოგვთავაზებს მუსიკას, თამაშებს, ლიტერატურულ ნაწარმოებებს, სასწავლო კურსებს, ენციკლოპედიას და ა.შ. რა თქმა უნდა, წინასწარ ფასებიც დადგენილია და ინფორმაცია სარჩევის სახით არის წარმოდგენილი.

მალე ზემდინიშნული კომპანია მომხმარებლისთვის ელექტრონული წიგნების გაყიდვის ახალ სერვისსაც შესთავაზებს, რომელიც საკმაოდ ფართო სპექტრს მოიცავს. ის გვთავაზობს მხატვრული, სასწავლო, საინფორმაციო ხასიათის და სხვა სახის მთელ ოკეანეს. წიგნების გადმოწერა არქივის სახით პერსონალური კომპიუტერებისთვის lit ფორმატში იქნება შესაძლებელი. ერთი წიგნის საორიენტაციო ფასი მერყეობს 0,3-დან ერთ დოლარამდე. სწორედ ამ კომპანიის ინიციატივით გამწვავდა ასე საკითხი საავტორო უფლებებზე. კომპანიას რა თქმა უნდა სურს სამომავლოდ მყარად დამკვიდროს ადგილი ამ ბიზნესში.

გამოსათხოვარი

ხესანიონაჲ ხესნიარს და უღალატო მრჩეულს

ქართული ლიტერატურის ისტორიის მკვლევართა რიგებს გამოაკლდა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ისტორიის ახალი ქართული ლიტერატურის განყოფილების წამყვანი მეცნიერი შოთა ნოეს ძე ვაშაყმაძე.

შოთა ვაშაყმაძე დაიბადა 1919 წელს. სწავლობდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტზე. მეორე კურსის სტუდენტი იყო, როცა მეორე მსოფლიო ომი დაიწყო და ფრონტზე გაემგზავრა. ომის დამთავრების შემდეგ სამშობლოში დაბრუნდა და სწავლა კვლავ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში განაგრძო.

1950 წლიდან სიცოცხლის ბოლომდე საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ლიტერატურის ინსტიტუტში მოღვაწეობდა. წლების მანძილზე იგი იყო ინსტიტუტის სწავლული მდივანი, ახალი ქართული ლიტერატურის განყოფილების გამგე, სიცოცხლის ბოლომდე კი ინსტიტუტის წამყვანი მეცნიერთანამშრომელი.

მისი მოწოვარაფია რაფიელ ერისთავის ცხოვრებისა და შემოქმედების შესახებ მნიშვნელოვან მოვლენად იქცა ქართულ სამეცნიერო ცხოვრებაში.

ბატონი შოთა ვაშაყმაძე ასზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომის ავტორია, მათ შორის, “მარი ბროსესა და რაფიელ ერისთავის მიმოწერა”, “საქართველოს მოამბე” და გიორგი წერეთელი”, “გიორგი წერეთელი და ჟურნალი “კვალი”, “ქართველი სამოციანელები და ხალხისწების ლიტერატურულ-კრიტიკული მოღვაწეობა”, “ნიკო ნიკოლაძე “დროების” კრიტიკოსი”, “ანტონ ფურცელაძის პროზა”, “ეროვნული და სოციალური ბრძოლის ასახვა ილია ჭავჭავაძის შემოქმედებაში”, “აკაკი წერეთლის პოლიტიკური ლირიკა”, “ნიკოლოზ ბარათაშვილის პირველი კრიტიკოსები”, “ქართული სახელმწიფოებრიობის პრობლემა ილია ჭავჭავაძის პუბლიცისტიკაში”, “იოსებ დავითაშვილი”, “აკაკი წერეთელი” და სხვა...

ეს მოწოვარაფები და წერილები მეცხრამეტე საუკუნის ქართული ლიტერატურისა და საზოგადოებრივი აზროვნების ისტორიის მრავალ პრობლემას მოიცავს და ფართოდ არის ცნობილი, როგორც ლიტერატურის სპეციალისტებისთვის, ასევე ქართული მწერლობის საკითხებით დაინტერესებული მკითხველებისთვისაც. ბატონი შოთა ვაშაყმაძე თანაავტორია ქართული ლიტერატურის ექვსტომე-

ულისა, რომელიც საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიამ გამოსცა და რომელიც დღემდე რჩება ყველაზე სოლიდურ კოლექტიურ ნაშრომად მრავალსაუკუნოვანი ქართული მწერლობის შესახებ. შოთა ვაშაყმაძის სამეცნიერო შრომები შესულია, აგრეთვე, “ახალი ქართული ლიტერატურის საკითხების” შედგტომეულში და ლიტერატურის ინსტიტუტის სამეცნიერო შრომათა კრებულებში: “ნარკვევები მეცხრამეტე საუკუნის ქართული ლიტერატურის ისტორიიდან”, “ლიტერატურული ძიებანი”, “კრიტიკიუმი”.

მთელი თავისი მოღვაწეობის მანძილზე, ხშირად მეცნიერებისათვის მეტად არახელსაყრელ პირობებში, ბატონი შოთა თავდადებით მუშაობდა ეროვნული ცნობიერების პრობლემებზე ქართველ კლასიკოსთა შემოქმედებაში.

მისი უკანასკნელი ნაშრომი “სახელმწიფოებრივი იდეალები აკაკი წერეთლის შემოქმედებაში” გამოქვეყნდა ლიტერატურის ინსტიტუტის სულ ახლახან დასტამბულ

კრებულში “ლიტერატურული ძიებანი”.

შოთა ვაშაყმაძის პირად არქივში დაცულია მდიდარი ლიტერატურული მემკვიდრეობა. კორნელი კეკელიძის, აკაკი განცხელას, ბესარიონ ჟღენტის წერილები, გიორგი ლეონიძის გამოუქვეყნებელი ლექსები.

შოთა ვაშაყმაძის მოწოვარაფები და სამეცნიერო წერილები ნათლად ავლენენ ამ შესანიშნავი მეცნიერის თვალსაწიერს, მის პროფესიონალიზმსა და ლიტერატურულ გემოვნებას.

ლიტერატურის ისტიტუტი გულისტკივილით ემშვიდობება ღირსეულ პიროვნებას, გულისხმიერ ადამიანს, უღალატო მრჩეველსა და შესანიშნავ მეცნიერს.

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი, ახალი ქართული ლიტერატურის განყოფილება

TV პროგრამა

28 აპრილი

რუსთავი - 2

07.30 დღლა მშვიდობისა 08.00 "ტელეიპოუები" 09.40 სერიალი "შურისძიება" 11.00 ღამის შოუ დ. გოგიაშვილთან ერთად 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 02.10 კურიერი 12.20 "დისკავერი" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 მხ. ფილმი 17.05 სერიალი "მაშველები" 18.20 "ტელეიპოუები" 18.55 "დისკავერი" 19.45 სერიალი "შურისძიება" 22.00 სერიალი "სოპრანოს კლანი" 23.00 ღამის კურიერი 23.50 მხ. ფილმი "ტელმა და ლუიზა". მთ. რ-ში: სოუზან სარანდონი, ჯინა დევისი.

პირველი არხი

07.30 ალიონი 09.45 მხ. ფილმი 12.00, 15.00, 20.00, 23.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "სოლდადი" 13.00 ნაშუადღევს 14.00 მოამბე ინგლ. ენაზე 14.05 ქართული ენის გაკვეთილი 14.30 დოკ. სერიალი "საგნების ისტორია" 14.40 თქვენი უფლებები 15.15 მხ. ფილმი "ფორსაიტების საგა" 5-6ს. 16.35 დოკ. ფილმი "სიკვდილს გადარჩენილი" 17.20 საქართველო, დრო, მოვლენები 18.00 ევსტნიკი 18.20 დოკ. სერიალი "ბუნების სამყაროში" 18.30 სერიალი "წერილვარსკვლავთა ღამე" 19.00 ენერგია 19.25 ტელეთამაში "იმღერე რამე" 21.05 ბასტი-ბუბუ 21.20 სერიალი "სოლდადი" 22.10 მათი შვილები 23.30 მხ. ფილმი "ყველფრის ფასად"

საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესია პირველი სტამბო

07.20 პოპ. ად. ათეული 08.00 ტორიდა 11.00 ქართული მუსიკა 13.00 ინფორმაციორი 13.30 მუსათაული 14.10 მუსიკა 16.00 ფილმი "საუკეთესი ორი წელი". მთ. რ-ში კირიბი ჰეიბორნი, დევიდ ნილზი. 17.00, 19.15 მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმაციორი 19.30, 20.15 ვიდეორადიო 21.15 ქართ. მუსათაული 22.35 აპარაკი 23.00 პოპ. ად. ათეული 02.00 "ზრაი" "ნაძირალას ცოლი" მთ.რ-ში ტატუე ო-ნილი, ჯულიან სენდსი. 03.00 პაუზის გარეშე

მხი

09.00 არჩევანის ზღვარზე 10.00 სერიალი "ველური მთავარე" 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 საიფე. გამოშვება "შზრა" 11.10 დღის კინოდარბაზი 18.30 მულტსერიალი "რედვალ" 19.00 სერიალი "ველური მთავარე" 20.00 საიფე. გამოშვება "შზერა" 21.00 მხ. ფილმი "მგზავრობა" (ბრენტ ტილორი) 22.45 არჩევანის ზღვარზე 23.45 მხ. ფილმი "ტაიმ აუტ" (ოლენ რეკუანი)

მეორე არხი

19.00 მულტფილმი 19.30 კინოსენსი "ზეზი აგრეიკე-ლა ბიპა" 15-16ს. 21.00 და არს მუსიკა 21.30 ჩვენი მისამართია 22.00 მხ. ფილმი "უსაფრთხოების ზომები"

საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესია კავკასია 12.00 მხ. ფილმი "როგორ გახდო პრინცესა" 14.00 მხ. ფილმი "ლამაზი ჯორე" 15.30 მხ. ფილმი "დოკ ტრეისი" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მულტფილმი "დინოზარი" 19.20 სპექტრი 21.00 მხ. ფილმი "გატაცება 60 წამში" 00.30 მეუსიკა

იმედი 07.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქრინიკა 07.15, 13.15, 16.35, 17.20, 01.25 იმელის მელოდიები 07.30 "იმელის" დღლა 10.05 სერიალი "მცეპები" 11.05 სპ. პროგრამა "გოლი სერია" 12.10 სერიალი "კლინი" 13.25, 00.55 ტე-მარკეტი 14.05 სერიალი "გაზაფხულის 17 გაღებება" 17.00, 18.00, 19.00, 21.25, 22.00, 00.40 ქრინიკა 17.25 ანიმაციური ფილმი: "სანდოკანი, მალაიზიის ვეფხეი" 18.05 სერიალი "ტყულები" 19.35 სერიალი "კლინი" 20.30 ქართ. სერიალი "ცხელი ძაღლი-1" 1-ლი ს. 21.30 "პირველი ნახევარი" 23.00 არტ-ბულვარი 23.30 მხ. ფილმი "გაზაფხულის 17 გაღებება" მე-2 ს.

არხი

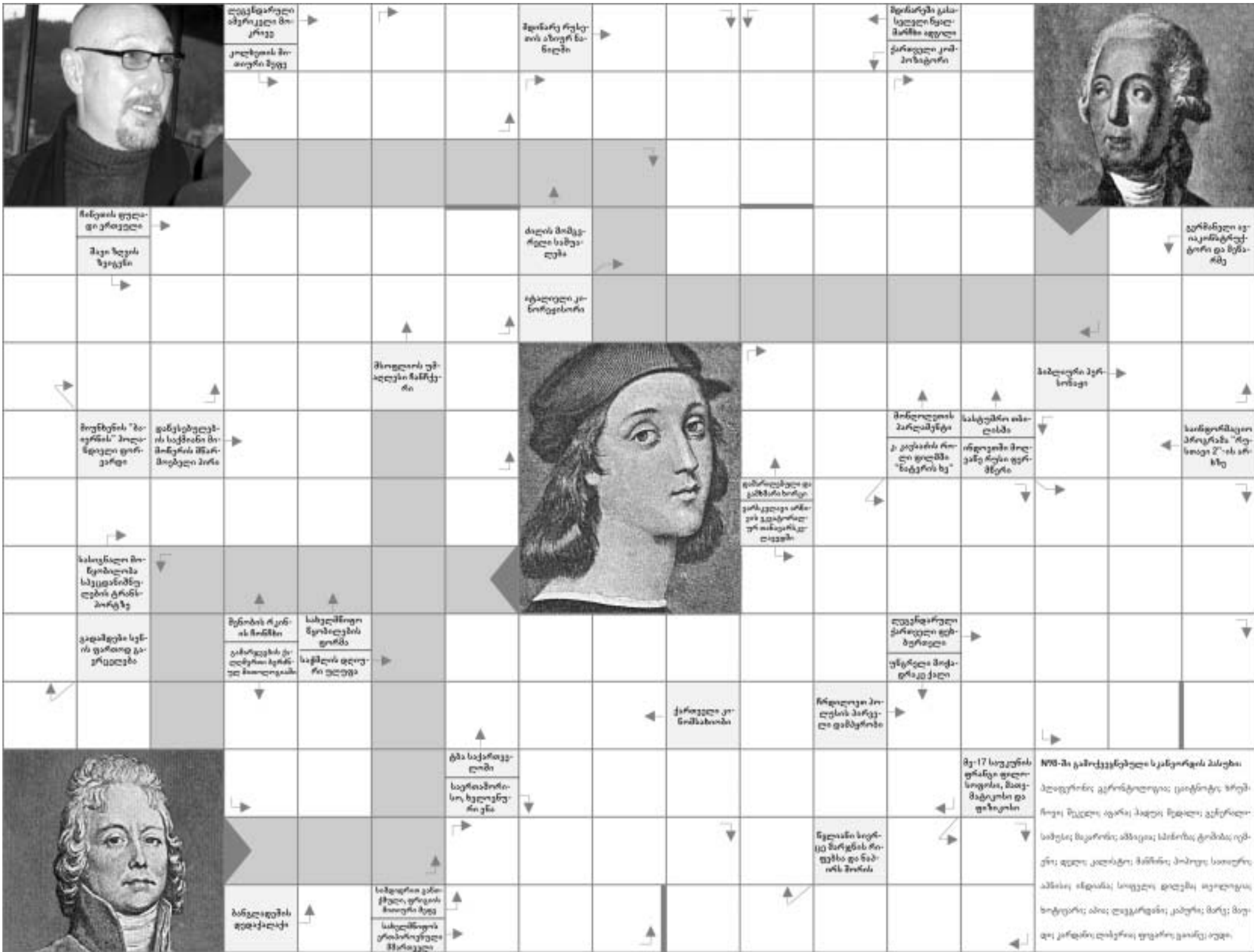
09.00 საინფორმაციო დიოფესტი 09.30 კომედია "რა სურთ ქალებს" 11.30 მუსიკა 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00, 00.00 საიფე. გამ. "დღეს" 12.10, 16.10, 18.10, 22.30, 00.20 საიფე. გამოშვება "ნოვოსტი" 12.20 მხ. ფილმი "დუმარცხებელი" 13.50, 15.50, 17.50, 19.55, 03.10 მუსიკა 14.10 თირღერი "ერთხელ მიღღნდში" 16.20 მულტფილმი 18.20 კომედია "არლეტი" 20.35 მხ. ფილმი "ზვიგენები" 23.00 საიფე. გამოშვება აზერბაიჯანულ და სომხურ ენებზე 00.40 საიფე. გამოშვება ინგლისურ და გერმანულ ენებზე 01.00 მხ. ფილმი "ვარსკვლავური იმები" მე-3 ს. 03.30 მხ. ფილმი "დამიანი რკინის ნიღბით"

OPT

07.00 "Доброе утро" 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Новости 10.20, 22.30 Сериал "Улицы разбитых фонарей" 11.20, 19.50 Сериал "Клон" 12.20 МультСериал "Кошки-мышки" 12.40 Дисней-клуб: "Мышиный дом" 13.20 Худ.фильм "Генерал" 15.10 Город женщин 16.20 Сериал "Берег мечты" 17.20 "Грядет мелодия" 17.50 "Большая стирка" 19.20 "Другие миры Донатаса Банюниса" 20.50 "Стирка на миллион" 21.00 Сериал "Евфимия Романова: Следствие ведет дилетант" 22.00 Время 23.35 Футбол. Товарищеский матч. СБ. Норвегия - сб. России. В перерыве в - Ночное "Время" 01.30 "Фабрика звезд" 01.50 "Голливудские преступления". Часть 3 02.20 Худ.фильм "Вызов" 04.30 Сериал "Мертвая зона"

НТВ

07.00 Утро на НТВ 09.45 Сериал "Пятый ангел" 11.00 Сегодня утром 11.25 Кулинарный поединок 12.20 Ток-шоу "Страна советов" 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 02.05 "Сегодня" 13.30 Худ.фильм "Застава Ильича". 1 с. 15.35 Протокол 16.35 Ток-шоу "Почини домик" 18.30 Сериал "Дальнобойщики" 19.35 Протокол 20.40 Сериал "Адвокат". 3 с. 21.45 Сериал "Пятый ангел". 15 с. 23.00 "Страна и мир" 23.35 Красная стрела 23.45 Сериал "Детектив Раш" 00.55 Сериал "Адвокат"

არსებობს თუ არა სიყვარულის ფორმულა?

რა არის სიყვარული? შესაძლებელია კი ამ გრძნობის ჩასახვა ერთი ნახვით? რატომ არის, რომ ზოგს უმართლებს, ერთხელ ხედებიან და უყვარდებიან, ამაზე კი არასოდეს ნანობენ? რატომ არის, რომ ზოგი ფიზიკური სიახლოვის შემდეგ მალევე ივინყებს პირველს და გძნობები სადღაც ქრება, ამასთან ახალ სატრფოს მალევე პოულობს? საერთოდ არსებობს კი ეს სიყვარული? პოეტები, მწერლები, ფილოსოფოსები კიდევ დიდი ხანი იარსებებს. ამ დროს მეცნიერებს საკუთარი, საკმაოდ მყარი ჩამოყალიბებული აზრები და ამ გრძნობის ზუსტი განსაზღვრება აქვთ. მათ, ასე ვთქვათ ყველა ინდივიდისთვის “უნივერსალური ფორმულა” გამოიყვანეს.

ამერიკელმა ფსიქოლოგმა ჰელენ ფიშერმა გამოიკვლია ადამიანის ტვინი “განცდის” მომენტში. დაკვირვება არ ჩაუტარებია ფიზიკური კონტაქტის დროს, მხოლოდ შეყვარებულობის დროს. საუბარია დროში დიდი ხნით განედილ ურთიერთობაზე.

ისმის კითხვა, რა შუაშია აქ ტვინი? ჩვენ ხომ მივეჩვიეთ ფიქრს და საუბარს იმაზე, თუ რას ამბობს გული, სული და კიდევ თუ რამ არსებობს ადამიანის, ასე ვთქვათ “შეგრძნობები”. მაგრამ, მეცნიერები თვლიან, რომ ტვინია თავი და თავი, რომ შეყვარებულობის პერიოდში ადამიანის ორგანიზმში სხვადასხვა ცნობილი სახის ქიმიური რეაქციები და “გამოსხივება” მიმდინარეობს, რომელსაც ამტკიცებს თანამედროვე სკანირების მეთოდები. სწორედ ეს პროცესები აქტიურებენ ჩვენს ტვინს იმ მომენტში, როცა ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ წინ, უჩვეულოდ მომზერილ თვალებზე, ან კიდევ ყურადღებას იქცევს უჩვეულო სიცილი, ქცევა, მანერები და სხვა. ამ დროს ჩვენი ორგანიზმი თამაშობს გადამწყვეტ როლს. ეს ფაქტი მეცნიერულად დამტკიცებულია და მას ვერაფერს ვერ გაექცევა. ჩვენს თვალს და გონებას მომხდარი ან მალე ავიწყდება, ან კიდევ წლობით შეიძლება გვესიზმროს, ან, უბრალოდ, ტვინს ახსოვდეს თავისივე აქტიურობის შედეგი. ამერიკელი მეკვლევარები მივიდნენ იმ დასკვნამდე, რომ სიყვარულს აქვს სამი სტადია: 1. ძლი-

ერი, დაუოკებელი სურვილით გამონეწული, რომელიც სქესობრივი კავშირის შემდეგ მომდევნო ფიზიოლოგიურ მოთხოვნილებამდე ცხრება და მანამ არსებობს, სანამ არ დაბალანდება ჰორმონალური ფონი; 2. განცდების აღმავლობის ეტაპი, ანუ გაცილებით სერიოზული სიყვარული; 3. ურთიერთდაკავშირებული – ძლიერი, იდეალურამდე მიახლოებული სიყვარული.

პირველი სტადია შეიძლება თინეიჯერების და იმ ადამიანების ხვედრი იყოს, ვინც ვერ აცნობიერებს საკუთარ მდგომარეობას და ჯერ ვერ პოულობს მუდმივ პარტნიორს, გამოცდილების უქონლობის გამო ვერ ერკვევა რომანტიკულ სილამაზეში და ჟინის მოკვლით შემოიფარგლება. არსებობს მოსაზრება, რომ პირველ სტადიაზე ერთ პარტნიორთან დიდი ხნის მაძილებ ყოფნის შედეგად, როცა ორივე ერთმანეთით კმაყოფილია, შეიძლება განვითარდეს მეორე სტადია, რომელიც ძლიერ განცდებს წარმოქმნის და გაცილებით უფრო მტკიცეა. ის შეიძლება დაახლოებით ერთ წლამდე გაგრძელდეს. ყველაფერი დამოკიდებულია კონკრეტულ

ულ ასაკზე და ფსიქოლოგიაზე.

რაც შეეხება მეორე, განცდების აღმავლობის სტადიას, აქ საქმე გვაქვს ტვინის სერიოზულ გამოვლინებებთან, კერძოდ ის, რომ სხვა ადამიანი ვერა და ვერ ტოვებს ჩვენს მესხიერებას, ეს ხდება დღისით და ღამით, მასზე ფიქრს ვერანაირად ვერ ვაღწევთ თავს, საყვარელ ადამიანზე მხოლოდ დადებითზე ვამახვილებთ ყურადღებას, შეიძლება უარყოფითი ცნობილია, მაგრამ, მას ყურადღებას არ ვაქცევთ. ასეთი ეფორიის სახის გრძობა ახასიათებთ 25 წლამდე ასაკის ადამიანებს, რომლებიც თვლიან, რომ ერთმანეთის გარეშე ვერ იარსებებენ და დროა ერთად ცხოვრება გადამწყვეტონ. შეიძლება ხშირად შეცდნენ და საყვარელ ადამიანს სულ ტყუილად შესთავაზონ ასეთი წინადადება. ეიფორიის დროს საქმე გვაქვს ძლიერ ქიმიურ რეაქციებთან: დოპამინი, როგორც ბედნიერების გრძნობის “გარანტი”, დიდი რაოდენობითაა ორგანიზმში, ფემეითილამინი, რომელიც ალგზნებას აძლიერებს, ნორადრენალინი კი – ყოვლისშემძლეობის სინდრომს განაპირობებს. სწო-

რედ ამ პროცესებს აქვს ადგილი ადამიანში სიყვარულის მეორე ეტაპზე და შეცდომაზე არ არის გამოირიცხული. შეიძლება ბევრს არ მოეწონოს მეცნიერების მიერ ასეთი დაყოფა იმ წმინდა გრძნობის, რომელიც ყველა ადამიანისათვის განუყოფელი რამ არის.

რა თვისებები ახასიათებს მესამე, ურთიერთდაკავშირებულ, ძლიერ, იდეალურამდე მიახლოებულ სიყვარულს? სიყვარულის მეორე, ანუ განცდების აღმავლობის და ეიფორიის სტადიის დასკვნით ეტაპად მესამე, ურთიერთდაკავშირებული სტადია შეიძლება ჩაითვალოს. ამ ეტაპზე თვალნათლივ ჩანს, ვცდებოდით თუ არა ეიფორიის სტადიაში. ამერიკელი ფსიქოლოგები ამ სტადიას გულწრფელობის სტადიასაც უწოდებენ.

მესამე სტადიაში პარტნიორები სქესობრივ ცხოვრებას იმდენად აქტიურად აღარ აქცევენ ყურადღებას და მათ შორის იმართება პირისპირ საუბრები, ხშირად ეს საუბრები კონფლიქტითაც მთავრდება, მაგრამ, პირველი და მეორე სტადიისგან განსხვავებით, ყველაფერი გულწრფელია. შეიძლება მამაკაცებს თავში ასეთი აზრიც გაუჩნდეთ: “ნეტავ, რა ვნახე ჩემს პარტნიორში”. ქალმა კი შეიძლება ასე გამოხატოს: “ნეტავ, რას გულისხმობდა დედა, გათხოვებას რომ მიშლიდა”. მაგრამ, ასეთი გამოთქმები უკვე დაგვიანებულია. ცნობილია, რომ ნაპოლეონს ქორწინებაზე სპეციალური კონტროლი ჰქონდა დანესებული. თუ წველი მინიმუმ ნახევარი წელი მაინც არ იცნობდა ერთმანეთს, მათ დაქორწინება ეკრძალებოდათ.

საბოლოოდ, ასეთი დასკვნა შეიძლება გაკეთდეს: წველის, ასე ვთქვათ, “დაკომპლექტება” ყოველგვარი გაფორმებების გარეშე, თითოეულში წარმოშობილი წმინდა ბიოქიმიური პროცესებით იწყება და როგორც ზემოთ ვთქვით, სხვადასხვა ეტაპს გაივლის. წველი ან დროებითია ან ხანგრძლივი.

მეცნიერების რჩევა კი ასეთია: წველებმა კარგად უნდა გაიცნონ ერთმანეთი და შემდგომ უნდა იქონიონ. სხვაგვარად გულახდილი საუბარი არასოდეს არ შედეგება. შეიძლება ათასგვარ ფარისეულობას ჰქონდეს ადგილი. საუკეთესო შედეგად ითვლება ის შემთხვევა, როცა ქალიც და მამაკაციც ხედებიან, რომ ბედნიერები არიან და მათი ურთიერთდაკავშირება მხოლოდ ბიოქიმიური, როგორც საწყისი პირობის შედეგი, არ არის.

1-ლი ქართული საერთაშორისო გამოფენა ტელეკომუნიკაციები და საინფორმაციო ტექნოლოგიები

28-30 აპრილი

თბილისი, საქართველო

პირატონ მიატონი პალასი

GEORGIA TELECOM

04

www.caspianworld.com

შ ე ს ე ლ ა უ ფ ა ს ი ა

ჩვენს გარემოში:

IT Group Plc

Tel: +44 (0) 207 596 0221

Fax: +44 (0) 207 596 5167

E-mail: enquiry@it-europe.com

Waco Company

Tel: +994 12 474774

Fax: +994 12 474995

E-mail: telecom@waco.ge

TECA

Tel: +995 32 552130

Fax: +995 32 552190

E-mail: office@teca.ge

ჩვენს გარემოში:

საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტი

აფხაზეთის მიღებას

ადგილობრივი მმართველობისა და თვითმმართველობის სამეცნიერო პროგრამაზე

2004/5 სასწავლო წლისათვის

საბუთების მიღება წარმოებს 1 მაისიდან 20 მაისამდე

მისამართი: მარი ბროსის 2

ტელ: 93 14 66

93 22 01;

93 12 41

amara

computers

„კამარა-კომპიუტერ“-თან

არსებული „კომპიუტერულ – ტექნოლოგიების

სასწავლო ცენტრი – ლივინოვი“ აცხადებს

მიღებას სპეციალდებით

„კომპიუტერული ტექნოლოგიები“.

(სწავლების ხანგრძლივობა 1 წელი).

აბრეშოვ შინაგარეშით კომპიუტერული, საბუნალოტო

ალგორითმისა და ინფორმაციის მართვის სისტემების

სწავლება მომდინარეობს მაღალკვალიფიკაციის სპეციალისტების მიერ

ქართულ, რუსულ და ინგლისურ ენებზე.

ტელ: 95 29 99

მისამართი: ბაქის ქ.2

საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტი

შეიძინეთ

გაერთიანებული

მოიგეთ!

ფორმა "ფენიქსი"

ვისურვებთ წარმატებას.

ყოველ შაბათს,

რუსეთის 2-ის

პირდაპირ ეთერში

პროგრამება ტელეკომუნიკაციების

„საოცარო ტოტო“ გათამაშება.

დაწვრილდებათ ინფორმაცია და კომუნიკაციების უსაჩილო

ინიტიტი ბაქის 24 საათში

საბავშვო ბაზარი 12-აღა

გაერთიანებული, მაცხრამაღა და მაცოცა

ბირაჟის გამარჯვებული ნომრები:

19005578

19006891

19009333

19002816

19010764

19010220

19004456

19008577

19000404

19001762

180010125

18002790

18001644

18010910

18010140

18004990

18009397

18002037

18000351

18000749

ნამალი "სალხინო" ქართული ფლორის საოცრება

თუ განუხებთ პროსტატიტი, ცისტატი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხერგის ბაგეთა მიწებება, სუნი ან გამოწვანდენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გაგის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია, მიიღეთ ნამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგესხნებათ.

"სალხინო" ანესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმზადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლესისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აკრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. ნამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გათუჯვობებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

ნამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.

ნამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.